

Miljö- och jordbruksutskottets betänkande 2025/26: MJU16

Klimatpolitik

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden främst med hänvisning till pågående arbete. Motionsyrkandena handlar bl.a. om det internationella klimatarbetet, klimatarbetet inom EU, svensk klimatpolitik, negativa utsläpp, transportsektorns klimatomställning och klimatanpassning.

I betänkandet finns 26 reservationer (S, V, C, MP).

Behandlade förslag

162 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2025/26.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	7
Ärendet och dess beredning	7
Utskottets överväganden	8
Det internationella klimatarbetet	8
Klimatarbetet inom EU	13
Svensk klimatpolitik	18
Nettoupptag av växthusgaser och negativa utsläpp	34
Transportsektorns klimatomställning	42
Klimatanpassning	51
Motioner som bereds förenklat	56
Reservationer	57
1. Det internationella klimatarbetet, punkt 1 (S)	57
2. Det internationella klimatarbetet, punkt 1 (C)	57
3. Det internationella klimatarbetet, punkt 1 (MP)	58
4. Klimatarbetet inom EU, punkt 2 (S)	59
5. Klimatarbetet inom EU, punkt 2 (C)	60
6. Det svenska klimatarbetet, punkt 3 (S)	60
7. Det svenska klimatarbetet, punkt 3 (C)	61
8. Det svenska klimatarbetet, punkt 3 (MP)	62
9. Allmänt om klimatomålen, punkt 4 (C)	63
10. En utsläppsbudget, punkt 5 (V)	64
11. En utsläppsbudget, punkt 5 (C)	65
12. En utsläppsbudget, punkt 5 (MP)	65
13. Klimatpolitiska rådet, punkt 6 (C)	66
14. Fossilfritt Sverige, punkt 7 (MP)	66
15. Metanutsläpp, punkt 8 (MP)	67
16. Nettoupptag av växthusgaser, punkt 9 (V)	67
17. Nettoupptag av växthusgaser, punkt 9 (MP)	68
18. Negativa utsläpp och avskiljning, användning och lagring av koldioxid, punkt 10 (MP)	69
19. Minskade utsläpp i transportsektorn, punkt 11 (S)	70
20. Minskade utsläpp i transportsektorn, punkt 11 (C)	71
21. Minskade utsläpp i transportsektorn, punkt 11 (MP)	71
22. Tillgång till biodrivmedel, punkt 12 (C)	72
23. Tillgång till biodrivmedel, punkt 12 (MP)	73
24. Styrmedel för arbetsmaskiner, punkt 13 (C)	73
25. Styrmedel för arbetsmaskiner, punkt 13 (MP)	74
26. Klimatanpassning, punkt 14 (S)	75
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	76
Motioner från allmänna motionstiden 2025/26	76
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet	92

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Det internationella klimatarbetet

1. Det internationella klimatarbetet

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 10,

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 3,

2025/26:3623 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 50 och 51 samt

2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 8.

Reservation 1 (S)

Reservation 2 (C)

Reservation 3 (MP)

Klimatarbetet inom EU

2. Klimatarbetet inom EU

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 2 i denna del,

2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 2 i denna del och

2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 9.

Reservation 4 (S)

Reservation 5 (C)

Svensk klimatpolitik

3. Det svenska klimatarbetet

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:2752 av Mathias Tegnér m.fl. (S) yrkande 1,

2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 1,

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkandena 1 och 7,

2025/26:3584 av Mattias Vepsä m.fl. (S) yrkande 16,

2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 3 och

2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkandena 2, 4 och 6.

Reservation 6 (S)

Reservation 7 (C)

Reservation 8 (MP)

4. Allmänt om klimatmålen

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkandena 2 i denna del och 6 samt

2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkandena 1 och 2 i denna del.

*Reservation 9 (C)***5. En utsläppsbudget**

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:2789 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 1,

2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 2 och

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 4.

*Reservation 10 (V)**Reservation 11 (C)**Reservation 12 (MP)***6. Klimatpolitiska rådet**

Riksdagen avslår motion

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 8.

*Reservation 13 (C)***7. Fossilfritt Sverige**

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:66 av Josef Fransson (SD) och

2025/26:3282 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 4.

*Reservation 14 (MP)***8. Metanutsläpp**

Riksdagen avslår motion

2025/26:3548 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkande 110.

*Reservation 15 (MP)**Nettoupptag av växthusgaser och negativa utsläpp***9. Nettoupptag av växthusgaser**

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:2789 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 8 och

2025/26:3284 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 4.

*Reservation 16 (V)**Reservation 17 (MP)***10. Negativa utsläpp och avskiljning, användning och lagring av koldioxid**

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3284 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkandena 2, 3 och 5 samt

2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 5.

Reservation 18 (MP)

*Transportsektorns klimatomställning***11. Minskade utsläpp i transportsektorn**

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3411 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkande 32,

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 67,

2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 6 och

2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkandena 35 och 36.

Reservation 19 (S)

Reservation 20 (C)

Reservation 21 (MP)

12. Tillgång till biodrivmedel

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 155,

2025/26:3428 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 39 och

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 61.

Reservation 22 (C)

Reservation 23 (MP)

13. Styrmedel för arbetsmaskiner

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkandena 127 och 153,

2025/26:3428 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 37,

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 79 och

2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 36.

Reservation 24 (C)

Reservation 25 (MP)

*Klimatanpassning***14. Klimatanpassning**

Riksdagen avslår motion

2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkandena 12 och 21.

Reservation 26 (S)

*Förenklad beredning***15. Motioner som bereds förenklat**

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 26 februari 2026

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Emma Nohrén

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Emma Nohrén (MP), Kjell-Arne Ottosson (KD), Martin Kinnunen (SD), Åsa Westlund (S), John Widegren (M), Sofia Skönnbrink (S), Staffan Eklöf (SD), Malin Larsson (S), Helena Storckenfeldt (M), Tomas Kronståhl (S), Mattias Eriksson Falk (SD), Jytte Guteland (S), Lars Johnsson (M), Kajsa Fredholm (V), Victoria Tiblom (SD), Elin Nilsson (L) och Rickard Nordin (C).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet 162 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2025/26. Motionsyrkandena handlar bl.a. om det internationella klimatarbetet, klimatarbetet inom EU, svensk klimatpolitik, negativa utsläpp, transportsektorns klimatomställning och klimatanpassning. Ett antal av dessa yrkanden tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden och behandlas därför i förenklad ordning.

Förslagen finns i bilaga 1. De motionsyrkanden som behandlas i förenklad ordning redovisas i bilaga 2.

Utskottets överväganden

Det internationella klimatarbetet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om en ökad ambition i det internationella klimatarbetet.

Jämför reservation 1 (S), 2 (C) och 3 (MP).

Motionerna

Enligt kommittémotion 2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 10 bör Sverige visa ledarskap inom EU och internationellt för Parisavtalets genomförande. Genom att utveckla svensk klimatpolitik och svenskt klimatpolitiskt ledarskap och arbeta för en stark samhällsutveckling i hela landet kan Sverige enligt motionärerna vara pådrivande i EU och internationellt för att andra länder också ska växla upp sin klimatomställning.

I kommittémotion 2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 3 anförs att Sverige bör verka för att målen i Parisavtalet och Agenda 2030 nås genom ett utökat internationellt samarbete i klimatfrågor. Ambitionen bör vara att alla utsläpp omfattas av en global koldioxidskatt eller ingår i ett handelssystem med utsläppsrätter.

Enligt kommittémotion 2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 8 bör Sverige driva på för en ambitiös och effektiv klimatpolitik i EU och internationellt i linje med Parisavtalet. Motionärerna menar att Sverige och EU ska vara en stark röst i alla internationella klimatpolitiska sammanhang. I kommittémotion 2025/26:3623 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 50 anförs att Sverige ska vara ledande i Agenda 2030-arbetet och driva på Parisavtalets genomförande. I yrkande 51 i samma motion anförs att regeringen bör driva på för höjda klimatambitioner i Sverige, EU och FN.

Kompletterande information

Internationella överenskommelser

I början på 1990-talet antogs FN:s klimatkonvention (United Nations Framework on Climate Change, UNFCCC) av de flesta av världens länder. Målet med konventionen är att stabilisera halterna av växthusgaser i atmosfären på en nivå som förhindrar att mänsklig aktivitet påverkar klimatsystemet på ett farligt sätt. Klimatkonventionen är basen för det internationella samarbetet inom klimatarbetet och konkretiseras genom bl.a. Parisavtalet. Enligt Parisavtalet har alla länder ett ansvar för att vidta åtgärder i fråga om sina utsläpp av växthusgaser. Vidare har utvecklade länder ett

ansvar för att bistå utvecklingsländer i att vidta åtgärder när det gäller både utsläppsminskningar och anpassning till ett förändrat klimat.

Parisavtalet slår fast att den globala temperaturökningen ska hållas väl under 2 grader Celsius och att man ska sträva efter att begränsa den till 1,5 grader Celsius. Förutom att minska utsläppen av växthusgaser bör man öka förmågan att anpassa sig till negativa effekter och hantera de skador och förluster som uppstår till följd av klimatförändringarna.

I stort sett alla världens länder har förbundit sig att genomföra åtgärder som bidrar till att uppnå målen i Parisavtalet. Ländernas åtaganden ska skärpas successivt och stämmas av globalt vart femte år genom en global översyn. Den globala översynen utvärderar ländernas gemensamma insatser i förhållande till Parisavtalets långsiktiga mål. Varje år inför FN:s klimatkonferens (COP) ska UNFCCC:s sekretariat publicera en kortare syntesrapport som ger en översikt över hur ländernas planerade åtaganden står sig gentemot Parisavtalets långsiktiga temperaturmål.

FN:s klimatpanel IPCC har i sin sjätte syntesrapport slagit fast att de globala växthusgasutsläppen behöver minska i snabb takt för att vi ska kunna begränsa uppvärmningen till 1,5 grader Celsius. Enligt IPCC finns det i dag lösningar och åtgärder tillgängliga globalt för att begränsa klimatförändringarna i linje med Parisavtalets mål.

Sveriges internationella arbete

I skrivelse 2023/24:59 Regeringens klimathandlingsplan – hela vägen till nettonoll (bet. 2023/24:MJU15, rskr. 2023/24:191), klimathandlingsplanen, anför regeringen att Sverige, genom internationellt klimatarbete och i samverkan med andra internationella miljökonventioner, kan bidra till en globalt effektiv klimatomställning. De länder som är mest utsatta för klimatförändringarna behöver också stöd för att förhindra och hantera det förändrade klimatets negativa effekter. Regeringen framhåller att det finns goda skäl att stärka det svenska internationella klimatarbetet för att stötta och driva på andra länders omställning och därmed bidra till att öka takten i genomförandet av Parisavtalet. Regeringen bedömer att FN:s klimatkonvention och Parisavtalet bör lägga grunden för Sveriges internationella klimatarbete. Parisavtalets tre mål om utsläppsminskningar, anpassning och finansiering bör utgöra övergripande målsättningar. Den internationella klimatpolitiken bör enligt regeringen utvecklas och alla länder behöver nå hela vägen till nettonollutsläpp. Därför bör Sverige verka för en höjd ambition och för ökad takt i det globala klimatarbetet genom bl.a. kapacitetssupplegning, policydialog, samarbete, finansieringslösningar och åtgärder som främjar klimatomställning. Sveriges huvudbudskap i det internationella klimatarbetet bör enligt regeringen vara brådska och möjligheter: brådska utifrån vetenskapen och möjligheter utifrån vad omställningen medför i termer av nya jobb och tillväxt. Sverige bör visa hur en klimatomställning kan leda till

tillväxt och välfärd. Samspelet mellan ambitiös lagstiftning, finansiering och tekniska lösningar bör lyftas fram.

Parisavtalets artikel 6 fastställer hur länder kan samarbeta för att nå sina nationellt fastställda bidrag. Målsättningen är att samarbetet ska möjliggöra ökad ambition och främja hållbar utveckling. Regeringen bedömer att det svenska programmet för internationella klimatinvesteringar i enlighet med artikel 6 i Parisavtalet bör utvecklas. Genom dessa klimatinvesteringar bör Sverige stödja klimatomställning i utvecklingsländer, bidra till globalt minskade utsläpp och främja privata investeringar i klimatåtgärder. Investeringarna bör också, som en kompletterande åtgärd, potentiellt kunna bidra till de svenska klimatpolitiska målen på ett kostnadseffektivt sätt.

I klimathandlingsplanen anför regeringen vidare att EU är en central aktör såväl för att påverka utsläppen inom unionen som för att driva på omställning i omvärlden. Genom EU verkar Sverige för genomslag för svenska ståndpunkter och prioriteringar i det globala klimatarbetet. EU har som uttalat mål att vara en ledare i det globala klimatarbetet. Det manifesteras bl.a. genom målet om klimatneutralitet senast 2050. I förhandlingarna inom ramen för klimatkonventionen agerar EU och dess medlemsstater gemensamt utifrån en samordnad EU-position. Svenska delegater är aktiva i denna samordning och företräder EU och dess medlemsstater i olika delar av förhandlingarna. Regeringen anför att Sverige i klimatförhandlingarna och relaterade diplomatiska kanaler driver på för att behålla fokus på Parisavtalets målsättningar och öka takten i genomförandet. Sveriges medverkan i internationella initiativ på klimatområdet syftar till att öka takten i det globala klimatarbetet. Initiativen kan ta sig olika former, allt från en deklaration eller ett uttalande till mer strukturerade och finansierade samarbeten. I vissa fall handlar det främst om att säkra en hög ambition och ge politiskt stöd, och i andra fall handlar det om kunskaps- och erfarenhetsutbyte för att öka genomförandet av klimatåtgärder. Initiativen fyller en viktig funktion vid sidan av arbetet inom ramen för klimatkonventionen för att samla ambitiösa aktörer som både kan visa ledarskap och utveckla lösningar. Detta är något som växer i både omfattning och betydelse. För att visa Sveriges engagemang och ambition är det enligt regeringen viktigt att Sverige deltar i och bidrar till dessa samarbeten. Regeringen anför i klimathandlingsplanen att den avser att fortsätta att stärka sitt engagemang i initiativ och partnerskap som är betydelsefulla för det internationella klimatarbetet i syfte att verka för svenska intressen och bidra till att nå målen i Parisavtalet.

Den 14 november 2024 beslutade regeringen att tillsätta en utredning för att utveckla och stärka det svenska internationella klimatarbetet med Parisavtalet som grund (dir. 2024:108). Utredningen ska ta avstamp i klimathandlingsplanen. I utredarens uppdrag ingår att lämna förslag på åtgärder där utökade eller stärkta svenska insatser kan bidra till att driva på klimatarbetet i andra länder. Utredaren ska bl.a.

- stödja Regeringskansliet i genomförandet av den svenska internationella klimatpolitiken genom att bistå i analys, planering och genomförande av insatser inklusive riktade bilaterala och multilaterala åtgärder utifrån klimatdiplomats tre element (policy, finansiering och teknik)
- lämna förslag till hur Sveriges stöd till klimatinitiativ och aktörer av relevans för det internationella klimatarbetet kan utvecklas
- lämna förslag till hur Sverige kan bidra till att göra finansiella flöden förenliga med låga utsläpp och klimatomfattigt motståndskraftig utveckling
- lämna förslag till hur regeringen kan förtydliga sin styrning av relevanta myndigheters arbete för att stärka och utveckla det internationella klimatarbetet
- kartlägga möjligheter till policyutveckling samt affärsmöjligheter för svenska företag i genomförandet av andra länders klimatplaner
- lämna förslag till andra åtgärder och samarbeten för att stärka och utveckla det internationella klimatarbetet.

Utredaren ska informera om det arbete som bedrivs inom ramen för uppdraget vid de tidpunkter och i den form som bestäms i dialog med Regeringskansliet. Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 december 2026.

Globala styrmedel

Regeringen anför i klimathandlingsplanen att Sverige bör verka för att effektiva ekonomiska styrmedel används globalt i klimatpolitiken i så stor utsträckning som möjligt. I budskapet bör också ingå att klimathänsyn ska integreras i alla relevanta politikområden för ett effektivt klimatarbete. Sverige bör enligt regeringen även i fortsättningen leda, stödja och vara aktivt i internationella initiativ och samarbeten. Samtidigt bör man undvika att inrätta nya finansiella institutioner. Befintliga strukturer bör nyttjas så effektivt som möjligt. Sverige bör enligt regeringen fortsätta att driva på för att EU ska fortsätta att agera globalt för att påverka länder med stora utsläpp att minska sin klimatpåverkan.

Regeringen anför att ett arbete bedrivs inom flera internationella organisationer för att få fler länder att i ökande utsträckning prissätta sina utsläpp. Diskussioner förs även om hur en internationell koordinering av en sådan prissättning kan utvecklas. Sverige bör enligt regeringen fortsätta att bidra konstruktivt till detta arbete, t.ex. genom att delta aktivt i de diskussioner som förs i relevanta internationella forum och genom att dela lärdomar från Sveriges unikt långa praktiska erfarenhet av koldioxidbeskattning, både bilateralt och inom ramen för olika internationella samarbeten.

Regeringen framhåller att prissättning av växthusgaser är en viktig utgångspunkt för en effektiv global klimatpolitik. Sverige bör därför fortsätta att aktivt verka för en ökad användning av direkt prissättning på utsläpp i olika delar av världen. Sverige bör även stödja initiativ till en globalt harmoniserad prissättning av utsläpp som ett effektivt sätt att minska utsläppen.

Utskottets ställningstagande

Klimatomställningen är vår tids stora strukturomvandling, och klimatfrågan är en global utmaning som kräver ett ambitiöst internationellt samarbete. Utskottet delar den uppfattning som regeringen framför i klimathandlingsplanen att det finns goda skäl att stärka det svenska internationella klimatarbetet för att stötta och driva på andra länders omställning och därmed bidra till en ökad takt i genomförandet av Parisavtalet. Sverige bör verka för en höjd ambition och för att öka takten i det globala klimatarbetet genom bl.a. kapacitetsuppbyggnad, policydialog, samarbete, finansieringslösningar och andra åtgärder som främjar klimatomställningen. Sverige bör visa hur en klimatomställning kan leda till tillväxt och välfärd. Samspelet mellan ambitiös lagstiftning, finansiering och tekniska lösningar bör lyftas fram.

EU har som uttalat mål att vara en ledare i det globala klimatarbetet. Sverige verkar genom EU för att få genomslag för svenska ståndpunkter och prioriteringar i det globala klimatarbetet. Regeringen anför i klimathandlingsplanen att Sverige i klimatförhandlingarna och relaterade diplomatiska kanaler driver på för att behålla fokus på Parisavtalets målsättningar och öka takten i genomförandet. Regeringen anför även att den kommer att fortsätta att driva på för att EU ska agera globalt för att påverka de stora utsläppsländerna att minska sin klimatpåverkan. Utskottet välkomnar detta. Utskottet välkomnar även att regeringen avser att fortsätta att stärka sitt engagemang i betydelsefulla initiativ och partnerskap för att bidra till att nå målen i Parisavtalet.

Utskottet delar regeringens bedömning att prissättning av växthusgaser är en viktig utgångspunkt för en effektiv global klimatpolitik. Sverige bör därför fortsätta att verka aktivt för en ökad användning av direkt prissättning på utsläpp i olika länder och även dela lärdomar från Sveriges långa praktiska erfarenhet av koldioxidbeskattning. Utskottet kan konstatera att arbete bedrivs inom flera internationella organisationer för att få fler länder att i ökad utsträckning prissätta sina utsläpp. Sverige bör även stödja initiativ till en globalt harmoniserad prissättning av utsläpp. Utskottet ser positivt på att regeringen avser att arbeta i denna riktning.

Regeringen har tillsatt en utredning för att mot bakgrund av klimathandlingsplanen utveckla och stärka det svenska internationella klimatarbetet. Utredningen ska bl.a. stödja Regeringskansliet i genomförandet av den svenska internationella klimatpolitiken och lämna förslag på åtgärder för att driva på klimatarbetet i andra länder i enlighet med klimatdiplomatins grunder. Utskottet avvaktar resultatet av utredningen.

Mot bakgrund av det ambitiösa internationella arbete som Sverige bedriver och de intentioner som regeringen ger uttryck för i klimathandlingsplanen anser utskottet att motionerna 2025/26:3422 (MP) yrkande 10, 2025/26:3582 (C) yrkande 3, 2025/26:3623 (S) yrkandena 50 och 51 samt 2025/26:3732 (S) yrkande 8 kan lämnas utan åtgärd. Motionsyrkandena avstyrks.

Klimatarbetet inom EU

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om EU:s övergripande klimatpolitik och EU:s klimatmål.

Jämför reservation 4 (S) och 5 (C).

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 9 anfördes att regeringen bör verka för en europeisk klimatpolitik som förenar effektiv omställning, social rättvisa och framväxten av nya jobb. Motionärerna anförde att det är viktigt att hålla fast vid EU:s gröna giv, utsläppsmålen och klimatlagen.

I partimotion 2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 2 i denna del anfördes att klimatkompensation i ett tredjeland inte ska tillgodoräknas EU:s klimatmål. EU ska enligt motionärerna inte öppna för den möjligheten. I kommittémotion 2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 2 i denna del framförs en liknande begäran.

Kompletterande information

Europeiska kommissionen presenterade i december 2019 sitt meddelande om den europeiska gröna given (COM(2019) 640). Den gröna given är en tillväxtstrategi som syftar till att ställa om EU till ett rättvist och välmående samhälle med en modern, resurseffektiv och konkurrenskraftig ekonomi där det 2050 inte längre förekommer några nettoutsläpp av växthusgaser, och där den ekonomiska tillväxten har frikopplats från förbrukningen av resurser.

Den 30 juni 2021 antogs den europeiska klimatlagen¹. Klimatlagen innebär att målen i EU:s gröna giv om att ekonomin och samhället i EU ska bli klimatneutrala till 2050 är rättsligt bindande. Klimatneutralitetsmålet innebär att växthusgasutsläpp och växthusgasupptag i hela unionen som regleras i unionsrätten ska vara i balans inom unionen senast 2050 så att utsläppen vid den tidpunkten minskar till noll genom minskade utsläpp, investeringar i miljövänlig teknik och insatser för naturskydd. Därefter ska unionen sträva efter att uppnå negativa utsläpp. Klimatlagen syftar till att all EU-politik och alla sektorer i ekonomin bidrar till målet. Klimatlagen innehåller vidare bl.a. följande mål och åtgärder för att nå klimatneutralitetsmålet till 2050:

- Utsläppen av växthusgaser ska (efter avdrag för upptag) till 2030 nå en nettominskning med minst 55 procent jämfört med 1990 års nivåer.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 av den 30 juni 2021 om inrättande av en ram för att uppnå klimatneutralitet och om ändring av förordningarna (EG) nr 401/2009 och (EU) 2018/1999 (europeisk klimatlag).

Nettoupptagens bidrag till unionens klimatmål för 2030 begränsas till 225 miljoner ton koldioxidekvivalenter.

- För att förbättra unionens kolsänka i överensstämmelse med målet att uppnå klimatneutralitet senast 2050 ska unionen sträva efter att uppnå en större volym på sin nettokolsänka 2030.

I juli 2021 lade kommissionen fram ett lagstiftningspaket för att nå 2030-målet. Paketet kallas 55-procentpaketet (Fit for 55) och innehåller bindande regler på klimat-, energi- och transportområdena som styr hur EU ska nå minst 55 procent minskade nettoutsläpp till 2030 jämfört med 1990 och nå klimatneutralitet senast 2050.

Enligt EU:s klimatlag ska EU även besluta om ett EU-gemensamt klimatmål till 2040 på vägen mot klimatneutralitet 2050. Kommissionen lade den 6 februari 2024 fram ett meddelande med tillhörande konsekvensanalys där den rekommenderade att EU beslutar om ett nettomål om att minska utsläppen med minst 90 procent (netto) till 2040 jämfört med 1990 års nivåer². I november 2025 nådde EU:s miljöministrar en överenskommelse om en ändring av EU:s klimatlag, som fastställer ett bindande mål för EU att minska nettoutsläppen av växthusgaser med 90 procent till 2040. Överenskommelsen innebär att rådet bibehöll kommissionens förslag med vissa justeringar om ett mål för 2040 om att minska utsläppen av växthusgaser med 90 procent, med ett antal möjligheter till flexibilitet. Rådet enades om att högkvalitativa internationella krediter kan bidra till målet med upp till 5 procent från 2036. De enades också om att permanenta koldioxidupptag bör ha en roll i EU:s utsläppshandelssystem för att kompensera för utsläpp som är svåra att minska, samt om ökad flexibilitet mellan och inom sektorer och instrument. Rådets allmänna riktlinje syftar till att stärka bestämmelserna om konkurrenskraft, social rättvisa och energitrygghet och att omställningen ska stödja såväl europeisk industri som europeiska medborgare. Ministrarna kom även överens om en förstärkt översynsmekanism som bl.a. omfattar möjligheten att se över målet för 2040 baserat på bl.a. konkurrenskraft, energipriser, sociala effekter och teknisk utveckling. I november 2025 röstade Europaparlamentet för att minska EU:s nettoutsläpp med 90 procent till 2040. Parlamentet och ministerrådet ingick en informell överenskommelse i december 2025. Europaparlamentet har även röstat om den informella överenskommelsen, och ministerrådet har antagit rättsakten.

EU:s system för handel med utsläppsrätter (EU ETS) regleras i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG. Genom EU ETS sätts ett pris på koldioxid och ett årligt tak för utsläpp i de sektorer som omfattas. Systemet täcker ca 40

² Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Att säkra vår framtid: Europas klimatmål för 2040 och vägen mot klimatneutralitet senast 2050 genom att bygga ett hållbart, rättvist och välmående samhälle (COM(2024) 63 final).

procent av EU:s totala utsläpp. Regelverkets övergripande ambition har genom 55-procentspaketet skärpts från 43 till 62 procents utsläppsminskningar till 2030 jämfört med 2005 års nivåer genom att antalet utsläppsrätter på marknaden kommer att minska i snabbare takt. Systemet omfattar för närvarande el- och fjärrvärmeproduktion, energiintensiv industri som stålindustri och cementtillverkning samt kommersiellt flyg inom EES. Handelssystemet har utökats till att även omfatta sjöfartssektorn där utsläpp från rutter inom EU, och 50 procent av utsläppen från rutterna till och från EU, fasas in successivt i systemet från 2024 till 2026. De nuvarande reglerna för den s.k. marknadsstabilitetsreserven (MSR), som förebygger alltför stora överskott av utsläppsrätter på marknaden, kommer att gälla även i fortsättningen. Det nuvarande regelverket för MSR har inneburit att priset på utsläppsrätter blivit mer verkningsfullt.

Ett nytt utsläppshandelssystem för byggnader, vägtransporter och ytterligare sektorer (ETS 2) kommer att införas. Det nya systemet omfattar utsläpp från uppvärmning av byggnader och vägtransporter samt vissa andra utsläpp som inte omfattas av det befintliga EU ETS. Medlemsstater kan välja att inkludera ytterligare sektorer som inte obligatoriskt ingår i ETS 2 eller EU ETS. Enligt regeringen bör Sverige vid genomförandet av det nya utsläppshandelssystemet inkludera förbränning av bränslen i samtliga ytterligare sektorer utöver de som obligatoriskt omfattas av ETS 2 (prop. 2023/24:142, bet. 2024/25:MJU3, rskr. 2024/25:4). I november 2025 införde rådet en bestämmelse om att skjuta upp tillämpningen av ETS 2 med ett år, från 2027 till 2028.

EU har inrättat en social klimatfond som en del av 55-procentspaketet. Den sociala klimatfonden ska hantera sådana sociala och ekonomiska effekter som kan uppstå när ETS 2 startar. Sverige fick i december som första medlemsstat i EU sin sociala klimatplan godkänd av EU-kommissionen. Planen innehåller regeringens förslag om en elbilspremie som riktas till hushåll med lägre inkomster i glesbygd eller andra områden med dålig tillgång till kollektivtrafik. Premien gäller för köp eller leasing av en ny eller begagnad elbil.

Utsläppen utanför det befintliga utsläppshandelssystemet EU ETS kallas för den icke-handlande sektorn och regleras i ansvarsfördelningsförordningen (ESR)³. Förordningen reglerar främst utsläppen från byggnader, vägtransporter, arbetsmaskiner, jordbruk, avfall och mindre industrier. Dessa sektorer står tillsammans för ca 60 procent av EU:s totala utsläpp. För att nå EU:s klimatomål till 2030 ska utsläppen i ESR-sektorn minska med 40 procent jämfört med 2005. Detta mål har fördelats mellan medlemsstaterna baserat på bl.a. ländernas BNP per capita. Sverige har tillsammans med Finland, Danmark, Luxemburg och Tyskland fått det högsta betinget, att minska sina respektive utsläpp med 50 procent till 2030 jämfört med 2005. Spannet mellan

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/842 av den 30 maj 2018 om medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp under perioden 2021–2030 som bidrar till klimatåtgärder för att fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av förordning (EU) nr 525/2013 (ESR). Ansvarsfördelningsförordningen ändrades senast genom förordning (EU) 2023/857.

medlemsstater med lägst beting och högst beting går från minus 10 till minus 50 procent.

Utsläppsutrymmet i ESR-sektorn fördelas per medlemsstat och år enligt en målbana för hur utsläppen ska minska fram till 2030. Medlemsstaterna är skyldiga att hålla utsläppen under målbanan, vilket innebär att åtagandet i ESR ger en utsläppsbudget eller ett tak för utsläppen samlat för perioden fram till 2030. Förordningen innehåller dock vissa flexibilitetsmekanismer som tillåter att utsläppsutrymme flyttas mellan åren och att medlemsstater överför utsläppsutrymme sinsemellan. En förutsättning för detta är att medlemsstater väljer att sälja en del av sitt utsläppsutrymme till andra medlemsstater. Sådana överenskomelser kan ingås både i förväg, med viss begränsning för hur stort utrymme som får överlåtas, och i efterhand, när det står klart att säljarlandet har ett överskott. Det finns begränsningar av hur mycket utsläppsutrymme en medlemsstat får sälja, men det finns inga begränsningar av hur mycket en medlemsstat får köpa från andra medlemsstater. Utöver detta kan medlemsstaterna använda en begränsad mängd utsläppsutrymme som genereras inom marksektorn (LULUCF-förordningen)⁴ genom upptag av växthusgaser för att uppfylla sitt åtagande i ESR. Vissa medlemsstater, däribland Sverige, har också möjlighet att flytta över ett begränsat utsläppsutrymme från ETS-sektorn till ESR-sektorn.

LULUCF-förordningen reglerar utsläpp från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk. Förordningen lägger fast ett mål för ett nettoupptag av växthusgaser (kolsänka) om 310 miljoner ton koldioxid-ekvivalenter fram till 2030 inom EU. Det innebär en ambitionsökning med 85 miljoner ton jämfört med den tidigare LULUCF-förordningen som syftade till ett nettoupptag om 225 miljoner ton. För att nå detta mål har EU enats om att, baserat på länders andel av EU:s brukade landareal, fördela mål mellan medlemsländer utifrån hur stora deras upptag och utsläpp i LULUCF-sektorn i genomsnitt var under perioden 2016–2018. Det innebär för svensk del att nettoupptaget ska öka med drygt 3,9 miljoner ton i jämförelse med genomsnittet 2016–2018.

En mekanism för koldioxidjustering vid gränsen (carbon border adjustment mechanism, CBAM) har införts inom EU. CBAM syftar till att – i full överensstämmelse med reglerna för den internationella handeln – säkerställa att EU:s insatser för att minska utsläppen inte neutraliseras genom omlokalisering av produktion till de länder utanför EU där politiken för att bekämpa klimatförändringarna är mindre ambitiös än i EU eller genom ökad import av mer koldioxidintensiva produkter. CBAM är inriktad på import av produkter i koldioxidintensiva industrier och kommer att ersätta de befintliga EU-mekanismerna för hantering av risken för koldioxidläckage, särskilt den som bygger på gratis tilldelning av utsläppsätter.

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/841 av den 30 maj 2018 om inbegripande av utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk inom ramen för klimat- och energipolitiken fram till 2030 och om ändring av förordning (EU) nr 525/2013 och beslut nr 529/2013/EU, senast ändrad genom förordning (EU) 2023/839.

Regeringen anför i den senaste klimathandlingsplanen (skr. 2023/24:59, bet. 2023/24:MJU15, rskr. 2023/24:191) att Sverige bör verka för att EU antar ett 2040-mål som skapar en samhällsekonomiskt effektiv bana mot en klimatneutral union senast 2050 och som tar avstamp i den senaste forskningen på klimatområdet. Alla medlemsstater bör enligt regeringen bidra till att nå klimatmålet för 2040 och nå klimatneutralitet senast 2050. Sverige bör verka för att regelverken på EU-nivå, som ger incitament till negativa utsläpp i form av bl.a. biogen koldioxidavskiljning och lagring (bio-CCS), tydliggörs samt att EU:s klimatpolitik ger stöd för ett hållbart och aktivt skogsbruk. Regeringen anser vidare att Sverige bör verka för att EU fortsätter att arbeta med och förstärker kostnadseffektiva styrmedel som handel med utsläppsrätter. Regeringen anför även att Sverige bör fortsätta att verka för att CBAM ska utgöra ett effektivt instrument för att minska risken för koldioxidläckage från EU:s inre marknad och samtidigt sätta press på verksamheter i tredjeländer att minska sina utsläpp.

Utskottets ställningstagande

Visionen i den europeiska gröna given är att göra EU till det första klimatneutrala området i världen senast 2050, minska föroreningarna och återställa en sund balans i naturen och ekosystemen. EU:s intention är att ställa om till en modern, resurseffektiv och konkurrenskraftig ekonomi. Den gröna given ska lägga grunden till omställningen och förväntas skapa nya möjligheter till innovation, investeringar och arbetstillfällen samt förbättra medborgarnas hälsa och livskvalitet.

Utskottet välkomnar att 55-procentspaketet har antagits för att anpassa EU:s klimat-, energi-, transport- och skattepolitik så att nettoutsläppen av växthusgaser kan minska med minst 55 procent till 2030 jämfört med 1990 års nivåer. Inom EU har ny lagstiftning genomförts för att uppnå detta mål och för att göra EU klimatneutralt senast 2050. Europeisk industri får genom 55-procentspaketet långsiktiga förutsättningar att vara i framkant med gröna lösningar och att öka EU:s konkurrenskraft. Utskottet ser positivt på att regeringen avser att verka för att EU som helhet genomför 55-procentspaketet med bibehållen ambition och på ett samhällsekonomiskt effektivt sätt.

Vidare välkomnar utskottet att det inom EU tagits fram ett klimatmål till 2040 som ska skapa en samhällsekonomiskt effektiv bana mot en klimatneutral union senast 2050. Europaparlamentet och rådet har nått en överenskommelse om ett juridiskt bindande klimatmål för 2040 om 90 procents minskning av nettoutsläppen av växthusgaser till 2040 jämfört med 1990 års nivåer. Utskottet kan konstatera att överenskommelsen även inkluderar möjligheten att använda högkvalitativa internationella krediter i enlighet med Parisavtalets artikel 6. Det innebär att medlemsländerna från 2036 får räkna in utsläppsminskningar från klimatprojekt i länder utanför EU, motsvarande upp till 5 procentenheter av unionens nettoutsläpp 1990.

Utskottet ser mot denna bakgrund inte skäl att vidta några åtgärder med anledning av motionsyrkandena om EU:s klimatpolitik. Motionerna 2025/26:3582 (C) yrkande 2 i denna del, 2025/26:3596 (C) yrkande 2 i denna del och 2025/26:3732 (S) yrkande 9 avstyrks.

Svensk klimatpolitik

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om ambitionsnivån i det svenska klimatarbetet, klimatmålen, en utsläppsbudget, Klimatpolitiska rådet, Fossilfritt Sverige och metanutsläpp.

Jämför reservation 6 (S), 7 (C), 8 (MP), 9 (C), 10 (V), 11 (C), 12 (MP), 13 (C), 14 (MP) och 15 (MP).

Motionerna

Det svenska klimatarbetet

I kommittémotion 2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 1 anför motionärerna att regeringen bör återkomma till riksdagen med en ny klimathandlingsplan med åtgärder som minskar utsläppen av växthusgaser under innevarande mandatperiod och som beskriver hur regeringen avser att nå de riksdags- och EU-beslutade klimatmålen till 2030, 2040 respektive 2045.

Enligt kommittémotion 2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 1 bör regeringen återuppta Sveriges roll som klimatföredöme och införa styrmedel som säkerställer efterlevnaden av klimatmålen i Sverige såväl som EU:s klimatmål.

I kommittémotion 2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 2 anför att en rättvis klimatomställning för vanligt folk i hela landet bör drivas. Klimatomställningen måste enligt motionärerna genomföras rättvist utifrån förmåga. Även motionerna 2025/26:2752 av Mathias Tegnér m.fl. (S) yrkande 1 och 2025/26:3584 av Mattias Vepsä m.fl. (S) yrkande 16 tar upp frågan om en rättvis klimatomställning.

Enligt yrkande 4 i motion 2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) bör regeringen skyndsamt återkomma med en strategi för att Sverige ska klara klimatmålen till 2030 och nettonollutsläpp till 2045. Enligt yrkande 6 i motionen bör det klimatpolitiska ramverket kompletteras med sektorsvisa omställningsplaner som utvärderas löpande. Motionärerna betonar att de långsiktiga planeringsmöjligheterna när det gäller den gröna omställningen måste förbättras.

Enligt partimotion 2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 3 bör en utredning skyndsamt tas fram som beräknar de kostnader som det innebär om Sverige inte lever upp till EU:s klimatmål, inklusive inköp av eventuella utsläppsrätter, utsläppskrediter och potentiella straffavgifter som

kommissionen kan utfärda. I kommittémotion 2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 7 finns ett likalydande förslag.

Allmänt om klimatmålen

Enligt partimotion 2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 1 bör Sveriges klimatmål skärpas för att nå nettonollutsläpp redan 2040. Även i kommittémotion 2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 6 begärs en sådan skärpning.

I partimotion 2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 2 i denna del anförs att klimatkompensation i tredjeländer inte ska tillgodoräknas de svenska klimatmålen. Motionärerna menar att utsläppsminskningarna ska ske inom det egna territoriet och att Sverige ska minska utsläppen där de uppstår och inte klimatkompensera ett i annat land. I kommittémotion 2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 2 i denna del framförs en liknande begäran.

En utsläppsbudget

Enligt partimotion 2025/26:2789 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 1 bör Sverige anta en bindande utsläppsbudget i linje med Parisavtalets temperaturmål, baserad på IPCC:s senaste utvärderingsrapport och en global rättvis fördelning av utsläppsutrymmet. För att uppsatta klimatmål ska vara relevanta måste enligt motionärerna ramarna för hur stora utsläppen kan vara fram till målåret vara tydliga och utsläppsbudgeten måste vara kopplad till nödvändiga styrmedel och åtgärder för utsläppsminskningar.

I kommittémotion 2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 2 anförs att det klimatpolitiska ramverket bör byggas ut med en årlig bindande utsläppsbudget för Sverige fram till 2040. Klimatförändringarna drivs av den totala mängden växthusgaser i atmosfären och därför krävs en styrning av hur mycket Sverige totalt kan släppa ut.

Även i kommittémotion 2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 4 lyfts vikten av införandet av en svensk årlig utsläppsbudget fram till 2040 för att säkerställa att Sverige lever upp till klimatmålen. Det behövs enligt motionärerna ett tak för hur stora de svenska utsläppen får vara varje år.

Klimatpolitiska rådet

I kommittémotion 2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 8 anförs att klimatpolitiska rådets utvärdering av regeringens klimatpolitik ska uppvärderas och att rådet även ska granska oppositionens budgetar.

Fossilfritt Sverige

Enligt kommittémotion 2025/26:3282 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 4 bör de olika branschernas färdplaner för fossilfri konkurrenskraft som tagits fram inom ramen för Fossilfritt Sverige införas. Färdplanerna som har tagits

fram visar enligt motionärerna tydligt att näringslivet och staten behöver samverka för att klimatmålen ska kunna nås.

I motion 2025/26:66 av Josef Fransson (SD) framförs att regeringen bör avveckla Fossilfritt Sverige.

Metanutsläpp

I partimotion 2025/26:3548 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkande 110 anförs att regeringen bör ta fram en nationell åtgärdsplan för att minska metanläckage och ta till vara metan från gasnät, avloppsanläggningar och jordbruk.

Kompletterande information och tidigare behandling

Det svenska klimatarbetet

Det klimatpolitiska ramverket, som riksdagen beslutade om den 15 juni 2017 (prop. 2016/17:146, bet. 2016/17:MJU24, rskr. 2016/17:320), består av tre delar: riksdagsbundna mål för klimatpolitiken, en klimatlag som lagfäster att regeringens politik ska utgå från det långsiktiga, tidssatta utsläppsmål som riksdagen har fastställt samt inrättandet av ett klimatpolitiskt råd som ska utvärdera regeringens samlade politik utifrån hur förenlig den är med klimatmålen.

Enligt klimatlagen (2017:720) ska regeringen varje år lämna en klimatredovisning till riksdagen i budgetpropositionen. Syftet med klimatredovisningen är att underlätta för uppföljning och bedömning av de samlade klimateffekterna av alla politikområden. Klimatredovisningen ska innehålla

1. en redovisning av utsläppsutvecklingen
2. en redovisning av de viktigaste besluten inom klimatpolitiken under året och vad de besluten kan betyda för utvecklingen av växthusgasutsläppen
3. en bedömning av om det finns behov av ytterligare åtgärder och när och hur beslut om sådana åtgärder i så fall kan fattas.

Regeringen ska enligt klimatlagen vart fjärde år ta fram en klimatpolitisk handlingsplan. Handlingsplanen ska lämnas till riksdagen året efter det att ordinarie val till riksdagen har hållits.

I klimathandlingsplanen (skr. 2023/24:59, bet. 2023/24:MJU15, rskr. 2023/24:191) redovisar regeringen hur det klimatpolitiska arbetet bör bedrivas under mandatperioden. Regeringens klimatpolitik utgår från det klimatpolitiska ramverket och syftar till att skapa förutsättningar för en långsiktig, samhällsekonomiskt effektiv och stabil klimatpolitik. Samhällets alla aktörer ska ges långsiktiga förutsättningar att förbereda och fatta informerade beslut utifrån klimatpolitikens utformning. Regeringen anför att Sverige ska bedriva en ambitiös och effektiv klimatpolitik. Samtidigt är det viktigt att klimatomställningen sker med medborgarnas acceptans. Utan brett långsiktigt stöd är det omöjligt att genomföra klimatpolitiken. Den förutsätter att enskilda

och företag kan agera, innovera, konsumera, investera, finansiera och producera mer klimatsmart och att välståndet ökar. Det är i grunden samma faktorer som driver tillväxt. Klimatomställningen förutsätter tillväxt, men den driver också tillväxt. Klimatfrågan kan enligt regeringen bara lösas i en ekonomi som växer och präglas av ökad konkurrenskraft, tillväxt, stärkt beredskap och resiliens. Svenska företag har varit tidigt ute och har hittat möjligheter att dra nytta av den förändring som sker globalt. En ambitiös, långsiktig och effektiv klimatpolitik innebär därmed en möjlighet för det svenska näringslivet att ta marknadsandelar och komma in på helt nya marknader med sina fossilfria produkter, tjänster och tekniska lösningar.

I klimathandlingsplanen framhåller regeringen det tydliga fokuset på att alla åtgärder som vidtas måste vara delar av en större plan för att nå hela vägen till netto-noll. Tidiga utsläppsminskningar är viktiga, särskilt som klimat-effekterna av koldioxidutsläppen är kumulativa, men åtgärderna för att minska utsläppen i närtid måste passa in i planen för att nå hela vägen till netto-noll med ökat välstånd. Insikten om behovet av en rättvis omställning som accepteras och upplevs som rimlig av breda grupper över tid har också stärkts. Att genomföra klimatomställningen kräver en politik som accepteras brett. Det sker i ett samhälle som förenar ett växande välstånd med reducerade utsläpp, utan stora inskränkningar i människors frihet och levnadsstandard. Regeringen anför att den möjliggör de många beslut som genomför klimatomställningen – genom effektiva och acceptabla styrmedel, förutsättningar för företagens omställning och fossilfria värdekedjor, ökad elektrifiering och ett utvecklat energisystem. Därmed läggs grunden för att nå hela vägen till netto-noll.

Regeringen bedömer i planen att 55-procentpaketet, av regeringen redan vidtagna åtgärder, pågående utredningar och uppdrag samt förslag på åtgärder och analyser i denna klimathandlingsplan sammantaget ger Sverige goda förutsättningar för att nå det långsiktiga klimatmålet. En grundförutsättning är att EU:s klimatambition bibehålls och att det arbete som regeringen har påbörjat fortsätter och utvecklas över tid.

I budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 20, bet. 2025/26: MJU1, rskr. 2025/26:128) anför regeringen att den bedömer att det behövs ytterligare styrmedel för att nå ESR-åtagandet till 2030. Det inkluderar både åtgärder med direkta utsläppseffekter och åtgärder som förbättrar förutsättningarna för klimatomställningen. Därför föreslår regeringen åtgärder i propositionen som väntas bidra till att minska utsläppen i ESR-sektorn till 2030. För att öka investeringarna i fossilfri framtidsteknik förstärks Klimatklivet, som är regeringens bredaste investeringsstöd för att minska koldioxidutsläpp och stödja omställningen till ett fossilfritt samhälle. Inom Klimatklivet prioriteras investeringar som ger den största och mest varaktiga minskningen av växthusgasutsläpp per investerad krona, exempelvis energikonvertering från fossilfria bränslen, utbyggnad av laddinfrastruktur eller bättre avfallshantering. För att främja ökad takt i elektrifiering av fordon förlängs också stödet till lätta ellastbilar.

Den 24 oktober 2024 beslutade regeringen att en särskild utredare ska analysera om styrmedel kan utformas för att fasa ut fossila bränslen ur de sektorer som omfattas av ESR i den takt som krävs för att på ett kostnadseffektivt och samhällsekonomiskt effektivt sätt nå det långsiktiga klimatmålet till 2045 samt de EU-åtaganden som Sverige har på klimatområdet (dir. 2024:98). Utredaren ska också analysera vilka styrmedel det i så fall kan vara. Syftet med den s.k. Styrmedelsutredningen är att säkerställa dels att åtagandena nås utan att hushåll och näringsliv drabbas av orimligt höga kostnader, dels att fossila bränslen fasas ut på ett säkert och acceptabelt sätt som gör att Sveriges och näringslivets konkurrenskraft kan bibehållas och stärkas och som inte leder till hämmande regelverk eller får skadliga effekter för delar av landet eller samhället. Uppdraget ska redovisas senast den 4 maj 2026.

När det gäller olika sektors omställning anför regeringen i klimathandlingsplanen att de klimatmål som riksdagen beslutat om till 2030, 2040 och 2045 är sektorsövergripande. Regeringen konstaterar att aktörer inom alla sektorer och på alla nivåer behöver bidra för att klimatmålen ska kunna nås. Klimat- och miljöfrågorna behöver enligt regeringen integreras i arbetet i alla sektorer och på alla nivåer i samhället. Motstående intressen behöver lyftas fram och analyseras som ett underlag för politiska avvägningar mellan olika intressen. Klimatpåverkan och klimatmål bör därför vägas in i målutformningen i samband med översyn av mål inom utgiftsområden som har en direkt eller indirekt påverkan på utsläpp av växthusgaser.

Under våren 2023 arbetade regeringen aktivt med att föra dialoger om olika sektors möjligheter att ställa om och bidra till klimatmålen. Genom en mötesserie med rundabordssamtal samlade regeringen in synpunkter från aktörer engagerade inom transport-, skogs- och jordbruks-, energi-, industri- och finanssektorerna. Statsministern anordnade ett nationellt klimatmöte där det framkom att det finns både vilja och möjligheter för näringslivet att ställa om, så länge politiken bidrar med rätt förutsättningar. Mötesserien och det nationella klimatmötet visar enligt regeringen ett stort engagemang för klimatomställningen i många sektorer runt om i Sverige. Näringslivet har tagit stora kliv framåt i omställningsarbetet, och för att realisera dessa ambitioner presenteras en ambitiös politik som syftar till att skapa förutsättningar för satsningar och investeringar i Sverige som möjliggör klimatomställningen. Regeringen framhåller att man genom denna dialog kan utveckla en klimatpolitik som förenar minskade utsläpp med hållbar tillväxt, konkurrenskraft och välbefinnande. För att nå Sveriges långsiktiga klimatmål till 2045 behöver alla sektorer ställa om utifrån sina förutsättningar för att bidra till det långsiktiga klimatmålet.

Det pågår ett arbete såväl på EU-nivå som globalt kring omställningsplaner. Europaparlamentet och rådet antog i maj 2024 Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1760 av den 13 juni 2024 om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet och om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 och förordning (EU) 2023/2859. Direktivet trädde i kraft den 25 juli 2024 och

innebär att vissa företag som är verksamma på den inre marknaden åläggs en aktsamhetsplikt i förhållande till mänskliga rättigheter och miljö, och att det inom ramen för den aktsamhetsplikten ställs krav på de berörda företagen att vidta åtgärder. Syftet med direktivet är att företagen ska bidra till en hållbarhetsomställning i ekonomier och samhällen. Utöver bestämmelserna om förfarandet för tillbörlig aktsamhet innehåller direktivet även bestämmelser om att krav ska ställas på företag när det gäller omställningsplaner för begränsning av klimatförändringar. Berörda företag ska anta och genomföra omställningsplaner som syftar till att, genom företagets bästa förmåga, säkerställa att företagets affärsmodell och affärsstrategi är förenliga med omställningen till en hållbar ekonomi, begränsningen av den globala uppvärmningen till 1,5 grader Celsius i linje med Parisavtalet och målet att uppnå klimatneutralitet i enlighet med den europeiska klimatlagen. Regeringen beslutade i december 2024 att en särskild utredare ska analysera och föreslå hur EU-direktivet om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet ska genomföras i Sverige (dir. 2024:123). Uppdraget ska redovisas senast den 31 augusti 2026 (dir. 2025:109).

När det gäller de kostnader som kan uppstå om Sverige inte uppfyller klimatåtagandena inom EU anförde klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari (L) den 12 november 2025 bl.a. följande i svaret på en skriftlig fråga (fr. 2025/26:141):

Låt mig konstatera att Sverige, som alla medlemsstater i EU, är bundet av EU:s ansvarsfördelningsförordning och att regeringen verkar för att Sverige ska leva upp till sitt åtagande i enlighet med förordningen. Sverige är ett av de länder med tuffast åtagande till 2030.

Regeringen analyserar vilka ytterligare åtgärder som behövs för att minska utsläppen och nå ESR-åtagandet. En del i detta arbete är den s.k. Styrmedelsutredningen (dir. 2024:98) som i vår kommer att presentera förslag på styrmedel för att på ett kostnadseffektivt och samhälls-ekonomiskt effektivt sätt kunna nå ESR-åtagandet och det långsiktiga klimatmålet till 2045.

Markanvändningssektorn är en sektor med stora inneboende osäkerheter både när det gäller hur framtiden för nettoupptaget utvecklas och hur mätningar och beräkningar görs. Sverige har bland de högsta nettoupptagen av koldioxid i skogsmark i EU. Det senaste årtiondets trend är dock att tillväxten i skogen har minskat. Det beror i stor utsträckning på oförutsägbara och svårkontrollerbara faktorer kopplade till klimatförändringar såsom torka och angrepp av skadegörare, exempelvis granbarkborren. Det här är en situation som Sverige delar med flera medlemsstater i EU. Regeringen för därför en aktiv och konstruktiv dialog med kommissionen och andra medlemsstater om hur vi gemensamt kan ta oss an dessa utmaningar och hantera de inneboende osäkerheterna på ett realistiskt sätt.

På grund av osäkerheterna i beräkningarna är det för tidigt att avgöra vad åtagandet för markanvändningssektorn faktiskt innebär och därmed hur förutsättningarna för att nå Sveriges klimatåtaganden inom EU ser ut.

Allmänt om klimatmålen och en utsläppsbudget

Miljökvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan är fastlagt av riksdagen och utformat i enlighet med FN:s ramkonvention om klimatförändringar (klimatkonventionen). Genom beslut om det klimatpolitiska ramverket uppdaterade riksdagen 2017 preciseringen av miljökvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan till temperaturmålet i enlighet med Parisavtalet, vilket innebär att målet är att den globala medeltemperaturökningen begränsas till långt under 2 grader Celsius och att ansträngningar ska göras för att hålla ökningen under 1,5 grader Celsius.

Till miljökvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan finns det fyra etappmål som också är en del av det klimatpolitiska ramverket. Ett långsiktigt mål är att Sverige senast 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp. För att nå nettonoll utsläpp får kompletterande åtgärder tillgodoräknas. Utsläppen från verksamheter inom svenskt territorium ska vara minst 85 procent lägre än utsläppen 1990.

Etappmålet för 2030 innebär att växthusgasutsläppen i Sverige i ESR-sektorn senast 2030 bör vara minst 63 procent lägre än utsläppen 1990. Högst 8 procentenheter av utsläppsminskningarna får ske genom s.k. kompletterande åtgärder.

Det sektorsspecifika etappmålet till 2030 för transportsektorn innebär att växthusgasutsläppen från inrikes transporter, förutom koldioxidutsläpp från inrikes flyg, 2030 ska minska med minst 70 procent jämfört med 2010.

Det finns även ett etappmål till 2040 som innebär att växthusgasutsläppen i Sverige i ESR-sektorn senast 2040 bör vara minst 75 procent lägre än utsläppen 1990. Högst 2 procentenheter av utsläppsminskningarna får ske genom kompletterande åtgärder.

För att nå det långsiktiga målet till 2045 och etappmålen får kompletterande åtgärder tillgodoräknas i enlighet med internationellt beslutade regler. Dessa åtgärder kan även bidra till negativa nettoutsläpp efter 2045. Enligt det klimatpolitiska ramverket räknas följande som kompletterande åtgärder:

- upptag av koldioxid i skog och mark till följd av ytterligare åtgärder (som är additionella, alltså utöver de åtgärder som redan genomförs)
- utsläppsminskningar genomförda utanför Sveriges gränser
- avskiljning och lagring av koldioxid från förbränning av biobränslen, s.k. bio-CCS.

Regeringen bedömer i klimathandlingsplanen att klimatpolitiken bör styra mot det långsiktiga klimatmålet att nå nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2045 och därefter negativa utsläpp. I klimathandlingsplanen bedömer regeringen även att Sverige för att nå klimatmålen bör satsa på kompletterande åtgärder. Efter 2045 bör sådana åtgärder bidra till nettonegativa utsläpp. Flertalet kompletterande åtgärder tar lång tid att åstadkomma, och därför krävs det långsiktig planering och uppbyggnad. Insatser bör påbörjas i god tid innan avräkning mot målen genomförs. Regeringen bedömer att det kommer att krävas ett fullt utnyttjande av kompletterande åtgärder 2045 för att nå målet

om nettonollutsläpp. Mängden förberedande åtgärder bör därför öka successivt efter en linjär målbana i syfte att möjliggöra kompletterande åtgärder till motsvarande 11,5 miljoner ton koldioxidekvivalenter per år till 2045. Åtgärder bör också vidtas för att kompletterande åtgärder därefter ska bidra till negativa utsläpp. Frågan om huruvida de kompletterande åtgärderna ska användas för målnuppfyllelse bör enligt regeringen beslutas i samband med avräkningen. Hur avräkning mot målen ska ske och vilka bokföringsregler för kompletterande åtgärder som ska gälla bör klargöras med beaktande av utvecklingen inom EU och internationellt.

Den 23 januari 2025 beslutade regeringen om ett tilläggsdirektiv till Miljömålsberedningen om utformningen av svenska etappmål till 2030 (dir. 2025:3). Miljömålsberedningen skulle bl.a. analysera hur effektiviteten av styrningen mot de svenska etappmålen till 2030 påverkas av EU:s 55-procentpaket och lämna förslag på hur svenska etappmål till 2030 kan utformas så att de bättre överensstämmer med Sveriges åtaganden inom EU och styr effektivt mot det långsiktiga målet om nettonollutsläpp senast 2045 och negativa utsläpp därefter. Tilläggsuppdraget redovisades i oktober 2025 (SOU 2025:107). Miljömålsberedningen bedömer i sitt delbetänkande bl.a. att

- en ändring av basåret för det svenska etappmålet från 1990 till 2005 innebär en ökad grad av harmonisering till Sveriges EU-åtagande och bidrar till ökad tydlighet och jämförbarhet mellan de båda målen
- kompletterande åtgärder kommer att vara centralt för att nå det långsiktiga målet om att Sveriges utsläpp av växthusgaser senast 2045 ska vara nettonoll och negativa därefter
- det finns behov av att bygga upp kompletterande åtgärder kontinuerligt till 2030 och därefter, för att Sverige senast 2045 ska ha nettonollutsläpp av växthusgaser och därefter negativa utsläpp.

Miljömålsberedningen föreslår bl.a. att

- Sveriges etappmål för att minska utsläppen av växthusgaser formuleras enligt följande: Utsläppen i Sverige i ESR-sektorn bör senast 2030 vara minst 60 procent lägre än utsläppen 2005 och högst 10 procentenheter av utsläppsminskningarna får ske genom kompletterande åtgärder
- basårsutsläppen för 2005 ska vara samma som i EU:s ansvarsfördelningsförfordning
- utsläppen av växthusgaser i ESR-sektorn fram till 2030 bör följa en målbana som följer av en linjär minskning från 2015 års utsläpp till 60 procent minskade utsläpp 2030 jämfört med 2005 års nivå
- regeringen i kommande klimatredovisningar ska redovisa utvecklingen av utsläppsreduktioner och kompletterande åtgärder i förhållande till etappmålet och målbanan.

Miljömålsberedningen lämnar också förslag om att följande åtgärder får räknas som kompletterande åtgärder fram t.o.m. 2030:

- a) permanent lagring av biogen koldioxid, bio-CCS; som bidrag till etappmålet 2030 får räknas den totala mängd biogen koldioxid som avskilts i Sverige under 2030 för att därefter permanent lagras
- b) det rapporterade nettoupptag som överstiger Sveriges åtagande enligt LULUCF-förordningen; som bidrag till etappmålet 2030 får räknas det rapporterade nettoupptag som överstiger åtagandet för 2030
- c) verifierade utsläppsminskningar utanför Sveriges gränser; som bidrag till etappmålet 2030 får räknas de enheter som bidragit till minskade utsläpp i andra länder under 2030
- d) biokol, direktinfångning och lagring av koldioxid (DACCS) och andra åtgärder som enligt verifierade metoder bidrar till att minska utsläpp eller öka upptag av växthusgaser, efter beslut om bokföringsregler.

Miljömålsberedningen anger även vad som kan räknas som verifierade utsläppsminskningar i andra länder t.o.m. 2030:

1. International transferable mitigation outcomes (ITMOS) enligt reglerna för Parisavtalets artikel 6 får användas för att täcka maximalt en fjärdedel av de kompletterande åtgärder som 2030 tillgodoräknas för att nå etappmålet.
2. Årliga utsläppsenheter enligt EU:s ESR-förordning. Förvärvade enheter ska efter att ha tillgodoräknats som kompletterande åtgärder annulleras och får inte användas för att uppfylla andra mål inom eller utanför Sverige, exempelvis Sveriges åtagande enligt ESR-förordningen.
3. Utsläppsrätter från EU ETS som Sverige genom Energimyndigheten införskaffar och annullerar, eller som annulleras automatiskt till följd av flexibiliteten gentemot ESR. Energimyndigheten får endast annullera utsläppsrätterna vid tillfällen när det går att säkerställa att dessa utsläppsrätter inte skulle ha annullerats ändå genom de automatiska mekanismer för marknadsstabilitet som finns i EU ETS. Utsläppsrätter som annulleras automatiskt genom flexibiliteten mot ESR får enbart räknas av om det utsläppsutrymme som uppstår inte används för avräkningen mot Sveriges ESR-åtagande.

Miljömålsberedningens förslag berör också frågan om att de internationella insatser som genomförs i enlighet med Parisavtalets artikel 6 ska genomföras med hög miljöintegritet, minska utsläppen av växthusgaser och bidra till hållbar utveckling. Bland förslagen anges även att regeringen i kommande miljöhandlingsplaner ska presentera en inriktning för hur regeringen avser att bygga upp kompletterande åtgärder i tillräcklig mängd för att nå etappmålen för 2030 och 2040 samt det långsiktiga målet till 2045. Miljömålsberedningen har också ett förslag om att ta fram ytterligare bokföringsregler. Miljömålsberedningen föreslår att den får i uppdrag att se över Sveriges målkonstruktion och etappmål för 2040, när EU:s klimatramverk för 2040 är beslutat.

Miljömålsberedningens betänkande bereds inom Regeringskansliet.

Naturvårdsverket har i regleringsbrevet för 2026 fått i uppdrag att analysera effekterna av EU:s klimatråmverk till 2040. I analyserna ska Naturvårdsverket bl.a. beakta förslagets samhällsekonomiska effektivitet, effekter för Sverige, påverkan på konkurrenskraft, risker för koldioxidläckage utanför EU och förenlighet med EU-fördragets principer. Delredovisningar ska göras löpande efter avstämning med Regeringskansliet. Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 december 2027.

När det gäller frågor om utsläppsbudget har utskottet avstyrkt motionsyrkanden om detta vid flera tillfällen, bl.a. i betänkande 2023/24: MJU15 om klimathandlingsplanen. Utskottet hänvisade bl.a. till att det klimatpolitiska arbete som presenterades i planen, inklusive de beslutade och planerade åtgärderna, var väl avvägt och kommer att kunna få ett brett stöd i olika grupper över hela landet.

Klimatpolitiska rådet

Klimatpolitiska rådet inrättades i januari 2018 som en del i det klimatpolitiska ramverket. Klimatpolitiska rådet är en myndighet, ett oberoende tvärvetenskapligt expertorgan som utvärderar hur regeringens samlade politik är förenlig med de klimatmål som riksdagen och regeringen har beslutat om. Rådet ska utvärdera om inriktningen inom olika relevanta politikområden bidrar till eller motverkar möjligheten att nå klimatmålen, belysa effekter av beslutade och föreslagna styrmedel från ett brett samhällsperspektiv, identifiera politikområden där ytterligare åtgärder behövs för att nå klimatmålen och analysera hur klimatmålen kan nås på ett kostnadseffektivt sätt, både kort- och långsiktigt. Förutom att utvärdera regeringens politik ska rådet även utvärdera de kunskapsunderlag och modeller den bygger på samt bidra till en ökad diskussion i samhället om klimatpolitiken.

Klimatpolitiska rådet ska varje år lämna en rapport till regeringen med en bedömning av klimatarbetet och utsläppsutvecklingen, och av om regeringens politik leder till klimatmålen.

Miljömålsberedningen har haft i uppdrag att lämna förslag på ett utvidgat uppdrag och se över reglerna för förordnande av ledamöter till Klimatpolitiska rådet (dir. 2025:3). I sitt delbetänkande SOU 2025:107 bedömer Miljömålsberedningen att

- det klimatpolitiska rådet har en ändamålsenlig instruktion med ett brett uppdrag som ger utrymme för att utvärdera regeringens politik
- ökade resurser skulle ge klimatpolitiska rådet bättre möjlighet att utifrån sin instruktion utföra ett arbete som ytterligare kan bidra till en samhällsekonomiskt effektiv klimatpolitik och öka omfattningen av rådets utvärderingar, exempelvis när det gäller regeringens politik för att minska de globala utsläppen av växthusgaser och effekten av oppositionspartiets budgetar.

Miljömålsberedningen föreslår:

- att en valberedning för val av rådsmedlemmar tillsätts, där ledamöter från Naturvårdsverket, Energimyndigheten, Formas, Konjunkturinstitutet, Skogsstyrelsen, Klimatpolitiska rådet samt riksdagens miljö- och jordbruksutskott ingår
- att förordnandetiden för ledamöterna förlängs till tre plus tre år för att ge bättre möjligheter till successiv förnyelse och kontinuitet i rådets arbete.

Miljömålsberedningens betänkande bereds inom Regeringskansliet.

Fossilfritt Sverige

Fossilfritt Sverige (M 2016:05) är en kommitté underställd regeringen. Kommittén har under ledning av en nationell samordnare arbetat för att skapa ett engagemang, inte minst inom näringslivet, för att Sveriges klimatmål ska nås. Ett antal branscher som står för en stor majoritet av Sveriges utsläpp av växthusgaser har presenterat färdplaner för fossilfri konkurrenskraft där deras bidrag till de svenska klimatmålen tydliggörs.

Den 12 december 2024 beslutade regeringen att bredda Fossilfritt Sveriges uppdrag de kommande två åren. I ett tilläggsdirektiv specificeras att kommittén under ledning av den nationella samordnaren nu ska stödja näringslivets arbete med att utveckla, genomföra, följa upp och uppdatera sina färdplaner för klimatomställningen. I uppdraget ingår också att främja ökad efterfrågan på fossilfria och resurseffektiva produkter och tjänster, exempelvis genom samordnad kravställning i den offentliga upphandlingen. Uppdraget ska redovisas senast den 31 december 2026.

Fossilfritt Sverige fokuserar nu på genomförande av färdplanerna, bl.a. genom att

- följa upp politikens och branschernas arbete med att genomföra färdplanerna
- ta fram nationella strategier för att stimulera fossilfri konkurrenskraft inom bl.a. utveckling av en hållbar batterivärdekedja, vätgas och bioekonomi
- utarbeta metoder för effektiva klimatkrav i den offentliga upphandlingen som driver industrins omställning framåt genom ett klimatledarprogram för kommuner
- utveckla regionala handlingsplaner tillsammans med näringslivet kopplade till färdplanerna
- stötta utvecklingen av storskaliga gröna industriprojekt
- visa upp möjligheterna i omställningen.

Metanutsläpp

Metan är en kraftig växthusgas vars klimatpåverkan är mycket högre än den från koldioxid. Enligt FN:s miljöprogram Unep står metan för cirka en tredjedel av den genomsnittliga globala uppvärmning som skett hittills jämfört med förindustriell tid.

I Sverige domineras metanutsläppen av utsläpp från jordbrukssektorn, följt av avfallssektorn, markanvändningssektorn och energisektorn. Av Sveriges metanutsläpp kommer cirka tre fjärdedelar från jordbruket. Utsläppen av metan från djurens fodermältning var knappt 3,3 miljoner ton koldioxid-ekvivalenter 2024 och stod för 52 procent av sektorns utsläpp. Enligt EU, Unep m.fl. är energisektorn den sektor där det sammantaget är lättast att hitta kostnadseffektiva åtgärder för att minska utsläppen.

På FN:s klimatkonferens COP 26 i Glasgow 2021 antogs en utfästelse om minskade metanutsläpp globalt – den globala utfästelsen om metan. Den innehåller ett gemensamt mål om att minska metanutsläppen med 30 procent till 2030 jämfört med 2020 års nivåer. För att följa upp hur utfästelsen infrias uppmanades de länder som undertecknat den att inför klimatkonferensen COP 27 lämna in nationella handlingsplaner. Som ett led i att infria utfästelsen lämnade Sverige i november 2022 in en metanhandlingsplan som beskriver nuvarande utsläpp, styrmedel och åtgärder.

Verksamheter som hanterar naturgas, kol, olja och fossilgas samt prospekteringsborrhåll och kolgruvor har en skyldighet att ta reda på hur stora utsläpp av metan de har. Utsläppen ska sedan rapporteras och åtgärdas i enlighet med EU-förordning 2024/1787 av den 13 juni 2024 om minskade metanutsläpp inom energisektorn och om ändring av förordning (EU) 2019/942.

Avfallssektorns metanutsläpp uppstår bl.a. på deponier. Sedan 1990-talet har utsläppen från avfallsdeponier minskat med ca 90 procent, och minskningen förväntas fortsätta ytterligare under kommande år. Utsläppsminskningen från deponier beror framför allt på en förändrad hantering av avfall genom minskad deponering och att en ökad mängd icke farligt går till förbränning med energiutvinning. Utsläpp sker även vid reningsverkens slamhantering, i ledningsnätet och vid oavsiktliga läckage från röt-kammare eller biogasanläggningar. Dessa utsläpp hanteras bl.a. inom ramen för egenkontroll och tillsynsverksamhet.

Naturvårdsverket har haft i uppdrag att ta fram förslag på hur Sverige kan uppnå, och bidra till, minskade utsläpp av metan. Syftet är att nå klimatmålen samt åtagandet i den globala metandeklarationen. I sin rapport Minskade utsläpp av metan av den 21 september 2023 (NV-11026-22) lämnar Naturvårdsverket förslag på hur Sverige kan uppnå, och bidra till, minskade utsläpp av metan. När det gäller jordbrukssektorn har verket bl.a. förslag om att utreda effektiva styrmedelspaket för ett långsiktigt hållbart jordbruk, utvärdera och vid behov förstärka investeringsstöd för gödselåtgärder, främja ny teknik och innovation, satsa på metodutveckling för att beräkna klimat-effekter samt förlänga och förstärka arbetet för minskat matsvinn.

I klimathandlingsplanen anför regeringen att jordbrukssektorns utsläpp, där utsläppen från djurens fodermältning, hanteringen av stallgödsel samt utsläppen från gödslad och kalkad jordbruksmark ingår, består av ungefär lika stora delar metan och lustgas. Utsläppen av metan kommer framför allt från idisslarnas fodermältning och till en viss del från hantering av stallgödsel,

medan utsläpp av lustgas kommer från hantering av stallgödsel och från gödslad jordbruksmark. Dessa utsläpp måste enligt regeringen på sikt minska för att Sverige och EU ska nå sina klimatåtaganden. Regeringen bedömer i klimathandlingsplanen att det är svårare inom jordbruket än inom andra sektorer att minska utsläppen av växthusgaser kraftigt på ett kostnadseffektivt och konkurrensneutralt sätt. Nationella styrmedel för att minska Sveriges utsläpp i jordbruket får inte hämma sektorns konkurrenskraft eller riskera att leda till läckage av utsläpp. Åtgärder för ökad produktivitet och resurseffektivitet kan emellertid enligt regeringen ge både lägre växthusgasutsläpp och ökad lönsamhet i jordbruket. I takt med att den tekniska utvecklingen förbättrar möjligheterna att minska utsläppen från jordbrukssektorn bör Sverige verka för att på EU-nivå införa en harmoniserad, träffsäker och kostnadseffektiv styrning mot minskade utsläpp. Det är väsentligt att styrningen inte snedvrider konkurrensen på livsmedelsmarknaden, skapar läckage av utsläpp eller hämmar livsmedelsproduktionen. Regeringen anför vidare att den i budgetpropositionen för 2024 (prop. 2023/24:1 utg.omr. 23, bet. 2023/24:MJU2, rskr. 2023/24:98) tillfört medel för 2024 och åren därefter till metodutveckling för att mäta climateffekter i praktisk jordbruksproduktion samt till att testa åtgärder för att minska jordbrukets klimatpåverkan. Regeringen anför att dessa medel bör bidra till att bygga upp kunskapen om effektiva åtgärder för att minska jordbrukets utsläpp samt till att utveckla metoder för att bättre kunna dels tillämpa åtgärder som gör jordbruket mer climateffektivt, dels beräkna climateffekter av åtgärder inom jordbruket.

Utskottets ställningstagande

Det svenska klimatarbetet

Utskottet vill påminna om att regeringen har uttalat att det klimatpolitiska arbetet ska utgå från det klimatpolitiska ramverket och det långsiktiga, tidssatta utsläppsmål som riksdagen fastställt och att Sverige senast 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp. Utskottet ansluter sig till regeringens uppfattning att fokus för klimatpolitiken därför bör vara att på ett samhällsekonomiskt effektivt sätt eliminera de utsläpp som kan tas bort, minska de utsläpp som inte går att ta bort helt och därutöver skapa negativa utsläpp via kompletterande åtgärder. På så sätt leder regeringens klimatpolitik till att nettoutsläppen passerar noll för att efter 2045 vara negativa. Utskottet delar regeringens bedömning i klimathandlingsplanen att omställningen, rätt tillvaratagen, kan skapa fler jobb, ökad tillväxt och stärkt välfärd.

Att vara världsledande i omställningen innebär stora möjligheter men kan också innebära utmaningar och förändringar som slår hårdare mot vissa grupper än andra. Som regeringen anför är det därför viktigt att medborgare, civilsamhälle och företag i hela landet har förutsättningar att vara en del av utvecklingen och ta del av fördelarna med klimatomställningen. För att lyckas

med att nå hela vägen till nettonollutsläpp behöver alla relevanta samhälls-aktörer i hela landet inkluderas i klimatomställningen, såväl näringslivet som civilsamhället och medborgarna. Utskottet anser att det är viktigt att klimatomställningen sker med medborgarnas acceptans.

Utskottet bedömer i likhet med regeringen att EU:s 55-procentspaket och de åtgärder som regeringen redan har vidtagit, pågående utredningar och uppdrag samt förslag på åtgärder och analyser i klimathandlingsplanen sammantaget ger Sverige goda förutsättningar att nå det långsiktiga klimatmålet. En grundförutsättning är att EU:s klimatambition bibehålls och att det arbete som regeringen har påbörjat fortsätter och utvecklas. I sin behandling av skrivelsen om klimathandlingsplanen anförde utskottet bl.a. att det klimatpolitiska arbete som presenteras i handlingsplanen, inklusive de beslutade och planerade åtgärder som regeringen avser att vidta, är väl avvägt och att den beskrivna politiken kommer att kunna få brett stöd i olika grupper över hela landet. Utskottet vidhåller denna bedömning.

När det gäller frågan om styrmedel som säkerställer efterlevnaden av klimatmålen vill utskottet hänvisa till regeringens kontinuerliga klimatarbete, bl.a. satsningarna på förstärkningen av Klimatklivet, men även till regeringsuppdraget att analysera om styrmedel kan utformas för att fasa ut fossila bränslen för att nå Sveriges klimatåtaganden. Utskottet avvaktar resultatet av utredningen.

Utskottet kan konstatera att det pågår ett arbete på såväl EU-nivå som global nivå när det gäller omställningsplaner. I EU-direktivet om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet finns bestämmelser om krav på omställningsplaner för begränsning av klimatiförändringar. En utredning analyserar för närvarande hur dessa regler ska genomföras i Sverige. När det gäller olika sektors omställning kan utskottet även konstatera att de klimatmål som riksdagen beslutat om är sektorsövergripande. Utskottet anser i likhet med regeringen att aktörer inom alla sektorer och på alla nivåer behöver bidra för att klimatmålen ska kunna nås. Klimat- och miljöfrågorna behöver integreras i arbetet i alla sektorer och på alla nivåer i samhället. Utskottet ser vidare positivt på den dialog om omställningen som regeringen har fört med olika sektorer inom näringslivet. Utskottet avser att följa regeringens sektorsövergripande arbete.

När det gäller de kostnader som kan uppstå om Sverige inte skulle nå klimatåtagandena inom EU, bedömer utskottet i likhet med regeringen att det är för tidigt att nu avgöra hur förutsättningarna för att nå Sveriges klimatåtaganden inom EU ser ut.

Mot bakgrund av det som anförts och med hänvisning till det arbete som pågår avstyrker utskottet motionerna 2025/26:2752 (S) yrkande 1, 2025/26:3422 (MP) yrkande 1, 2025/26:3582 (C) yrkandena 1 och 7, 2025/26:3584 (S) yrkande 16, 2025/26:3596 (C) yrkande 3 och 2025/26:3732 (S) yrkandena 2, 4 och 6.

Allmänt om klimatmålen och en utsläppsbudget

Utskottet anser att klimatpolitiken bör styra mot det långsiktiga klimatmålet att nå nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2045 och därefter negativa utsläpp. De nationella etappmålen är viktiga kontrollstationer på vägen mot det långsiktiga klimatmålet.

Utskottet ser positivt på att Miljömålsberedningen har haft i uppdrag att se över dels utformningen av de nationella etappmålen så att de bättre överensstämmer med Sveriges åtaganden inom EU, dels behovet av etappmålet för inrikes transporter till 2030. Utskottet noterar att Miljömålsberedningen anför att det fortfarande finns behov av nationella etappmål och bl.a. lämnar förslag på en uppdaterad målkonstruktion för det svenska etappmålet om minskade växthusgaser till 2030.

Utskottet konstaterar att det enligt det klimatpolitiska ramverk som riksdagen har fastställt finns möjlighet att nå delar av klimatmålen genom kompletterande åtgärder, t.ex. genom att investera i olika klimatprojekt utomlands. Utskottet bedömer i likhet med regeringen att Sverige för att nå klimatmålen bör satsa på kompletterande åtgärder även i framtiden. När det gäller frågan om klimatkompensation utomlands noterar utskottet att Miljömålsberedningen bedömer att kompletterande åtgärder kommer att vara centrala för att nå det långsiktiga målet om nettonollutsläpp till 2045 och negativa utsläpp därefter, och att det finns behov av att bygga upp kompletterande åtgärder kontinuerligt till 2030 och därefter. Miljömålsberedningen föreslår bokföringsregler för tre typer av kompletterande åtgärder som kan räknas in under verifierade utsläppsminskningar utomlands. Utskottet noterar att begränsningar och krav föreslås för åtgärderna, bl.a. att de för att kunna tillgodoräknas ska genomföras med hög miljöintegritet, minska utsläppen av växthusgaser och bidra till långsiktigt hållbar utveckling.

Utskottet konstaterar vidare att det kan komma att behövas en översyn av Sveriges målkonstruktion och etappmål för 2040 när EU:s klimatravverk för 2040 är på plats. Miljömålsberedningen har föreslagit att den ska få i uppdrag att göra en sådan översyn. Miljömålsberedningens betänkande är under beredning inom Regeringskansliet.

Utskottet har tidigare vid flera tillfällen behandlat motionsyrkanden om att inrätta en utsläppsbudget. Utskottet har inte sett något behov av en sådan budget och har bl.a. hänvisat till att regeringens klimatpolitiska arbete, inklusive beslutade och planerade åtgärder, är väl avvägt. Utskottet vidhåller denna inställning.

Med hänvisning till det som anförts och i avvaktan på pågående arbete avstyrker utskottet motionerna 2025/26:2789 (V) yrkande 1, 2025/26:3422 (MP) yrkande 2, 2025/26:3582 (C) yrkandena 2 i denna del, 4 och 6 samt 2025/26:3596 (C) yrkandena 1 och 2 i denna del.

Klimatpolitiska rådet

Miljömålsberedningen har haft i uppdrag att föreslå ett utvidgat uppdrag för Klimatpolitiska rådet och att se över reglerna för hur ledamöter i rådet ska förordnas. I uppdraget har ingått att analysera hur Klimatpolitiska rådets arbete ytterligare kan bidra till en samhällsekonomiskt effektiv klimatpolitik.

Utskottet noterar att Miljömålsberedningen i sitt delbetänkande bl.a. har bedömt att det klimatpolitiska rådet har en ändamålsenlig instruktion med ett brett uppdrag som ger utrymme för att utvärdera regeringens politik. Beredningen bedömer även att ökade resurser skulle ge Klimatpolitiska rådet bättre möjlighet att utifrån sin instruktion utföra ett arbete som ytterligare kan bidra till en samhällsekonomiskt effektiv klimatpolitik och öka omfattningen av rådets utvärderingar, t.ex. av regeringens politik för att minska de globala utsläppen av växthusgaser och effekten av oppositionspartiets budgetar.

Utskottet vill inte föregripa beredningen av betänkandet och avstyrker därmed motion 2025/26:3582 (C) yrkande 8.

Fossilfritt Sverige

Fossilfritt Sverige samlar en mängd aktörer och spelar en viktig roll i klimatarbetet. De färdplaner som Fossilfritt Sverige överlämnar till regeringen är viktiga underlag för regeringens arbete samtidigt som de bidrar till en ökad samsyn och ett gemensamt engagemang i frågan. Utskottet ser positivt på att regeringen har beslutat att bredda uppdraget för Fossilfritt Sverige under 2025 och 2026. Fossilfritt Sverige arbetar nu med att stödja näringslivets arbete med att utveckla, genomföra, följa upp och uppdatera sina färdplaner för klimatomställningen. I uppdraget ingår också att främja en ökad efterfrågan på fossilfria och resurseffektiva produkter och tjänster, exempelvis genom samordnad kravställning i den offentliga upphandlingen. Mot denna bakgrund avstyrks motionerna 2025/26:66 (SD) och 2025/26:3282 (MP) yrkande 4.

Metanutsläpp

Utskottet konstaterar att metanutsläppen i Sverige domineras av utsläpp från jordbrukssektorn, följt av avfallssektorn, markanvändningssektorn och energisektorn. Utskottet bedömer i likhet med regeringen att det är svårare inom jordbruket än inom andra sektorer att minska utsläppen av växthusgaser kraftigt på ett kostnadseffektivt och konkurrensneutralt sätt. Utskottet vill i sammanhanget framhålla att medel har tillförts i budgeten för 2024 och åren därefter för metodutveckling för att mäta klimateffekter i praktisk jordbruksproduktion samt för att testa åtgärder för att minska jordbrukets klimatpåverkan. Dessa medel bör bidra till att bygga upp kunskapen om effektiva åtgärder för att minska jordbrukets utsläpp samt till att utveckla metoder för att bättre kunna tillämpa åtgärder som gör jordbruket mer klimateffektivt och till att beräkna klimateffekter av åtgärder inom jordbruket.

Utskottet noterar att metanutsläppen från avfallssektorn har minskat, bl.a. på grund av skärpt reglering, och att minskningen förväntas fortsätta ytterligare under kommande år. När det gäller utsläpp från energisektorn ska dessa rapporteras och åtgärdas av verksamhetsutövarna i enlighet med EU-förordningen om minskade metanutsläpp inom energisektorn. Utskottet har förhoppningar om att regleringen på sikt ska minska utsläppen från denna sektor.

Sammanfattningsvis vill utskottet anföra att utsläppen av metan måste minska på sikt för att Sverige ska nå sina klimatåtaganden. Ett arbete med detta pågår inom olika sektorer och det är angeläget att arbetet fortsätter och vidareutvecklas. Utskottet anser dock inte att det för närvarande finns skäl att ta fram en nationell åtgärdsplan för metanläckage i enlighet med motion 2025/26:3548 (MP) yrkande 110 och avstyrker därmed motionsyrkandet.

Nettoupptag av växthusgaser och negativa utsläpp

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om nettoupptag av växthusgaser och negativa utsläpp.

Jämför reservation 16 (V), 17 (MP) och 18 (MP).

Motionerna

Nettoupptag av växthusgaser

Enligt partimotion 2025/26:2789 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 8 bör regeringen skyndsamt återkomma med förslag på en strategi med åtgärder för hur Sverige till 2030 ska nå åtagandena om att öka kolinlagringen med 4 miljoner ton växthusgaser mer än genomsnittet för perioden 2016–2018. Motionärerna menar att det behövs åtgärder för att stärka kolinlagringen i skogen, t.ex. ekonomiska incitament och skärpt reglering.

I kommittémotion 2025/26:3284 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 4 anförs att etappmål bör utformas för nettoupptag av koldioxid i markanvändningssektorn som kan bidra till en tydlig styrning mot att uppnå Sveriges åtaganden inom LULUCF-sektorn och till att markanvändningssektorn även på längre sikt ökar upptaget av koldioxid.

Negativa utsläpp och avskiljning, användning och lagring av koldioxid

I kommittémotion 2025/26:3284 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 2 anförs att regeringen bör ge i uppdrag till relevanta myndigheter att lägga fram förslag på åtgärder som kan vidtas inom Sveriges gränser och som kan ge negativa utsläpp genom att binda koldioxid permanent, och att utforma bokföringsregler för dessa åtgärder. Enligt yrkande 3 bör nationella mål för

negativa utsläpp för 2030, 2035, 2040 och därefter utformas. Det är enligt motionärerna viktigt att införa tydliga styrmedel för åtgärder som kan öka Sveriges negativa utsläpp både i närtid och på sikt. I yrkande 5 föreslår motionärerna att målkurvan för att uppnå ökade negativa utsläpp ska följas upp i regeringens årliga klimatredovisning. I kommittémotion 2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 5 framförs ett liknande förslag.

Kompletterande information

Nettoupptag av växthusgaser

EU:s LULUCF-förordning reglerar utsläpp från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk. Förordningen lägger fast ett mål för ett nettoupptag av växthusgaser (kolsänka) om 310 miljoner ton koldioxid-ekvivalenter fram till 2030 inom EU. Det innebär en ambitionsökning med 85 miljoner ton jämfört med den tidigare LULUCF-förordningen, som syftade till ett nettoupptag om 225 miljoner ton. För Sveriges del innebär det att det årliga nettoupptaget ska vara 4 miljoner ton högre 2030 jämfört med medelvärdet för perioden 2016–2018. Förutom målet till 2030 finns det även ett budgetmål under perioden 2026–2029 som innebär att kolsänkan behöver öka ett visst antal miljoner ton under perioden. Utöver ökade storlekskrav på medlemsstaternas nettoupptag innebär förordningen ökade krav på efterlevnad, uppföljning och rapportering. Förordningen innefattar även flexibilitetsmekanismer – bl.a. finns det en möjlighet för medlemsstater att använda överskott från ESR-sektorn samt att förvärva utsläpps- och upptagsutrymme från andra medlemsstaters ESR- och LULUCF-sektorer.

Nettoupptaget i LULUCF-sektorn i Sverige beror till stor del på skogens årliga tillväxt, vilken i det korta perspektivet påverkas starkt av årsnederbörd och medeltemperatur. Det är därför svårt att göra prognoser fram till 2030. Nettoupptaget i sektorn har minskat betydligt den senaste tioårsperioden och framför allt har det minskat i levande träd. Enligt Naturvårdsverket ökade dock nettoupptaget inom markanvändningssektorn igen under 2024.

Miljömålsberedningen redovisade den 14 februari 2025 ett uppdrag (dir. 2022:126) om ett förslag till en strategi för hur Sverige ska leva upp till EU:s åtaganden inom biologisk mångfald respektive nettoupptag av växthusgaser från markanvändningssektorn (LULUCF) till 2030 (SOU 2025:21).

Miljömålsberedningen lämnar i delbetänkandet bl.a. förslag till styrmedel och åtgärder som tillsammans bidrar till Sveriges åtagande till 2030 enligt LULUCF-förordningen att öka det rapporterade nettoupptaget med 4 miljoner ton jämfört med det genomsnittliga nettoupptaget 2016–2018. Förslagen innebär bl.a. följande:

- Miljömålsberedningen lämnar förslag om informations- och rådgivningsinsatser om åtgärder för ökad kolinlagring och gynnsam biologisk mångfald. Beredningen bedömer att en satsning på riktad information och rådgivning till fastighetsägare och brukare är avgörande för att de åtgärder

som den föreslår ska ge önskat resultat. Inom denna ram finns även ett förslag om åtgärdssamordnare för kolinlagring och biologisk mångfald i landbaserade ekosystem i länsstyrelser, kommuner eller ideella samman slutningar.

- Betänkandet innehåller förslag om ersättningar för markägare som vidtar åtgärder för att öka nettoupptaget på sina marker. Staten ersätter därmed markägare för att de tillhandahåller ekosystemtjänsten kolinlagring, genom att ersätta markägare för skogsgödsling, förlängda omloppstider, återvätning och odling av mellangrödor.
- Miljömålsberedningen föreslår också att möjligheten att söka nytt eller förlängt tillstånd till torvtäkt fr.o.m. den 1 januari 2026 begränsas till de fall där det bedöms nödvändigt för totalförsvarets behov av energitorv som beredskapsbränsle.
- Miljömålsberedningen presenterar även förslag om upptag och utsläpp av växthusgaser på bebyggd mark, bl.a. att Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) ska få i uppdrag att tillsammans med Boverket, Naturvårdsverket och Trafikverket skyndsamt vidareutveckla ett gemensamt verktyg med standardiserade metoder för att mäta vilken effekt förändrad markanvändning vid exploatering får på nettoupptaget av koldioxid. Verktöget ska kunna användas vid miljökonsekvensbedömningar senast fr.o.m. 2027.

Utredningsbetänkandet bereds inom Regeringskansliet.

Naturvårdsverket har fått i uppdrag att utveckla ett verktyg med standardiserade metoder för att bedöma effekten på nettoupptaget av växthusgaser vid förändrad markanvändning vid exploatering för bebyggelse eller infrastruktur. Uppdraget ska genomföras i dialog med SLU, Boverket och Trafikverket och ska redovisas till Regeringskansliet senast den 1 mars 2027.

I budgetpropositionen för 2026 presenterade regeringen tre nya satsningar på totalt 120 miljoner kronor för att öka kolinbindningen i skog och mark. Åtgärderna omfattar ett nytt stöd till återvätning av nedlagd jordbruksmark, utökade medel för att påskynda prövningen av våtmarksåtgärder och rådgivningsinsatser till skogsägare. Syftet med satsningarna är att öka nettoupptaget av växthusgaser från markanvändningssektorn, vilket bidrar till att uppnå Sveriges EU-åtaganden (se bl.a. prop. 2025/26:1 utg.omr. 20, bet. 2025/26:MJU1, rskr. 2025/26:128).

I augusti 2025 presenterade 2024 års skogspolitiska utredning sitt slutbetänkande (SOU 2025:93). Syftet med utredningen har varit att utveckla en framtida ändamålsenlig skogspolitik som främjar ett långsiktigt hållbart konkurrenskraftigt skogsbruk, ökad skoglig tillväxt och en långsiktigt ökad tillgång till hållbar skoglig biomassa för att fullt ut kunna bidra till klimatomställningen samt till jobb och tillväxt i hela landet. Ett av utredningens förslag handlar om att synliggöra skogens klimatnytta. Utredningen föreslår att regeringen ger Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket i uppdrag att ta fram ett nytt mått för skogens klimatnytta som inkluderar kollagerförändringar i skog och träprodukter, utsläpp från värdekedjan samt

potentiellt undanhållna utsläpp från andra produkter. Betänkandet bereds inom Regeringskansliet.

Ett antal ytterligare utredningar har genomförts som berör nettoupptag i skog och mark samt närliggande frågor. I förra årets klimatpolitiska betänkande redovisade utskottet några av dessa (bet. 2024/25:MJU14).

Negativa utsläpp och avskiljning, användning och lagring av koldioxid

Av regeringens klimathandlingsplan framgår att avskiljning och lagring av koldioxid (carbon capture and storage, CCS) samt avskiljning och användning av koldioxid (carbon capture and utilisation, CCU) är viktiga tekniker som kommer att behövas inom såväl Sverige som resten av världen för att kunna klara de klimatmål som länderna satt upp. CCS som tillämpas på koldioxidutsläpp med fossilt ursprung innebär att utsläpp undviks eftersom koldioxiden tas bort från atmosfären och lagras permanent i berggrunden. Det är en utsläppsminskande åtgärd som enligt det klimatpolitiska ramverket får användas för att räkna av mot klimatmålen om andra rimliga alternativ saknas. CCS på fossila utsläpp kan tänkas behövas inom flera sektorer, t.ex. petrokemisk industri och cementtillverkning. CCS som tillämpas på koldioxidutsläpp med biogent ursprung, bio-CCS, ger upphov till ett negativt koldioxidutsläpp och betraktas därför också som en möjlig kompletterande åtgärd för att nå klimatmålen. Sverige har i dag en stor förbränning av biogena bränslen där bio-CCS skulle kunna tillämpas.

När CCS tillämpas på koldioxid som fångats direkt från atmosfären kallas det för DACCS (direct air carbon capture and storage) eller direktinfångning och lagring av koldioxid. Tekniken är i ett tidigt stadium och därmed kostsam. DACCS åstadkommer också negativa utsläpp, men i Sverige har fokus hittills legat på bio-CCS.

När det fossila kolet fasats ut bedöms det uppkomma en brist på kol i vissa värdekedjor. Vid CCU används den avskilda koldioxiden i processer och produkter i stället och kan bidra till utsläppsminskningar genom att ersätta ny fossil insatsvara. CCU kan därmed komma att vara en viktig teknik för att försörja industrin med nödvändiga flöden av kolatomer för att ersätta fossila insatsvaror och därmed vara en del av en cirkulär och hållbar värdekedja. Beroende på hur länge koldioxiden är lagrad i produkten kan den också bidra till minskade utsläpp från den ursprungliga fossila insatsvaran, men i normalfallet återgår koldioxiden till atmosfären efter användning till skillnad från permanent lagring genom CCS. Hållbarhet och klimatnytta av CCU-teknik regleras i förnybartdirektivet ((EU) 2023/2413).

Även om tekniken har varit känd sedan länge har CCS inte utvecklats i större kommersiell skala. Samtidigt pekas CCS ut av både internationella energirådet (IEA) och FN:s klimatpanel IPCC som en förutsättning för att nå Parisavtalets temperaturmål.

Regeringen anför i klimathandlingsplanen att riksdagen inte bör fatta beslut om mål för olika typer av kompletterande åtgärder. Det behöver finnas en viss flexibilitet för kommande regeringar i hur kompletterande åtgärder ska användas i det klimatpolitiska ramverket, och riksdagsbundna mål för kompletterande åtgärder skulle riskera att ge denna typ av åtgärder samma status som etappmålen i ramverket. Det är i stället lämpligt att fastslå en långsiktig inriktning för kompletterande åtgärder. Det innebär att regeringen skapar förutsättningar för långsiktig planering och ett långsiktigt agerande för potentiella projektägare och andra aktörer i samhället, samtidigt som det inte uppstår någon osäkerhet om att det klimatpolitiska ramverket även fortsättningsvis fokuserar på samhällets omställning mot nettonollutsläpp. Inriktningen bör vara att förbereda kompletterande åtgärder som ökar successivt efter en linjär målbana mot 11,5 miljoner ton koldioxidekvivalenter per år till 2045. Efter 2045 bör åtgärderna bidra till negativa utsläpp.

Som framgår ovan beslutade regeringen i januari 2025 om ett tilläggsdirektiv till Miljömålsberedningen om utformningen av svenska etappmål till 2030 (dir. 2025:3). Tilläggsuppdraget redovisades i oktober 2025 (SOU 2025:107). Miljömålsberedningen föreslår i sitt delbetänkande flera kompletterande åtgärder som kan användas som en flexibilitet i hur etappmålet till 2030 för växthusgasutsläpp kan nås, bl.a. bio-CCS, rapporterat nettoupptag som överstiger Sveriges åtagande enligt LULUCF-förordningen, biokol, DACCS och andra åtgärder som enligt verifierade metoder bidrar till att minska utsläpp eller öka upptag av växthusgaser, efter beslut om bokföringsregler.

Beredningen föreslår även att ett uppdrag ska ges till relevanta myndigheter att ta fram förslag på bokföringsregler för ytterligare kompletterande åtgärder som kan vidtas inom Sveriges gränser. Regeringen bör enligt beredningens förslag i kommande klimathandlingsplaner presentera en inriktning för hur regeringen avser att bygga upp kompletterande åtgärder i tillräcklig mängd för att nå etappmålen för 2030 och 2040 samt det långsiktiga målet att senast 2045 nå nettonollutsläpp av växthusgaser och negativa utsläpp därefter.

Miljömålsberedningen anför vidare att har gått långsamt att bygga upp de kompletterande åtgärderna under 2020-talet och att det är osäkert om det är möjligt att till 2030 bygga upp de kompletterande åtgärderna så att de 2030 kan utgöra 10 procentenheter av målet på 60 procent minskade utsläpp, vilket kräver 4,3 miljoner ton koldioxidekvivalenter från kompletterande åtgärder. Beredningen bedömer dock, efter att ha beaktat tidigare utredningar, att det inte finns skäl till ett särskilt mål för kompletterande åtgärder fram till 2030. Nuvarande målkonstruktion där kompletterande åtgärder är en integrerad del av etappmålen visar enligt beredningen tydligt att fokus för klimatpolitiken ska vara att minska Sveriges territoriella utsläpp men att kompletterande åtgärder kan vara just ett komplement till utsläppsreduktioner. Samtidigt konstaterar beredningen att det kommer att behövas kompletterande åtgärder för att leva upp till målet om nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2045 och negativa utsläpp därefter. Beredningen konstaterar vidare att åtgärderna

behöver byggas upp kontinuerligt. För att synliggöra behovet av kompletterande åtgärder och ge politiken för att skapa kompletterande åtgärder en tydligare inriktning föreslår Miljömålsberedningen att uppföljningen av uppbyggnaden av kompletterande åtgärder skärps.

I budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 20, bet. 2025/26:MJU1, rskr. 2025/26:128) anför regeringen att en marknad för permanenta koldioxidupptag behöver etableras för att möjliggöra nettollutsläpp till 2045 och negativa utsläpp därefter. Avskiljning, transport och lagring av koldioxid (CCS) från både fossila och biogena källor är viktiga verktyg i klimatarbetet, men kräver stora investeringar och utveckling av både teknik och affärsmodeller. Regeringen anför att den kommer att fortsätta arbetet med att bygga upp en svensk marknad för bio-CCS, där Sverige har särskilt goda förutsättningar, inte minst tack vare en omfattande användning av biobaserad energi inom fjärr- och kraftvärmesektorn. Inom ramen för anslaget 1:20 Driftsstöd bio-CCS kommer ytterligare omvända auktioner att hållas för att få fler aktörer att etablera sig på en marknad för CCS.

Energimyndigheten har i sitt regleringsbrev för 2026 fått i uppdrag att analysera lämpligheten av att vidga Industriklivet till att även omfatta CCS och CCU utanför industrin, oavsett kolatomernas ursprung, och vid behov lämna författningsförslag för en sådan utvidgning. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet senast den 1 december 2026.

I ett svar på en skriftlig fråga (fr. 2025/26:335) om en nationell strategi för CCS och CCU svarade klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari (L) den 30 december 2025 bl.a. följande:

I Klimathandlingsplanen (skr. 2023/24:59) som regeringen presenterade året efter valet finns det ett helt kapitel om avskiljning, användning och lagring av koldioxid. Där framgår bland annat att regeringen anser att det kommer krävas stora mängder negativa utsläpp för att nå målen i Parisavtalet, att det fortsatt finns behov av incitament för biogen koldioxidavskiljning och lagring (bio-CCS), att avskiljning och användning av koldioxid (CCU) också kan bidra till klimatmålen och att Sverige bör verka för att regelverk på EU-nivå ger incitament till bio-CCS. Det råder alltså ingen tvekan om att regeringen anser att CCS och CCU är viktiga tekniker.

Regeringen stöttar såväl CCS som bio-CCS via Industriklivet. I regleringsbrevet för 2026 har Energimyndigheten fått i uppdrag att analysera lämpligheten i att vidga Industriklivet till att även omfatta CCS och CCU utanför industrin, oavsett kolatomernas ursprung. Det skulle exempelvis kunna handla om avfallsförbränningsanläggningar.

Statens energimyndighet har i uppdrag att vara ett nationellt centrum för CCS. I uppdraget ingår att främja och stödja användningen av CCS, CCU och bio-CCS. I det ingår att följa den politiska, tekniska och ekonomiska utvecklingen på området samt identifiera, analysera och vid behov utreda förslag till åtgärder på området. Myndigheten ansvarar även för stödsystemet för bio-CCS i form av omvända auktioner. Nyligen annonserades att de öppnat utlysningen för en andra auktionersomgång som kommer att genomföras under 2026. Totalt handlar det om 10,17 miljarder kr i utlysta medel. I rollen som nationellt centrum för bio-CCS har Energimyndigheten löpande dialog med såväl andra berörda myndigheter som branschaktörer. Myndigheten anordnar årligen ett

evenemang för nätverkande och kunskapsutbyte inom särskilt utpekade CCS-frågor. Myndigheten är också aktiv medlem i ett flertal internationella nätverk som syftar till kunskapsutbyte på CCS området.

Inom ramen för nationellt centrum har Energimyndigheten även fått i uppdrag att möjliggöra export av avskild koldioxid från svenska verksamheter till lagringsplatser i andra länder. Hittills har så kallade åsiktsförklaringar avseende lagring slutits med Norge och Danmark. Vidare har Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) i uppdrag av regeringen att utreda möjligheterna till regelförenklningar för att underlätta och påskynda tillståndprocesserna för projekt om att lagra koldioxid i Sverige. Uppdraget pågår till 2027 då det ska slutrapporteras och fram till dess lämnar SGU över en årlig delrapport till regeringen. Årets rapport inkom i december.

Detta är bara några exempel på allt arbete som regeringen utför i syfte att stödja framväxten av CCS och CCU. Sammantaget kan jag konstatera att frågan är prioriterad av regeringen och att vi arbetar aktivt för att stödja framväxten av dessa viktiga tekniker.

Utskottets ställningstagande

Nettoupptag av växthusgaser

Den svenska skogen är en strategisk resurs för Sverige samt av stor vikt för arbetstillfällen och tillväxt. Samtidigt är det svenska skogsbruket centralt för landets klimatarbete. Tillgång till biomassa är viktigt för att möjliggöra omställningen till fossilfria material och bränslen. Den växande skogen är också avgörande för den biologiska mångfalden. Utskottet kan konstatera att nettoupptaget av växthusgaser i skog och mark har minskat betydligt den senaste tioårsperioden, även om en viss ökning nu kan ses. Prognosen fram till 2030 är mycket osäker; bl.a. har den naturliga variationen i skogens tillväxt stor inverkan på den framtida kolsänkans storlek.

Miljömålsberedningen har lämnat förslag om en strategi för hur Sverige ska leva upp till EU:s åtaganden inom biologisk mångfald respektive nettoupptag av växthusgaser från markanvändningssektorn till 2030. Utskottet noterar att förslagen i betänkandet behandlar bl.a. ersättningar till markägare som bidrar till att öka nettoupptaget av växthusgaser i markanvändningssektorn samt information och rådgivning. Betänkandet bereds nu inom Regeringskansliet. Även förslaget från 2024 års skogspolitiska utredning om att synliggöra skogens klimatnytta är under beredning. Utskottet vill i sammanhanget även framhålla de satsningar som har gjorts i budgeten för 2026 för att öka kolinbindningen, bl.a. ett nytt stöd till återvätning av nedlagd jordbruksmark samt medel till prövning av våtmarksåtgärder och rådgivningsinsatser till skogsägare.

Mot bakgrund av det som anförts och i avvaktan på pågående arbete avstyrks motionerna 2025/26:2789 (V) yrkande 8 och 2025/26:3284 (MP) yrkande 4.

Negativa utsläpp och avskiljning, användning och lagring av koldioxid

Utskottet vill inledningsvis framhålla att CCS och CCU är viktiga tekniker som kommer att behövas såväl inom Sverige som resten av världen för att klara de klimatmål som länderna har satt upp. CCS som tillämpas på koldioxidutsläpp med biogent ursprung, s.k. bio-CCS, ger upphov till negativa koldioxidutsläpp och betraktas därför också som en möjlig kompletterande åtgärd för att nå klimatmålen. Sverige har i dag en stor förbränning av biogena bränslen där bio-CCS skulle kunna tillämpas. Utskottet ser därför positivt på att bio-CCS kan få incitament när det gäller både investeringar och drift, exempelvis genom Industriklivet och genom driftsstöd i form av s.k. omvänd auktionering. Det är även positivt att Energimyndigheten har fått ett regeringsuppdrag att analysera lämpligheten i att vidga Industriklivet till att även omfatta CCS och CCU utanför industrin, oavsett kolatomernas ursprung. Utskottet kommer att med stort intresse följa det arbete som Energi-myndigheten utför när det gäller att främja och stödja användningen av CCS, CCU och bio-CCS.

Utskottet noterar vidare att Miljömålsberedningen föreslår flera kompletterande åtgärder som kan användas som en flexibilitet i hur etappmålet till 2030 för växthusgasutsläpp kan nås, bl.a. bio-CCS, nettoupptag som överstiger åtagandet enligt LULUCF-förordningen, biokol, direktinfångning och lagring av koldioxid och andra åtgärder som enligt verifierade metoder bidrar till att minska utsläpp eller öka upptag av växthusgaser. Beredningen föreslår även att ett uppdrag ska ges till relevanta myndigheter att ta fram förslag på bokföringsregler för ytterligare kompletterande åtgärder som kan vidtas inom Sveriges gränser och att regeringen i klimathandlingsplanerna ska presentera en inriktning när det gäller sådana åtgärder. Förslagen bereds inom Regeringskansliet.

Utskottet vill slutligen hänvisa till det som regeringen anförde i klimathandlingsplanen om att riksdagen inte bör fatta beslut om mål för olika typer av kompletterande åtgärder utan att det i stället är lämpligt att fastslå en långsiktig inriktning för kompletterande åtgärder för att bevara flexibiliteten i hur kompletterande åtgärder ska användas. Utskottet välkomnar att regeringen avser att arbeta efter en långsiktig inriktning med kompletterande åtgärder som successivt ökar efter en linjär målbana till 2045.

Med hänvisning till det som anförts och i avvaktan på pågående arbete avstyrker utskottet motionerna 2025/26:3284 (MP) yrkandena 2, 3 och 5 samt 2025/26:3422 (MP) yrkande 5.

Transportsektorns klimatomställning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om minskade utsläpp i transportsektorn.

Jämför reservation 19 (S), 20 (C), 21 (MP), 22 (C), 23 (MP), 24 (C) och 25 (MP).

Motionerna

Minskade utsläpp i transportsektorn

Enligt kommittémotion 2025/26:3411 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkande 32 bör Sverige beakta klimatpåverkan i tillverkningsprocessen vid utdelning av elbilsbonusar och andra ekonomiska incitament. Motionärerna anser att EU bör fortsätta att utveckla klimattullarna (CBAM) för att pressa länder som i dag använder mycket kolkraft i sin produktion av elbilar till att ställa om produktionen.

Enligt partimotion 2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 6 bör regeringen utreda en grön skatteåterbäring till alla medborgare för att kompensera för höjda drivmedelspriser i samband med klimatomställningen. Enligt motionärerna bör återbäringen dubblas på landsbygden där kollektivtrafiken är mer begränsad. Samma begäran framförs i kommittémotion 2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 67. Motionärerna menar att ett sådant system främjar klimatsmarta transportval eftersom den som kör elbil, cyklar eller åker kollektivt också får återbäring samtidigt som de utan alternativ får dubbel ersättning för att kunna investera i exempelvis en miljöbil.

I kommittémotion 2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 35 anförs att ett system med stöd till elbilsleasing bör införas för att göra elbilen tillgänglig för vanligt folk i hela landet. Motionärerna anser att det är angeläget att fler får möjlighet att dra nytta av elbilens fördelar, också folk med vanliga inkomster som bor i gles- eller landsbygdsområden. Enligt yrkande 36 i motionen bör en ny modell för inblandning av biodrivmedel införas, det s.k. Sverigebränslet. Med denna modell skapas enligt motionärerna goda förutsättningar att bygga upp en stark biodrivmedelsindustri på hemmaplan, vilket gör att vi kan kombinera sänkta utsläpp med jobb, tillväxt och stabilitet i drivmedelspriserna.

Tillgång till biodrivmedel

I kommittémotion 2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 155 anförs att tillgången på hållbara biodrivmedel för jordbruket bör öka. Motionärerna anför att lantbrukets fossilberoende gör näringen sårbar för instabila oljepriser och försårar klimatomställningen. En likalydande begäran

framställs i kommittémotion 2025/26:3428 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 39.

Enligt kommittémotion 2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 61 bör utbudet av svenskt biodrivmedel öka genom skapandet av en omfattande strategisk reserv av biobränsle som är producerad av svensk råvara, motsvarande hälften av dagens dieselkonsumtion, och staten bör i nästa steg upphandla och ställa krav på att den säljs billigt vid pump. Motionärerna framhåller att det finns en enorm potentiell marknad för Sverige och de svenska gröna näringarna när det gäller biobränsle.

Styrmedel för arbetsmaskiner

Enligt kommittémotion 2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 127 bör effekterna av klimatpremien för arbetsmaskiner utvärderas och det bör övervägas om stödet behöver höjas för vissa typer av arbetsmaskiner. I kommittémotion 2025/26:3428 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 37 framförs att klimatpremien för arbetsmaskiner bör behållas och det bör utvärderas om stödnivån ska höjas för vissa maskiner. En liknande begäran framställs i kommittémotion 2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 153.

I kommittémotion 2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 79 anförs att regeringen bör undersöka möjligheten att införa en breddad klimatpremie som också omfattar arbetsmaskiner som kan drivas av hållbara bränslen.

Enligt partimotion 2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 36 bör förslagen i SOU 2021:67 som rör införandet av en klimatbonus för större jordbruks- och skogsmaskiner som går på el eller gas införas.

Kompletterande information

Minskade utsläpp i transportsektorn

Det nationella etappmålet för inrikes transporter antogs av riksdagen 2017. Etappmålet innebär att växthusgasutsläppen från inrikes transporter, förutom koldioxidutsläpp från inrikes flyg, 2030 ska minska med minst 70 procent jämfört med 2010. I Miljömålsberedningens delbetänkande som redovisades i oktober 2025 (SOU 2025:107) bedömer beredningen att en omställning av transportsektorn är central för att nå Sveriges åtaganden inom EU och nationellt och att det nationella målet för inrikes transporter till 2030 har bidragit med en tydlig styrsignal till aktörer inom transportsektorn. Miljömålsberedningen bedömer att det även i fortsättningen finns ett behov av tydliga politiska signaler efter 2030 för att ställa om transportsektorn och att det därför behövs mål eller indikatorer efter 2030. Sådana mål skulle t.ex. kunna omfatta elektrifiering av fordonsflottan eller utfasning av fossila bränslen. Beredningen föreslår att relevanta myndigheter får i uppdrag att föreslå mål eller indikatorer för utfasning av fossila bränslen och elektrifiering

av fordonsflottan som kompletterar EU-lagstiftningen. Beredningen bedömer att sådana mål skulle kunna bidra till en påskyndad omställning av transportsektorns klimatpåverkan. Betänkandet bereds inom Regeringskansliet.

Av regeringens senaste klimathandlingsplan (skr. 2023/24:59) framgår att en god tillgänglighet har stor betydelse för konkurrenskraft, ekonomisk utveckling och välfärd i hela Sverige. För att uppnå det är ett väl fungerande och effektivt transportsystem viktigt. Samtidigt har transportsektorn en betydande klimatpåverkan som motsvarar en tredjedel av Sveriges utsläpp. För att nå Sveriges klimatmål och åtaganden inom EU behöver transportsektorn utvecklas för att bidra till klimatomställningen. Regeringen anför att inriktningen framåt är tydlig; vägtransporterna ska ställas om, i huvudsak genom elektrifiering. Under de närmaste åren behöver takten i omställningen öka, och i handlingsplanen presenterar regeringen åtgärder för att påskynda elektrifieringen av både lätta och tunga fordon. Samtidigt behöver det enligt regeringen bli praktiskt och ekonomiskt möjligt för fler att använda eldrivna fordon, oavsett typ av verksamhet och oberoende av var och hur de bor. Regeringen presenterade därför ett åtgärds paket för ladd- och tankinfrastruktur i hela landet. För den befintliga fordonsflottan och fordonstyper där elektrifieringen inte kommit lika långt eller inte är möjlig spelar fossilfria drivmedel en avgörande roll. Samtidigt ska politiken därför fortsätta att främja utveckling och produktion av nya fossilfria bränslen men också arbeta för att fasa ut de fossila drivmedlen. I handlingsplanen presenteras även åtgärder för att effektivisera transportsystemet som kan bidra till viktiga utsläppsminskningar samtidigt som tillgängligheten i samhället utvecklas.

Regeringen framhåller i klimathandlingsplanen att det behövs stöd till marknadsintroduktion av ellastbilar, miljölastbilar och elbussar (klimatpremie). Regeringen föreslog därför i budgetpropositionen för 2024 att medel skulle tillföras för ändamålet under 2024 och åren därefter. Marknadsintroduktionen av miljövänliga lastbilar och bussar har gått framåt under de senaste åren och antalet eldrivna tunga fordon ökar, om än inte i samma takt som personbilarna. Svenska tillverkare är ledande i denna utveckling. Samtidigt utgör eldrivna tyngre lastbilar och eldrivna regional- och fjärrbussar en väldigt liten del av både den totala fordonsflottan och nyförsäljningen. Tillsammans med utbyggnaden av laddinfrastruktur för tunga fordon, som behöver gå i takt med marknadsintroduktionen av fordon, bedömer regeringen att introduktionsstödet kan leda till en snabbare elektrifiering av lastbilar och bussar och därmed bidra till att nå Sveriges klimatmål och EU-åtaganden.

Klimatpremien regleras i förordningen (2020:750) om statligt stöd till vissa miljöfordon. Enligt förordningen får Energimyndigheten bevilja statligt stöd i form av bidrag för att främja introduktionen av miljöarbetsmaskiner, utsläppsfria tunga lastbilar, miljölastbilar, lätta ellastbilar och fordonsgaslastbilar på marknaden och bidra till att minska utsläppen av växthusgaser. Statligt stöd får även beviljas för leasing av utsläppsfria tunga lastbilar, miljölastbilar eller fordonsgaslastbilar. I budgetpropositionen för 2026 (prop.

2025/26:1 utg.omr. 20, bet. 2025/26: MJU1, rskr. 2025/26:128) förlängs marknadsintroduktionsstödet för lätta lastbilar för att göra eldrivna lätta lastbilar konkurrenskraftiga i jämförelse med fossildrivna och därigenom främja elektrifieringen. Förslaget innebär att det tidsbegränsade stödet förlängs i två år så att det blir möjligt att betala ut medel t.o.m. 2028.

I lagen (2017:1201) om reduktion av växthusgasutsläpp från vissa fossila drivmedel ställs krav på leverantörer av bensin och diesel att minska utsläppen av växthusgaser i ett livscykelperspektiv genom att blanda in förnybara eller andra fossilfria drivmedel (reduktionsplikt). Reduktionsnivåerna i lagen justerades upp från 6 till 10 procent från den 1 juli 2025 t.o.m. 2026. Nivåerna för 2027–2030 bestämdes till 10 procent (prop. 2024/25:131, bet. 2024/25: MJU17, rskr. 2024/25:221).

I oktober 2024 tillsatte regeringen en särskild utredare som ska analysera om styrmedel kan utformas för att fasa ut fossila bränslen ur de sektorer som omfattas av EU:s ansvarsfördelningsförordning (ESR) i den takt som krävs för att på ett kostnadseffektivt och samhällsekonomiskt effektivt sätt nå det långsiktiga klimatmålet till 2045 samt de EU-åtaganden som Sverige har på klimatområdet (dir. 2024:98). Utredningen ska även analysera vilka styrmedel som i så fall kan bli aktuella. Den s.k. Styrmedelsutredningen ska bl.a.

- föreslå hur reduktionsplikten ska utvecklas
- analysera om och i så fall vilka andra styrmedel som på ett kostnadseffektivt och samhällsekonomiskt effektivt sätt tillsammans med andra åtgärder säkerställer att Sveriges klimatåtagande i EU nås och som bidrar till en utfasning av fossila bränslen senast 2045
- övergripande kartlägga hur jämförbara EU-medlemsstater planerar att gå till väga för att minska användningen av bränslen och drivmedel
- föreslå hur fossila bränslen till 2045 ska kunna fasas ut på ett acceptabelt sätt som inte får skadliga effekter för delar av landet eller samhället.

I uppdraget ingår även att analysera och föreslå åtgärder för att konsumenter och verksamheter fullt ut ska kompenseras för de effekter på drivmedelspriserna som införandet av ETS 2 medför. Uppdraget ska redovisas senast den 4 maj 2026.

När det gäller transportsektorns omställning anförde regeringen i budgetpropositionen för 2026 att den reformerade reduktionsplikt som trädde i kraft i juli 2025 ger bättre förutsättningar för rättvisa och varaktiga utsläppsminskningar i transportsektorn. Det är nu också möjligt att uppfylla reduktionsplikten med el från publika laddstationer. Regeringen bedömer att det behövs ytterligare styrmedel för att nå ESR-åtagandet till 2030. Det inkluderar både åtgärder med direkta utsläppseffekter och åtgärder som förbättrar förutsättningarna för klimatomställningen. Därför föreslår regeringen åtgärder i budgetpropositionen som väntas bidra till att minska utsläppen i ESR-sektorn till 2030. För att öka investeringarna i fossilfri framtidsteknik förstärks Klimatklivet, som är regeringens bredaste investeringsstöd för att minska koldioxidutsläpp och stödja omställningen till

ett fossilfritt samhälle. Inom Klimatklivet prioriteras investeringar som ger den största och mest varaktiga minskningen av växthusgasutsläpp per investerad krona, exempelvis energikonvertering från fossilfria bränslen och utbyggnad av laddinfrastruktur. För att främja ökad takt i elektrifieringen av fordon förlängs också stödet till lätta ellastbilar. Det införs också en permanent skattefrihet för förmån av laddel på arbetsplatsen.

Regeringen har tidigare lämnat ett förslag till en social klimatplan till EU-kommissionen. Sverige fick i december 2025 som första medlemsstat i EU sin sociala klimatplan godkänd av kommissionen. Planen innehåller ett förslag om en elbilspremie som riktas till hushåll med lägre inkomster i glesbygd eller andra områden med dålig tillgång till kollektivtrafik. Elbilspremien ska underlätta för de hushåll som påverkas mest av högre bränslekostnader att byta till elbil. Premien gäller för köp eller leasing av en ny eller begagnad elbil. Systemet med elbilspremien planeras starta i mars 2026 och Naturvårdsverket är ansvarig myndighet. Premien väntas bl.a. bidra till utsläppsminskningar i ESR-sektorn.

Energimyndigheten har haft i uppdrag att analysera och föreslå en utformning av fordonsmärkning av lätta fordon som utöver utsläpp ur avgasrör även redovisar fordonets energieffektivitet och livscykelutsläpp. Uppdraget redovisades till regeringen i oktober 2025 (dnr. 2020-25875). Energi-myndigheten föreslog en märkning där huvuddelen består av en färgskala baserat på energieffektivitet. Kompletterande information om vilket drivmedel fordonet kan köra på, fordonets drivmedelsförbrukning samt koldioxidutsläpp ur avgasrör ges i siffror. För de fordon som har drivlinebatteri ska information om fordonets elektriska räckvidd anges. Även information om batteriets tillverkargaranti ska finnas på märkningen, och batteriets koldioxidavtryck ur ett livscykelperspektiv ska visas i en mindre färgskala. Energimyndigheten har inte inkluderat livscykelinformation för hela fordonet i förslaget. Myndigheten hänvisar bl.a. till kommande EU-reglering och bristen på allmänt erkända beräkningsmodeller för miljöpåverkan vid tillverkning av fordon. Möjligheten att på ett rättssäkert sätt kräva fordonsspecifik livscykelinformation i märkningen ligger enligt Energimyndigheten relativt långt fram i tiden. Myndigheten anger vidare att det från den 1 juni 2026 ska vara möjligt för tillverkare att på frivillig basis lämna uppgifter om sina fordons livscykelutsläpp, beräknat på unionsmetoden, till EU-kommissionen, och menar att det är möjligt att arbetet med att bygga upp en sådan struktur kan påbörjas i samband med detta. Redovisningen bereds inom Regeringskansliet.

När det gäller användningen av gränsjusteringsmekanismen för koldioxid (CBAM) anför regeringen i klimathandlingsplanen att den anser att Sverige bör fortsätta att verka för att CBAM ska utgöra ett effektivt instrument för att minska risken för koldioxidläckage från EU:s inre marknad, och samtidigt sätta press på verksamheter i tredjeländer att minska sina utsläpp.

Enligt EU:s beslutade koldioxidkrav för lätta fordon kommer det inte längre att få säljas nya personbilar eller lätta lastbilar med förbränningsmotor inom EU fr.o.m. 2035 (förordning (EU) 2019/631 och (EU) 2023/851). En översyn

av lagstiftningen har dock aviserats. Klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari (L) svarade den 2 januari 2026 på en skriftlig fråga (fr. 2025/26:348) om uppluckring av EU-förbudet för nybilsförsäljning av fossila bilar 2035 och anförde då följande:

Sverige var drivande i införandet av ett EU-förbud mot försäljning av nya bensin- och dieslbilar från 2035 när förordningen (EU) 2023/851 antogs 2023. Regeringen har inte ändrat sin ståndpunkt sedan dess.

EU-kommissionen har sedan januari 2025 fört en strategisk dialog med fordonsindustrin och andra berörda aktörer om framtiden för fordonsindustrin i Europa och i mars presenterade kommissionen en handlingsplan för Europas fordonsindustri. I handlingsplanen aviserar bl.a. att kommissionen ska påskynda arbetet med att förbereda den planerade översynen av förordningen (EU) 2023/851. Vid ett antal tillfällen under året har kommissionen tagit upp den strategiska dialogen och handlingsplanen med medlemsländerna, där även frågan om förbudet diskuterats, bl.a. på Europeiska rådet den 23–24 oktober 2025 och på Konkurrenskraftsrådet den 29 september. Den 16 december presenterade kommissionen ett så kallat Automotive Package där revision av koldioxidstandarder för lätta fordon är en av delarna.

Regeringen har arbetat kontinuerligt med frågan sedan den påskyndade översynen aviserades och har framfört den svenska ståndpunkten vid ett flertal tillfällen, bl.a. i bilaterala dialoger med andra medlemsländer och med kommissionen. Regeringen har starkt uppmanat kommissionen att säkerställa regelstabilitet och en rättslig miljö med gynnsamma förutsättningar för utsläppsfria fordon på EU:s inre marknad.

Regeringens målsättning har hela tiden varit att EU måste se till att de europeiska företag som är föregångare i omställningen och som gjort omfattande investeringar i elektrifieringen i enlighet med beslutad lagstiftning belönas tillräckligt, och inte straffas, när EU gör justeringar av regleringen på vägen mot nettonollutsläpp.

Tillgång till biodrivmedel

I regeringens skrivelse Regeringens klimathandlingsplan – hela vägen till nettonoll (skr. 2023/24:59) anförts att EU:s styrmedel för fossilfria drivmedel innebär att utsläppen minskar inom hela unionen men också bidrar till att skapa efterfrågan på en växande marknad för fossilfria drivmedel på hela den europeiska marknaden. Den europeiska efterfrågan är gynnsam för svenska producenter som ligger långt fram i produktionen och utvecklingen av biobränslen och elektrobränslen. För att möjliggöra en successiv utfasning av fossila bränslen i Sverige behöver även produktionen av fossilfria bränslen öka. Regeringen hänvisar till att det i rapporten Sveriges klimatstrategi (KN2023/03828) understryks att biobränsle kommer att spela en viktig roll i klimatomställningen, särskilt när det gäller transporter som åtminstone under en övergångstid är särskilt svåra att elektrifiera, såsom långväga väg-, sjö- och lufttransporter. I rapporten lyfts också fram att inhemsk produktion av biobränsle förutom att ge klimatnytta kan vara viktig för försörjningsberedskapen, särskilt om den baseras på inhemska råvaror, och att samma argument gäller för elektrobränslen. I rapporten föreslås därför att det ska skapas goda förutsättningar för en konkurrenskraftig industriell produktion av

elektrobränslen i Sverige. Sammantaget bedömde regeringen att alla fossilfria energislag bör ges goda förutsättningar. Viktiga utgångspunkter är bl.a. att säkra långsiktiga och stabila spelregler för marknaden. Regeringen framhöll att politiken ska fortsätta att främja utveckling och produktion av nya fossilfria bränslen och anförde att man avsåg att analysera denna fråga vidare.

Den 29 mars 2023 överlämnade Bioekonomiutredningen delbetänkandet Förnybart i tanken – Ett styrmedelsförslag för en stärkt bioekonomi (SOU 2023:15). Utredningen föreslår att ett kompletterande, flexibelt och långsiktigt styrmedel införs i form av intäktsgarantier för tillkommande inhemsk produktion av flytande förnybara drivmedel och mellanprodukter. Utredningsbetänkandet i denna del bereds inom Regeringskansliet.

Den 23 oktober 2025 gav regeringen Energimyndigheten i uppdrag att redovisa sin planering för försörjningstrygghet för flytande drivmedel i en handlingsplan (KN2025/01966). I handlingsplanen ska åtgärder som Energimyndigheten planerar att vidta och förutsättningarna för dessa redovisas. Energimyndigheten ska särskilt fokusera på åtgärder för att utveckla lagerhållningen av flytande drivmedel för att kunna möta totalförsvarets behov samt behov av ransonering och annan reglering av användningen av flytande drivmedel. För att säkerställa robust energiförsörjning i fredstida normalläge, fredstida krissituationer samt höjd beredskap ska handlingsplanen även innehålla förslag på hur produktion och efterfrågan på flytande drivmedel kan utvecklas för att marknader och infrastruktur för flytande drivmedel långsiktigt ska kunna upprätthållas. Uppdraget ska redovisas senast den 15 januari 2027.

Styrmedel för arbetsmaskiner

Växthusgasutsläppen från arbetsmaskiner uppgick under 2023 till 2,71 miljoner ton, vilket motsvarar 7 procent av de totala nationella utsläppen av växthusgaser.

I dagsläget finns två stödsystem som omfattar miljöarbetsmaskiner: Klimatklivet och klimatpremien. Klimatklivet regleras genom förordningen (2015:517) om stöd till lokala klimatinvesteringar. Mindre eldrivna arbetsmaskiner kan få stöd från Klimatklivet. Klimatpremien regleras genom förordningen (2020:750) om statligt stöd till vissa miljöfordon. Stöd i form av en klimatpremie kan beviljas för eldrivna motorredskap, exempelvis hjullastare, grävmaskiner och truckar samt för eldrivna traktorer. För att vara stödberättigad måste miljöarbetsmaskinen ha en nettoeffekt på minst 15 kilowatt (kW) och vara avsedd att drivas med el eller med drivmedel som är godkända enligt GBER (artikel 36.1.b i EU-förordning 651/2014), vilket inkluderar fossilfri vätgas. Av olika skäl har inte utbytet av dieseldrivna till eldrivna lastbilar och arbetsmaskiner utvecklats i den takt som man hoppades när stödet introducerades 2020.

Regeringen gav 2024 Energimyndigheten i uppdrag att löpande följa upp och analysera marknadsutvecklingen för miljöfordon, samt hur myndighetens

stöd genom förordningen om statligt stöd till vissa miljöfordon bidrar till denna utveckling. I analysen ingår att kartlägga förutsättningarna för att välja ett miljöfordon. Utifrån analysen ska myndigheten vid behov lämna rekommendationer om huruvida och i så fall när ändringar i förordningen ska göras, bl.a. utifrån stödberättigande fordonstyper, för att upprätthålla stödets syfte för marknadsintroduktion. I sin rapport Uppföljning och analys av Klimatpremien – Marknadsutvecklingen för miljölastbilar och miljöarbetsmaskiner samt Klimatpremiens roll (dnr RU2024-00048) föreslår Energi-myndigheten att stödet till miljöarbetsmaskiner förändras. Stöd till miljöarbetsmaskiner föreslås brytas ut ur förordningarna om Klimatklivet och klimatpremien och en ny förordning tas fram för miljöarbetsmaskiner och ladd- och tankutrustning. I samband med detta föreslår myndigheten några förändringar av stödet. Bland annat föreslås att kravet på vilka maskiner som kan få stöd ändras från en nettoeffekt på 15 kW till maximal motoreffekt på 10 kW. Energimyndigheten föreslår även att stödbeloppet till miljöarbetsmaskiner ska höjas och att det ska bli möjligt att söka stöd för leasing av arbetsmaskiner där brukarna av maskinerna är sökande.

Regeringen har därefter gjort vissa förändringar i förordningen om statligt stöd till vissa miljöfordon som enligt regeringen bl.a. innebär att stödbeloppen kan bli högre för tunga ellastbilar och miljöarbetsmaskiner genom att stödbegränsningen som relaterar till en specifik andel av inköpskostnaden tas bort. Därutöver får effektgränsen för stöd en ny definition och sänks till 10 kW för att inkludera fler arbetsmaskiner.

Energimyndigheten fick i sitt regleringsbrev för 2026 i uppdrag av regeringen att analysera hur stödet till miljöarbetsmaskiner inom klimatpremien kan utvecklas för att öka dess attraktivitet, snabba på marknadsintroduktionen av sådana maskiner och därmed minska utsläppen. I uppdraget ingår att undersöka möjligheten att göra både miljöarbetsmaskiner och tillhörande ladd- och energiförsörjningslösningar stödberättigade enligt reglerna för klimatpremien. Hänsyn ska tas till artikel 28 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1735 av den 13 juni 2024 om inrättande av en åtgärdsram för att stärka Europas ekosystem för tillverkning av nettonollteknik och om ändring av förordning (EU) 2018/1724. Såväl leasing som ägande bör omfattas. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet senast den 15 juni 2026.

Utskottets ställningstagande

Minskade utsläpp i transportsektorn

Utskottet vill inledningsvis betona vikten av att Sverige har ett väl fungerande och effektivt transportsystem. För att nå Sveriges klimatmål och åtaganden inom EU behöver transportsektorn dock utvecklas och elektrifieringen av både lätta och tunga fordon påskyndas. Utskottet ser därför positivt på de åtgärder som regeringen vidtar för att minska utsläppen i transportsektorn, bl.a. den

reformerade reduktionsplikten och satsningarna på utbyggnad av laddinfrastruktur inom Klimatklivet. Klimatpremien till vissa tyngre fordon bidrar också till elektrifieringen. Med anledning av motionsförslaget om att införa ett system med stöd till elbilsleasing vill utskottet hänvisa till regeringens nya elbilspremie som införs i mars 2026 och som ska underlätta för de hushåll som påverkas mest av högre bränslekostnader att byta till elbil. Premien gäller för både köp och leasing.

För att nå Sveriges ambitiösa åtaganden i EU och nationella klimatmål kommer det att krävas effektiva styrmedel, inte minst för att minska användningen av fossila bränslen. Utskottet välkomnar därför att regeringen har tillsatt en utredning för att föreslå ytterligare styrmedel för att bidra till en utfasning av fossila bränslen och att nå det långsiktiga klimatmålet till 2045 och Sveriges klimatåtaganden i EU. Utskottet vill inte föregripa resultatet av detta arbete.

När elfordon tillverkas är det naturligtvis angeläget att tillverkningsprocessen genererar så lite koldioxidutsläpp som möjligt. Utskottet anser att metoder för livscykelanalyser av fordon, bl.a. elbilar, är ett område som kan utvecklas i framtiden. Utskottet noterar att Energimyndighetens redovisning om lätta fordons energianvändning och koldioxidutsläpp bereds inom Regeringskansliet. Inom EU pågår ett arbete med att ta fram harmoniserade metoder för livscykelbedömningar. Utskottet avser att följa det pågående arbetet. Utskottet delar vidare regeringens uppfattning att Sverige bör fortsätta att verka för att CBAM ska vara ett effektivt instrument för att minska risken för koldioxidläckage från EU:s inre marknad, och samtidigt sätta press på verksamheter i tredjeländer att minska sina utsläpp.

Med hänvisning till det som anförts och i avvaktan på pågående arbete avstyrker utskottet motionerna 2025/26:3411 (MP) yrkande 32, 2025/26:3582 (C) yrkande 67, 2025/26:3596 (C) yrkande 6 och 2025/26:3732 (S) yrkandena 35 och 36.

Tillgång till biodrivmedel

EU:s styrmedel för fossilfria drivmedel inom 55-procentspaketet innebär att utsläppen minskar inom hela unionen men bidrar också till att skapa efterfrågan på en växande marknad för fossilfria drivmedel i hela Europa. Den europeiska efterfrågan är gynnsam för svenska producenter som ligger långt fram i produktionen och utvecklingen av biobränslen och elektrobränslen. Utskottet delar regeringens bedömning att alla fossilfria energislag bör ges goda förutsättningar. Viktiga utgångspunkter är bl.a. att säkra långsiktiga och stabila spelregler för marknaden. Politiken bör fortsätta att främja utveckling och produktion av nya fossilfria bränslen. Bioekonomiutredningens förslag när det gäller styrmedel för förnybara drivmedel bereds inom Regeringskansliet.

Utskottet ser positivt på att regeringen har gett Energimyndigheten i uppdrag att redovisa sin planering för försörjningstrygghet för flytande drivmedel i en handlingsplan. Myndigheten ska särskilt fokusera på beredskapslagring och planering av ransonering av flytande drivmedel. Myndigheten ska även föreslå åtgärder som rör hur produktion och efterfrågan på flytande drivmedel kan utvecklas för att marknader och infrastruktur för flytande drivmedel långsiktigt ska kunna upprätthållas.

Mot denna bakgrund och i avvaktan på det arbete som pågår avstyrks motionerna 2025/26:3422 (MP) yrkande 155, 2025/26:3428 (MP) yrkande 39 och 2025/26:3582 (C) yrkande 61.

Styrmedel för arbetsmaskiner

Utskottet kan konstatera att lastbilar och arbetsmaskiner tillsammans står för en betydande del av Sveriges koldioxidutsläpp. Den främsta anledningen är att en stor andel av lastbilarna och arbetsmaskinerna fortfarande drivs med fossil diesel. Eldrivna lastbilar och arbetsmaskiner är dyra i inköp och klimatpremien är avsedd att i viss utsträckning överbrygga denna kostnad. Enligt Energimyndigheten har dock av olika skäl utbytet av dieseldrivna till eldrivna lastbilar och arbetsmaskiner inte utvecklats i den takt som man hoppades. Utskottet ser positivt på att regeringen har genomfört vissa förändringar i klimatpremien för att påskynda omställningen till utsläppsfria lastbilar och miljöarbetsmaskiner, bl.a. genom att stödbeloppen för tunga ellastbilar och miljöarbetsmaskiner kan bli högre och att premien breddas till fler arbetsmaskiner genom en sänkt effektgräns till 10 kW. Utskottet noterar vidare att Energimyndigheten har fått i uppdrag av regeringen att analysera hur stödet till miljöarbetsmaskiner inom klimatpremien kan utvecklas för att öka dess attraktivitet, snabba på marknadsintroduktionen av sådana maskiner och därmed minska utsläppen. Utskottet ser fram emot resultatet av denna analys.

I avvaktan på pågående arbete avstyrks motionerna 2025/26:3422 (MP) yrkandena 127 och 153, 2025/26:3428 (MP) yrkande 37, 2025/26:3582 (C) yrkande 79 och 2025/26:3596 (C) yrkande 36.

Klimatanpassning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om klimatanpassning.
Jämför reservation 26 (S).

Motionen

Enligt kommittémotion 2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 12 bör arbetet med klimatanpassning stärkas. Motionärerna anför att Sverige hittills har haft svårt att ta höjd för de risker och kostnader som det förändrade

klimatet för med sig. Klimatanpassning har hittills inte fått tillräckligt fokus i den nationella klimatpolitiken. Enligt yrkande 21 bör regeringen se över möjligheterna att öka insatserna för forskning, samordning och utvärdering av klimatanpassningsarbetet. Motionärerna framhåller att forskning och innovation är avgörande för att utveckla kostnadseffektiva och långsiktiga lösningar.

Kompletterande information

I skrivelse 2023/24:97 Nationell strategi och regeringens handlingsplan för klimatanpassning (bet. 2023/24: MJU18, rskr. 2023/24:282) som kom i mars 2024 presenterar regeringen den reviderade nationella strategin för klimatanpassning och regeringens handlingsplan för de kommande fem åren. Regeringen anför att Sverige ska vara klimatanpassat och motståndskraftigt och ta till vara de möjligheter som kommer med ett förändrat klimat. Regeringen framhåller att en rad åtgärder behöver vidtas under den innevarande mandatperioden för att skapa förutsättningar för ett strukturerat, samordnat och samhällseffektivt arbete med klimatanpassning som leder till minskad sårbarhet för klimatförändringarnas effekter. För att påskynda klimatanpassningsåtgärderna anger regeringen att den avser att verka för en rad åtgärder, däribland att tydliga och ändamålsenliga mål och uppföljningssystem etableras, att ansvar för klimatanpassningsarbetet fördelas tydligt samt att det ges goda förutsättningar att ta sitt ansvar. Vidare avser regeringen att verka för synergier med arbetet med krisberedskap, försörjningsberedskap och förebyggande av naturolyckor.

I skrivelsen om klimatanpassning anger regeringen också att myndigheters arbete med att initiera, stödja, utvärdera och samordna klimatanpassning i olika områden även fortsättningsvis är viktigt. Regeringen avser att se över hur myndigheternas arbete kan utvecklas för att bidra till samhällsekonomiskt effektiv, strategisk och åtgärdsinriktad klimatanpassning. För att säkerställa att ett strategiskt och kostnadseffektivt klimatanpassningsarbete utvecklas avser regeringen att se över hur ett nationellt uppföljningssystem kan införas. Regeringen avser dessutom att vid behov förtydliga myndigheternas uppgifter som rör uppföljning och utvärdering. När det gäller synergier och samordning mellan klimatanpassningen och klimatpolitiken anför regeringen i skrivelsen att klimatarbetet består av att minska utsläppen av växthusgaser för att minimera klimatförändringar och deras effekter, anpassa samhället till de klimatförändringar och effekter som inte kan undvikas och förbereda samhället för att hantera de konsekvenser som inte gått att förutse eller som samhället inte har anpassats till. Regeringen framhåller att den med klimathandlingsplanen (skr. 2023/24:59) visar hur Sverige kan kombinera ekonomisk tillväxt med klimatmålet om att nå hela vägen till nettonollutsläpp senast 2045. Regeringen anser att arbetet med att ställa om samhället till nettonollutsläpp i högre utsträckning ska samordnas med civilt försvar, krisberedskap och klimatanpassning så att resurser används effektivt, åtgärder

inom ett område inte inverkar negativt på ett annat och synergieffekter tas till vara. Samordningen kan t.ex. omfatta utformning av mål, styrning av myndigheter, uppföljning och rapportering.

Genom anslaget 1:10 Klimatanpassning inom utgiftsområde 20 Klimat, miljö och natur finansierar regeringen utgifter för att förebygga och begränsa samhällets sårbarhet till följd av klimatförändringar såsom förebyggande och kunskapshöjande insatser, utredningar, samordning och planer. Medlen går till bl.a. målgruppsanpassade kunskapsunderlag, vägledningar, karteringar, karttjänster, samordning och myndighetsgemensamma projekt.

I skrivelsen om klimatanpassning framhåller regeringen att nationella forskningsprogram har inrättats som syftar till att skapa goda förutsättningar för forskningens medverkan i att lösa samhällsutmaningar genom tvärvetenskaplig och tvärsektoriell samverkan. De fyra nationella forskningsprogrammen har bidragit till arbetet med klimatanpassning och är följande: Klimat, Hållbart samhällsbyggande, Livsmedel samt Hav och Vatten. Dessa program genomförs av Formas i samverkan med en stor mängd forskningsfinansiärer, andra myndigheter och samhällsaktörer. Programmen har hittills framför allt resulterat i kunskap som har tillgängliggjorts för intressenter och utgjort en viktig grund för olika aktörers besluts- och policydokument. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (sedan januari 2026 Myndigheten för civilt försvar) beställer forskning genom regelbundna forskningsutlysningar inom området naturolyckor och klimatanpassning. Sverige är engagerat i flera s.k. EU Missions inom EU:s forskningsprogram Horisont Europa. Ett av dem är uppdraget Klimatanpassning.

EU Missions är en samordnad insats från kommissionens sida som syftar till att skynda på genomförandet av innovationer och åtgärder i ökad samverkan mellan myndigheter, regionala och lokala aktörer samt forskningsfinansiärer.

Att öppet kunna dela data och vetenskapliga publikationer är grundläggande för att snabbare komma på lösningar på stora utmaningar. Satellitdata har bidragit till att skapa förutsättningar för ökad tillgänglighet till planeringsunderlag för klimatanpassning. Flera myndigheter arbetar med satellitdata. Exempelvis samarbetar Rymdstyrelsen och Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) för att effektivisera processen med att förbättra beslutsunderlag om eventuella klimatrisker genom att analysera satellitbilder med användning av artificiell intelligens (AI). Samarbetet utgår i huvudsak från EU:s jordobservationsprogram Copernicus som genomförs i partnerskap med medlemsländerna, Europeiska rymdorganisationen (ESA) och flera andra organisationer.

Förordningen (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete reglerar myndigheters och samtliga länsstyrelserns arbete med klimatanpassning. Myndigheter under förordningen ska inom ramen för sina uppdrag initiera, stödja och utvärdera arbetet med klimatanpassning. SMHI sammanställer en årlig rapportering från de myndigheter som omfattas av förordningen och lämnar förslag till regeringen. SMHI har i sitt regleringsbrev för 2026 fått

i uppdrag att göra en översyn av delar av förordningen om myndigheters klimatanpassningsarbete. Översynen ska innehålla en analys och bedömning av om fler myndigheter bör omfattas av förordningen. I uppdraget ingår även att analysera om det finns behov av att justera förordningen för att på ett bättre sätt samordna kraven på myndigheters klimatanpassningsarbete med den risk- och sårbarhetsbedömning som ska göras i enlighet med förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet senast den 30 juni 2026.

Klimatanpassningsutredningen har haft i uppdrag att analysera och vid behov föreslå ny eller anpassad lagstiftning för att effektiva klimatanpassningsåtgärder ska kunna genomföras. Utredningen har även haft i uppdrag att identifiera möjliga finansieringsmodeller för att långsiktigt fördela kostnaderna mellan de aktörer som drar nytta av en klimatanpassningsåtgärd. I maj 2025 lämnade utredningen sitt betänkande Bättre förutsättningar för klimatanpassning (SOU 2025:51). Utredningen lämnar ett antal förslag till ändringar i befintlig lagstiftning som skapar bättre förutsättningar för genomförandet av klimatanpassningsåtgärder. Med det avses i första hand sådana åtgärder som tar mark i anspråk för att skydda byggnader eller annan egendom mot skador från naturhändelser. Det kan exempelvis handla om att anlägga vallar eller diken, men också om att schakta bort instabil mark. Utredningen föreslår också att staten tar på sig ansvaret för att etablera skydd mot översvämningar från havet längs vissa kuststräckor och lämnar förslag på en process för detta. Utredningen lämnar vidare förslag på en ny lag som gör det möjligt för en kommun att ta ut en del av kostnaderna för en klimatanpassningsåtgärd som kommunen genomför av fastighetsägare vars fastigheter skyddas av åtgärden. Betänkandet bereds inom Regeringskansliet.

I regeringens forskningsproposition Forskning och innovation för framtid, nyfikenhet och nytta (prop. 2024/25:60, bet. 2024/25:UbU15, rskr. 2024/25:219) anför bl.a. att fokus behöver ligga på effektiva sätt att eliminera de utsläpp som kan tas bort, att minska de utsläpp som inte går att ta bort helt och att göra så effektiva och verkningsfulla klimatanpassningar som möjligt. Forskning och innovation är en förutsättning för att motverka klimatförändringar, hantera dess följder och åstadkomma en framgångsrik klimatomställning. Det handlar både om forskning om hur utsläppen kan elimineras och om samhällsvetenskaplig forskning, t.ex. om social acceptans, om samhällsekonomiska aspekter och andra effekter av klimatomställningen. Strategier och handlingsplaner för klimatomställning och klimatanpassning behöver vara baserade på aktuell forskning och kunskap samt leda till konkreta åtgärder och lösningar. Kunskapsgrunden för effektiva åtgärder och tekniska lösningar för klimatomställning och klimatanpassning utgör en central del av regeringens satsningar som redovisas i forskningspropositionen. Regeringen anför att det inom ramen för anslagen för forskning och utbildning på forskarnivå till universitet och högskolor avsätts 22 miljoner kronor 2027 för satsning på forskning om klimatomställning och klimatanpassning. Därefter beräknas 44,5 miljoner kronor 2028 för detta ändamål.

Regeringen anförde i budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 20, bet. 2025/26:MJU1, rskr. 2025/26:128) att klimatanpassning är central för att skydda bl.a. människors liv och hälsa, infrastruktur, naturmiljö och biologisk mångfald samt för att säkra försörjningsberedskap, en god samhällsplanering och ekonomiska intressen. Klimatanpassning är nödvändigt inom alla samhällsområden. Regeringen avser att fortsätta arbetet med att genomföra Nationell strategi och regeringens handlingsplan för klimatanpassning (skr. 2023/24:97) och för att skapa en bra struktur för ett kostnadseffektivt och åtgärdsinriktat arbete. Klimatanpassningsutredningens betänkande är enligt regeringen ett viktigt underlag för fortsatt arbete. Vidare kommer den nationella klimat- och sårbarhetsanalys som Expertrådet för klimatanpassning gör att utgöra ett värdefullt bidrag för att identifiera behov, möjligheter och åtgärder. Regeringen anser att arbetet med klimatanpassning, civilt försvar och krisberedskap bör samordnas för ett robust och framtidssäkrat Sverige.

Regeringen gav den 29 januari 2026 SMHI, Boverket och Trafikverket i uppdrag att ta fram förslag på nationella riktlinjer om val av klimatscenarioer och vägledning om hur olika klimatrelaterade risker kan bedömas (KN2026/00181). Uppdraget ska delrapporteras senast den 31 oktober 2026 och slutrapporteras senast den 15 december 2027.

SMHI fick i regleringsbrevet för 2026 i uppdrag att se över hur myndigheters arbete kan utvecklas för att bidra till samhällsekoniskt effektiv, strategisk och åtgärdsinriktad klimatanpassning. I översynen ska myndigheten bl.a. analysera om fler myndigheter bör omfattas, om ansvaret bör ses över, hur regelbunden uppföljning och redovisning bör göras och om det finns behov av att se över kraven på klimat- och sårbarhetsanalyser. Uppdraget ska redovisas senast den 30 juni 2026.

Statens geotekniska institut (SGI) fick i sitt regleringsbrev för 2026 i uppdrag att analysera historiska kostnader för att förebygga ras, skred, erosion och översvämningar i syfte att kunna uppskatta framtida skadehändelser som motiverar klimatanpassningsåtgärder. Uppdraget ska delredovisas senast den 1 oktober 2026 och slutredovisas senast den 1 april 2027.

Utskottets ställningstagande

Vid sin behandling av skrivelsen om den nationella strategin och regeringens handlingsplan för klimatanpassning framförde utskottet sitt stöd till regeringens målsättning att Sverige ska vara klimatanpassat och motståndskraftigt och ta vara på möjligheterna med ett förändrat klimat. Utifrån den målsättningen ansåg utskottet att regeringen i skrivelsen om strategin på ett mycket förtjänstfullt sätt redogjorde för hur det nationella klimatanpassningsarbetet bör utvecklas och hur åtgärder bör prioriteras utifrån uppdaterad kunskap om ett förändrat klimat. Utskottet ansåg att det därigenom skapas förutsättningar för ett strukturerat, samordnat och samhällseffektivt arbete med klimatanpassning. Utskottet vidhåller denna inställning och vill även

framhålla det som anförs i strategin och handlingsplanen om uppföljning, utvärdering, synergier och samordning.

Utskottet ser positivt på att regeringen nu arbetar med att genomföra klimatanpassningsstrategin och handlingsplanen. Regeringen har bl.a. lämnat flera myndighetsuppdrag som gäller klimatanpassning, t.ex. att ta fram förslag på nationella riktlinjer för val av klimatscenarier och vägledning om hur olika klimatrelaterade risker kan bedömas samt om hur myndigheternas arbete med klimatanpassning kan utvecklas.

När det gäller forskning om klimatanpassning vill utskottet betona att forskning och innovation är en förutsättning för att motverka klimatförändringar, hantera följderna av dessa och åstadkomma en framgångsrik klimatomställning. Utskottet välkomnar därför att kunskapsgrunden för effektiva åtgärder och tekniska lösningar för klimatomställning och klimatanpassning är en central del av de satsningar som redovisas i regeringens forskningsproposition. Utskottet kan konstatera att det avsätts betydande medel till forskning om klimatomställning och klimatanpassning. Det är positivt att Formas arbetar med det nationella forskningsprogrammet om klimat i samverkan med andra forskningsfinansiärer och samhällsaktörer. Inom programmet finns flera projekt som berör klimatanpassning. Projekten bidrar med kunskap eller lösningar som är användbara för olika aktörer i samhället.

Med hänvisning till det arbete som pågår avstyrks motion 2025/26:3732 (S) yrkandena 12 och 21.

Motioner som bereds förenklad

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som beretts i förenklad ordning.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare under valperioden behandlat samma eller i huvudsak samma frågor som tas upp i de motionsyrkanden som listas i bilaga 2. Frågorna har tagits upp bl.a. i betänkandena 2022/23:MJU16, 2023/24:MJU15, 2023/24:MJU18, 2024/25:MJU14 och 2024/25:MJU17. Utskottet avstyrker därför motionsyrkandena. Tidigare ståndpunkter framgår av de nämnda betänkandena.

Reservationer

1. Det internationella klimatarbetet, punkt 1 (S)

av Åsa Westlund (S), Sofia Skönnbrink (S), Malin Larsson (S), Tomas Kronståhl (S) och Jytte Guteland (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3623 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 50 och 51 samt

2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 8 och
avslår motionerna

2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 10 och

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 3.

Ställningstagande

Sverige och EU ska vara en stark röst i alla internationella klimatpolitiska sammanhang och bör aktivt medverka till att FN står bättre rustat att hantera morgondagens globala utmaningar och hot. Det är avgörande att FN är en enande och mobiliserande kraft i genomförandet av Parisavtalet och Agenda 2030. När andra stormakter lämnar eller ignorerar Parisavtalet ska EU ta ett större ansvar för att upprätthålla det, hitta nya partner och få fler länder och regioner att driva en ambitiös klimatpolitik. Sverige ska driva på för en ambitiös och effektiv klimatpolitik i EU och internationellt i linje med Parisavtalet.

2. Det internationella klimatarbetet, punkt 1 (C)

av Rickard Nordin (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 3 och

avslår motionerna

2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 10,
2025/26:3623 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 50 och 51 samt
2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 8.

Ställningstagande

Sverige bör verka för att målen i Parisavtalet och Agenda 2030 nås genom ett utökat internationellt samarbete i klimatfrågor. Klimatet känner inga nationsgränser och effektiva svar på de utmaningar vi står inför behöver därför vara internationella. Det krävs ett starkt globalt klimatarbete. När andra länder vacklar behöver Sveriges och EU:s röst vara tydlig. Genom att i praktiken visa att ekonomisk tillväxt och utsläppsminskningar går att förena samtidigt som vi skapar jobb kan Sverige och EU visa ledarskap internationellt. Eftersom Sveriges utsläpp är små i ett globalt perspektiv är det viktigt att vara pådrivande, såväl regionalt som i EU och internationellt. För att nå målen i Parisavtalet krävs en snabbare minskning av utsläppen än den vi ser i dag och mer kraftfulla åtgärder.

Effekterna av klimatförändringarna drabbar människor i alla delar av världen. Det påverkar vår natur, vårt djurliv och alla aspekter av våra samhällen när extrema väderhändelser och naturkatastrofer blir allt vanligare. Torka, översvämningar och extremvärme tvingar människor runt om i världen att fly från sina hem. FN:s internationella klimatpanel IPCC har i en oroväckande rapport än en gång konstaterat att de globala utsläppsminskningarna går för långsamt. Det är en självklarhet att alla utsläpp ska bära sina kostnader genom att de omfattas antingen av ett globalt koldioxidpris eller av ett handelssystem för utsläppsrätter.

3. Det internationella klimatarbetet, punkt 1 (MP)

av Emma Nohrén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 10 och
avslår motionerna

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 3,
2025/26:3623 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 50 och 51 samt
2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 8.

Ställningstagande

Genom att fortsätta att utveckla svensk klimatpolitik och svenskt klimatpolitiskt ledarskap och genom en stark samhällsutveckling i hela landet som tar klimatkrisen på allvar kan Sverige vara pådrivande i EU och internationellt för att andra länder också ska växla upp sin klimatomställning så att vi tillsammans undviker de allvarligaste riskerna med den globala uppvärmningen och tillvaratar de möjligheter till hållbar samhällsutveckling som klimatomställningen medför. Sverige bör visa ledarskap inom EU och internationellt för Parisavtalets genomförande.

4. Klimatarbetet inom EU, punkt 2 (S)

av Åsa Westlund (S), Sofia Skönnbrink (S), Malin Larsson (S), Tomas Kronståhl (S) och Jytte Guteland (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 9 och
avslår motionerna

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 2 i denna del och

2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 2 i denna del.

Ställningstagande

När temperaturen och havsvattenytan stiger, skogsbränderna blir fler, öknen breder ut sig, glaciärerna smälter och den biologiska mångfalden drastiskt minskar i världen – då krävs ett EU som går i bräsch för en klimatpolitik som klarar av att minimera utsläppen till mitten av detta sekel. Ett EU som förenar utsläppsminskningar, miljöskydd och stärkt biologisk mångfald med ekonomisk utveckling, rättvis omställning och fler bra jobb blir en förebild för alla andra länder som står inför samma svåra utmaning.

Sveriges klimatpolitik är som mest effektiv när den går hand i hand med, och driver på för, en ambitiös och effektiv europeisk klimatpolitik. Vi vill se en europeisk klimatpolitik som förenar effektiv omställning, social rättvisa och framväxten av nya jobb. Det är därför angeläget att hålla fast vid EU:s gröna giv, utsläppsmålen och klimatlagen.

Sverige och EU ska vara en stark röst i alla internationella klimatpolitiska sammanhang. När andra stormakter lämnar eller ignorerar Parisavtalet måste EU ta ett större ansvar för att upprätthålla det, hitta nya partners och få fler länder och regioner att driva en ambitiös klimatpolitik.

5. Klimatarbetet inom EU, punkt 2 (C)

av Rickard Nordin (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 2 i denna del och

2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 2 i denna del och

avslår motion

2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 9.

Ställningstagande

Klimatkompensation i tredjeländer ska inte tillgodoräknas EU:s klimatmål. EU bör inte öppna för möjligheten till klimatkompensation.

6. Det svenska klimatarbetet, punkt 3 (S)

av Åsa Westlund (S), Sofia Skönnbrink (S), Malin Larsson (S), Tomas Kronståhl (S) och Jytte Guteland (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkandena 2, 4 och 6 samt

avslår motionerna

2025/26:2752 av Mathias Tegnér m.fl. (S) yrkande 1,

2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 1,

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkandena 1 och 7,

2025/26:3584 av Mattias Vepsä m.fl. (S) yrkande 16 och

2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 3.

Ställningstagande

Bland svenska folket finns det ett starkt stöd för en rättvis omställning. Att klara klimatet är vårt gemensamma ansvar, men klimatomställningen måste

fördelas rättvist utifrån förmåga. Det krävs ett gemensamt grepp från samhällets sida för att se till att omställningen fungerar för vanligt folk i hela landet. Med en rättvis klimatomställning och en stark miljöpolitik kan många nyttor skapas – allt från nya gröna jobb och industrier till grönare städer och landsbygdsområden med högre livskvalitet. Med en kraftfull politik på flera håll kan klimatkrisen hejdas och vår miljö och natur räddas.

Regeringen har tidigare presenterat en klimathandlingsplan som inte innehåller tillräckliga åtgärder vare sig för att minska utsläppen i närtid eller för att klara de uppsatta målen. Vi socialdemokrater står upp för det klimatpolitiska ramverket. Regeringen bör skyndsamt återkomma med en strategi för att Sverige ska klara klimatmålen till 2030 och nettonollutsläpp till 2045.

Att utveckla klimatsmart produktion och hållbara förädlingskedjor är en av de mest centrala uppgifterna de kommande åren. Här måste det offentliga och näringslivet dra åt samma håll. De långsiktiga planeringsmöjligheterna när det gäller den gröna omställningen måste förbättras. Det rättsligt bindande klimatpolitiska ramverket bör därför kompletteras med sektorsvisa omställningsplaner som utvärderas löpande. Detta gör det tydligare för alla hur man kan nå nettonollutsläpp till 2045. Ett mer konkret ramverk är särskilt viktigt för de sektorer som har långa investeringsperioder.

7. Det svenska klimatarbetet, punkt 3 (C)

av Rickard Nordin (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkandena 1 och 7 samt

2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 3 och avslår motionerna

2025/26:2752 av Mathias Tegnér m.fl. (S) yrkande 1,

2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 1,

2025/26:3584 av Mattias Vepsä m.fl. (S) yrkande 16 och

2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkandena 2, 4 och 6.

Ställningstagande

Sveriges och världens utsläpp måste minska och det måste gå betydligt snabbare än i dag. Återkommande rapporter konstaterar att omställningstakten är för långsam, och i Sverige ökar nu utsläppen för första gången på väldigt lång tid. Den senaste mandatperioden har svensk klimatpolitik ändrat kurs och klimatpolitiken har nedmonterats. Resultatet är att Sveriges utsläpp för första

gången på decennier ökat – med hela 7 procent bara under 2024 – samtidigt som tillväxten näst intill stannat av. Sveriges klimatutsläpp måste ned och tillväxten upp. Att svika klimatarbetet är att bygga upp en moralisk skuld mot kommande generationer. Sverige måste bli ett föredöme i klimatpolitiken igen.

Politikens roll ska vara att ta fram slagkraftiga styrmedel som gör det enklare att ställa om till ett hållbart samhälle och som bidrar till att utsläppen minskar. Studier visar också att det är mer lönsamt att satsa på omställningen här och nu än att skjuta besluten på framtiden och därmed tvingas genomföra kostsamma nödlösningar i kombination med enorma klimatanpassningsåtgärder för att anpassa samhället till ett klimat i förändring. Våra styrmedel ska skärpas, inte överges. Ju längre vi väntar med att ställa om, desto mer kommer vi att få betala i form av oåterkalleliga klimatförändringar, hälsoproblem till följd av dålig luftkvalitet, förstörda naturvärden och förlust av biologisk mångfald. Att i stället vända utvecklingen, satsa på det hållbara och ställa om en gång för alla bidrar till fördelar som kommer oss alla till del. Regeringen bör återuppta Sveriges roll som klimatiföredöme och införa styrmedel som säkerställer efterlevnaden av klimatmålen i Sverige såväl som EU:s klimatmål.

Det bör även utredas hur stora böter missade klimatmål på EU-nivå kan innebära 2030. En utredningsrapport bör skyndsamt tas fram som beräknar de kostnader det innebär om Sverige inte lever upp till EU:s klimatmål, inklusive kostnader för inköp av eventuella utsläppsrätter och utsläppskrediter samt för potentiella straffavgifter.

8. Det svenska klimatarbetet, punkt 3 (MP)

av Emma Nohrén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 1 och avslår motionerna

2025/26:2752 av Mathias Tegnér m.fl. (S) yrkande 1,

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkandena 1 och 7,

2025/26:3584 av Mattias Vepsä m.fl. (S) yrkande 16,

2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 3 och

2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkandena 2, 4 och 6.

Ställningstagande

Sveriges klimatpolitiska ramverk syftar till att skydda befolkningen från skadliga konsekvenser av den globala uppvärmningen och till att ta till vara de möjligheter som följer av en rättvis klimatomställning. Den politik som förts av Tidöregeringen under den nuvarande mandatperioden förvärrar i stället de klimatrelaterade riskerna och slarvar bort svenska företags försprång i omställningen – försprång som tidigare förd klimatpolitik möjliggjort. Regeringen säger att Sverige ska bedriva en ambitiös och effektiv klimatpolitik. Men hittills har regeringen sänkt ambitionerna till den grad att Sverige bedöms missa samtliga internationella, europeiska och nationella klimatmål. De senaste tillgängliga beräkningarna av resultatet av den nuvarande regeringens klimatpolitik finns i regeringens budgetproposition, och även den visar att Sverige bedöms missa samtliga nationella, europeiska och internationella klimatmål.

Sverige har vid flera tidpunkter skrivit under på att bedriva ett aktivt klimatarbete för att minska utsläppen. Den nuvarande regeringen har i stället lagt om Sveriges klimatpolitik och utsläppen ökar nu radikalt. Regeringen har genomfört en enorm omläggning från klimatsmart och förnybart till satsningar på fossilt och gammal kärnkraft. Sammantaget avsätter regeringen mer ekonomiska resurser till reformer som motverkar möjligheterna att nå klimatmålen än sådana insatser som bidrar till att klimatmålen uppnås.

Vi i Miljöpartiet verkar för en stark samhällsutveckling som tar klimatkrisen på allvar. Det behövs en alternativ klimathandlingsplan med klimatpolitik som syftar till att nå samtliga klimatmål, såväl nationella åtaganden som EU-åtaganden, och nå negativa utsläpp därefter. Regeringen bör återkomma till riksdagen med en ny klimathandlingsplan med åtgärder som minskar utsläppen av växthusgaser under innevarande mandatperiod och som beskriver hur regeringen avser att nå de klimatmål till 2030, 2040 respektive 2045 som riksdagen och EU har beslutat om.

9. Allmänt om klimatmålen, punkt 4 (C)

av Rickard Nordin (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkandena 2 i denna del och 6 samt 2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkandena 1 och 2 i denna del.

Ställningstagande

Sverige måste bli ett föredöme i klimatpolitiken igen. Återkommande rapporter från såväl Klimatpolitiska rådet som Naturvårdsverket konstaterar att svensk klimatpolitik inte ser ut att styra mot efterlevnad av vare sig de svenska eller de europeiska klimatmålen. Sveriges klimatmål bör skärpas för att nå nettonollutsläpp redan 2040.

Klimatkompensation i tredjeländer ska inte tillgodoräknas de svenska klimatmålen. EU:s mål till 2030 måste nås så att vi undviker omfattade böter, men det ska ske inom vårt eget territorium. Sverige ska minska utsläppen där de uppstår och inte klimatkompensera i andra länder.

10. En utsläppsbudget, punkt 5 (V)

av Kajsa Fredholm (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2789 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 1 och
avslår motionerna

2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 2 och

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 4.

Ställningstagande

Halten av växthusgaser i atmosfären är avgörande för den globala uppvärmningen. För att uppsatta klimatmål ska vara relevanta måste ramarna för hur stora utsläppen kan vara fram till målåret vara tydliga. Det behövs därför en budget för hur stora koldioxidutsläppen kan vara på årlig basis för att Sverige rättvist ska hålla sig inom det kvarvarande globala utsläppsutrymmet. Flera kommuner och regioner i Sverige har beslutat om egna utsläppsbudgetar eller koldioxidbudgetar, men på nationell nivå saknas en sådan.

Jag och mitt parti anser att det i nuvarande klimatnödläge inte är acceptabelt att Sveriges klimatpolitiska handlingsplan inte lever upp till vare sig klimatlagen eller Sveriges del av Parisavtalet. Det behövs en utsläppsbudget som är kopplad till nödvändiga styrmedel och åtgärder för utsläppsminskningar som varje regering bör vara skyldig att presentera för varje mandatperiod. Sverige bör därför anta en bindande utsläppsbudget i linje med Parisavtalets temperaturmål, baserad på IPCC:s senaste utvärderingsrapport och en global rättvis fördelning av utsläppsutrymmet.

11. En utsläppsbudget, punkt 5 (C)

av Rickard Nordin (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 4 och
avslår motionerna

2025/26:2789 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 1 och

2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 2.

Ställningstagande

Att missa klimatmålen bryter mot svensk lag och mot internationella överenskommelser. Men det ger framför allt en mångmiljardnota till kommande generationer. Jag och mitt parti vill därför införa en nationell utsläppsbudget, en koldioxidbudget, fram till 2040 som sätter ett tak för hur stora de svenska utsläppen får vara varje år och som säkerställer att Sverige efterlever klimatmålen.

12. En utsläppsbudget, punkt 5 (MP)

av Emma Nohrén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 2 och
avslår motionerna

2025/26:2789 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 1 och

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 4.

Ställningstagande

Klimatförändringarna drivs av den totala mängden växthusgaser i atmosfären, och därför krävs det en styrning av hur mycket Sverige totalt kan släppa ut. Med hjälp av en utsläppsbudget kan en total mängd utsläpp kopplas till Sveriges klimatmål. Regeringen bör utse en ansvarig myndighet för att ta fram

en nationell koldioxidbudget för Sverige, utifrån data från FN:s klimatpanel IPCC. Koldioxidbudgeten bör uppdateras varje år så att en årlig utsläppsbudget framgår, och styrmedel och åtgärder bör utformas och genomföras utifrån de nya målen och delmålen.

13. Klimatpolitiska rådet, punkt 6 (C)

av Rickard Nordin (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 8.

Ställningstagande

Klimatpolitiska rådets utvärderingar av regeringens klimatpolitik bör uppvärderas och dess vetenskapliga rekommendationer bör vägleda arbetet för kommande år, om regeringens klimatpolitik visar sig otillräcklig. Rådet bör även granska oppositionens budgetar.

14. Fossilfritt Sverige, punkt 7 (MP)

av Emma Nohrén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:3282 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 4 och
avslår motion
2025/26:66 av Josef Fransson (SD).

Ställningstagande

Initiativet Fossilfritt Sverige är ett samarbete mellan regeringen och över 500 företag, kommuner, regioner och organisationer för att påskynda Sveriges omställning till ett fossilfritt samhälle. Målet är att Sverige ska bli en av världens första fossilfria nationer. Fossilfritt Sverige har tillsammans med näringslivet tagit fram färdplaner för olika branschers resa mot fossilfrihet som

innehåller åtgärder som behöver genomföras för att nå klimatmålen. Fossilfritt Sverige har i dag ett uppdrag fram till slutet av 2026 men spelar en viktig roll för att Sveriges och EU:s klimatmål till 2030 och 2040 ska kunna uppnås. Uppdraget bör därför redan nu förlängas till 2030. Färdplanerna som tagits fram visar tydligt att näringslivet och staten behöver samverka för att målen ska kunna nås. Fokus för regeringen behöver nu vara att tillsammans med näringslivet göra verklighet av åtgärderna i färdplanerna.

15. Metanutsläpp, punkt 8 (MP)

av Emma Nohrén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:3548 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkande 110.

Ställningstagande

Metan är en potent växthusgas som när den förbränns, exempelvis vid användning som drivgas, omvandlas till koldioxid som i sig är en ”mildare” växthusgas. Metanläckage bidrar till en ökad växthuseffekt och sker från ledningsnät, avloppsanläggningar och jordbruk. För att minska metanläckage från olika produktionsanläggningar och ledningsnät och även kunna ta till vara mer tillgänglig metan till biogastillverkning bör en nationell åtgärdsplan tas fram.

16. Nettoupptag av växthusgaser, punkt 9 (V)

av Kajsa Fredholm (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:2789 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 8 och
avslår motion
2025/26:3284 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 4.

Ställningstagande

Miljömålsberedningen hade bl.a. i uppdrag att ta fram förslag på en strategi för hur Sverige ska nå en ökad kolsänka enligt EU:s klimatlag och LULUCF-förordningen. Hur Sveriges skogar skyddas och brukas har avgörande betydelse för att Sverige ska nå åtagandena om att öka nettoupptaget av växthusgaser i skog och mark. Förslagen i Miljömålsberedningens betänkande SOU 2025:21 är dock otillräckliga för att Sverige ska nå sina åtaganden för att stärka kolinlagringen i skogen. Vänsterpartiet har i motion 2022/23:1246 föreslagit åtgärder för att stärka kolinlagringen i skogen, bl.a. ekonomiska incitament för privata skogsägare att låta skogen stå längre innan den avverkas och starkare reglering för att nå ett hållbart skogsbruk för klimatet och den biologiska mångfalden. Regeringen måste skyndsamt återkomma med ett förslag på strategi med åtgärder för hur Sverige till 2030 ska nå åtagandena om att öka kolinlagringen med 4 miljoner ton växthusgaser mer än genomsnittet för perioden 2016–2018.

17. Nettoupptag av växthusgaser, punkt 9 (MP)

av Emma Nohrén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3284 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 4 och
avslår motion

2025/26:2789 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 8.

Ställningstagande

För att Sverige och Sveriges skog och mark ska bidra till att binda koldioxid och kolinlagringen ska öka på sikt behövs ett målstyrande arbete med både mål och åtgärder som ökar skogens robusthet. Eftersom LULUCF-sektorn har en särställning när det gäller både Sveriges klimatpåverkan och vår möjlighet att bidra till negativa utsläpp i närtid finns det behov av nationella etappmål för nettoupptag av koldioxid i markanvändningssektorn. Dessa kan bidra till att vi styr tydligt mot att uppnå våra åtaganden inom LULUCF-sektorn och att markanvändningssektorn även på längre kan stärka sin roll i att lagra koldioxid. Regeringen bör därför utforma etappmål för nettoupptag av koldioxid i markanvändningssektorn.

18. Negativa utsläpp och avskiljning, användning och lagring av koldioxid, punkt 10 (MP)

av Emma Nohrén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3284 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkandena 2, 3 och 5 samt

2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 5.

Ställningstagande

Att skogen och haven behåller sin funktion som kolsänka, dvs. att koldioxid kan tas upp och hållas kvar, kommer att vara avgörande för att vi ska kunna hålla oss inom Parisavtalet och nå klimatmålen. När skog och mark ökar sin kapacitet att binda kol blir tillskottet av koldioxid till atmosfären mindre. Men det finns även tekniska lösningar där koldioxid kan separeras ut och lagras, exempelvis genom bio-CCS. I nuläget kan upptag i markanvändningssektorn (LULUCF) och bio-CCS på svensk mark användas som s.k. kompletterande åtgärder för att bidra till att uppnå det svenska klimatmålet till 2030. Det finns även andra metoder som skulle kunna ge permanenta negativa utsläpp, exempelvis produktion av biokol och DACCS (direktinfångning och lagring av koldioxid). Det behöver dock noggrant utredas om och hur dessa metoder skulle kunna användas och bokföras och om även andra metoder skulle kunna bidra till negativa utsläpp i Sverige. Relevanta myndigheter bör därför få i uppdrag att utreda detta och därefter föreslå åtgärder och om och hur dessa ska kunna bokföras som negativa utsläpp som kan bidra till Sveriges nationella klimatmål.

Det finns ett stort behov av åtgärder som kan öka upptaget av den koldioxid som vi tillfört i atmosfären, både i närtid och för att det mer långsiktiga klimatmålet om negativa utsläpp ska kunna nås. Det är därför viktigt att vi inför tydliga styrmedel för åtgärder som kan öka Sveriges negativa utsläpp både i närtid och på sikt. Regeringen behöver därför ta fram en åtgärdsplan för att öka Sveriges negativa utsläpp och även ta fram nationella mål för Sveriges negativa utsläpp för 2030, 2035, 2040 och därefter. Målkurvan för att uppnå ökade negativa utsläpp ska följas upp i regeringens årliga klimatredovisning så att man tydligt kan följa utvecklingen.

19. Minskade utsläpp i transportsektorn, punkt 11 (S)

av Åsa Westlund (S), Sofia Skönnbrink (S), Malin Larsson (S), Tomas Kronståhl (S) och Jytte Guteland (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkandena 35 och 36 samt avslår motionerna

2025/26:3411 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkande 32,

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 67 och

2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 6.

Ställningstagande

Sveriges transporter har en avgörande påverkan på klimatet. Nästan en tredjedel av landets totala utsläpp orsakas av inrikes transporter, och huvuddelen kommer från vägtrafiken. För att klara klimatet är det därför avgörande att fokusera på att ställa om till en fordonsflotta som inte är beroende av fossila bränslen. Omställningen ställer krav på både en snabbare elektrifiering och en övergång till hållbara drivmedel. Båda delarna behövs för att ställa om på ett hållbart och effektivt sätt. Elbilen är billigare att både köra och underhålla än bensin- och diesebilarna men jämförelsevis dyr att köpa. Hittills har det därför bara varit möjligt för personer med höga inkomster att köpa och leasa elbilar. Det är uppenbart att elbilarna behöver bli tillgängliga för fler för att skynda på omställningen. Vi socialdemokrater vill därför öppna för ett system med stöd till elbilsleasing som gör att fler får möjlighet att dra nytta av elbilens fördelar, också folk med vanliga inkomster som bor i gles- eller landsbygdsområden. Vi har länge arbetat med ett förslag om en riktad elbilspremie. Därefter har regeringen presenterat ett liknande system. Det är förstås positivt att regeringen nu följer efter, men insatserna borde genomföras snabbare. Vi måste göra jobbet nu. Den nödvändiga omställningen av fordonsflottan till fossilfria alternativ måste accelerera.

För att skapa en långsiktig och hållbar inblandning av biodrivmedel har vi sedan länge föreslagit en modell som vi kallar Sverigebränslet. Med Sverigebränslet skapas goda förutsättningar att bygga upp en stark biodrivmedelsindustri på hemmaplan, vilket gör att vi kan kombinera sänkta utsläpp med jobb, tillväxt och stabilitet för drivmedelspriserna. Sverigebränslet innebär en stabil basinblandning av biodrivmedel på 19,3 procent för diesel och 10,0 procent för bensin. För att hålla priserna stabila ska en del av Sverigebränslet vara en s.k. tilläggsinblandning som kan variera mer över tid

och utifrån prisbilden. Därmed kan man öka eller minska tilläggsinblandningen beroende på omvärldsläget. Denna modell för inblandning av biobränsle bör införas.

20. Minskade utsläpp i transportsektorn, punkt 11 (C)

av Rickard Nordin (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 67 och

2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 6 och

avslår motionerna

2025/26:3411 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkande 32 och

2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkandena 35 och 36.

Ställningstagande

En grön skatteåterbäring bör utredas. Återbäringen bör betalas ut till alla medborgare för att kompensera för höjda drivmedelspriser i samband med klimatomställningen. När de fossila bränslena blir dyrare på grund av införandet av utsläppshandel eller ökad beskattning ska pengarna helt enkelt betalas tillbaka oavkortat till medborgarna. Skatteåterbäringen ska betalas ut lika till alla vuxna medborgare. På landsbygden, där kollektivtrafik saknas, bör återbetalningen dubbleras. På så sätt främjas klimatsmarta transportval eftersom den som kör elbil, cyklar eller åker kollektivt också får återbäring samtidigt som de utan alternativ får dubbel ersättning för att kunna investera i exempelvis en miljöbil. Med detta system underlättas omställningen för den enskilde, eftersom kostnaden för klimatskadan bakas in i priset utan att ytterligare klimatinformation behöver sökas upp. Samtidigt förblir skattrycket detsamma; det är konsumtionen som skiftar från klimatskadligt till klimatsmart.

21. Minskade utsläpp i transportsektorn, punkt 11 (MP)

av Emma Nohrén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3411 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkande 32 och avslår motionerna

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 67,

2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 6 och

2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkandena 35 och 36.

Ställningstagande

Det är otroligt viktigt att europeiska bilbolag nu satsar på elektrifiering och att politiken helhjärtat stöttar elektrifieringen av fordonsflottan. EU bör fortsätta att utveckla klimattullarna (CBAM) för att pressa länder som i dag använder mycket kolkraft i sin elbilsproduktion till att ställa om produktionen. Regeringen bör använda elbilsbonusen som ett verktyg i den omställningen. Sverige bör således beakta klimatpåverkan i tillverkningsprocessen vid utdelning av elbilsbonusar och andra ekonomiska incitament.

22. Tillgång till biodrivmedel, punkt 12 (C)

av Rickard Nordin (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 61 och avslår motionerna

2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 155 och

2025/26:3428 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 39.

Ställningstagande

Även om elektrifieringen av transportsektorn är viktig och ska påskyndas visar de flesta analyser att vi under lång tid kommer att behöva hållbara bränslen som fungerar i dagens motorer för att tränga bort den fossila andelen, inte minst mot bakgrund av att elbilsförsäljningen har saktat ned sedan regeringen avskaffade bonus malus-systemet. Hållbara biobränslen behövs också för att snabbt fasa ut beroendet av rysk energi. När andra länder i snabbare takt ställer om sin fordonsflotta kommer den samlade efterfrågan på biodrivmedel att öka internationellt. Produktionen av hållbara drivmedel behöver därför öka. Här finns en enorm potentiell marknad för Sverige och de svenska gröna

näringarna. Det kan förutom klimatnytta skapa nya jobbtillfällen och ökade resurser till landsbygden. I takt med att andelen etanol, biodrivmedel och andra förnybara bränslen ökar behövs också beredskapslager för dessa drivmedel, med krav på lagring för minst 90 dagars behov. Till relativt låg kostnad skulle Sverige kunna öka självförsörjningsgraden av fordonsbränsle radikalt. Det skulle sänka priserna på det förnybara, samtidigt som tiotusentals arbetstillfällen kan skapas. Regeringen bör därför öka utbudet av svenskt biodrivmedel genom att skapa en omfattande strategisk reserv av biobränsle som är producerat av svensk råvara, motsvarande hälften av dagens dieselkonsumtion, och staten bör i nästa steg upphandla och ställa krav på att den säljs billigt vid pump.

23. Tillgång till biodrivmedel, punkt 12 (MP)

av Emma Nohrén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 155 och

2025/26:3428 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 39 och
avslår motion

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 61.

Ställningstagande

Lantbrukets fossilberoende gör näringen sårbar för instabila oljepriser och försvårar klimatomställningen. Tillgången på hållbara biodrivmedel för jordbruket bör således öka. I Sverige har vi stor potential att producera biodrivmedel inhemskt, men regeringens försämrade villkor för biodrivmedelsproduktionen har fördröjt utvecklingen. Genom ett jordbrukaravdrag och en biopremie som kompenserar för prisskillnaden mellan fossila och förnybara bränslen kan omställningen göras lönsam och beroendet av importerad fossil energi kan minska.

24. Styrmedel för arbetsmaskiner, punkt 13 (C)

av Rickard Nordin (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 79 och

2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 36 och avslår motionerna

2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkandena 127 och 153 samt

2025/26:3428 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 37.

Ställningstagande

Särskilda klimatbonusar bör införas för dem som satsar på att köpa jordbruks- och skogsmaskiner som går på el eller gas. Man bör även undersöka möjligheten att införa en breddad klimatpremie som omfattar arbetsmaskiner som kan drivas av hållbara bränslen.

25. Styrmedel för arbetsmaskiner, punkt 13 (MP)

av Emma Nohrén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkandena 127 och 153 samt

2025/26:3428 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 37 och

avslår motionerna

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 79 och

2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 36.

Ställningstagande

För att underlätta omställningen av tunga fordon bör klimatpremien för arbetsmaskiner behållas. Dessutom behöver regeringen utvärdera effekterna av klimatpremien och utreda om stödet behöver höjas för vissa typer av arbetsmaskiner.

26. Klimatanpassning, punkt 14 (S)

av Åsa Westlund (S), Sofia Skönnbrink (S), Malin Larsson (S), Tomas Kronståhl (S) och Jytte Guteland (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkandena 12 och 21.

Ställningstagande

Till följd av klimatförändringarna ser vi nu väderfenomen som vi inte är vana vid. Skyfall, havsnivåhöjningar, hetta och bränder har blivit allt vanligare. Det krävs därför att samhället vidtar åtgärder för att stärka beredskapen mot extremväder orsakat av klimatförändringarna. Sverige har hittills haft svårt att ta höjd för de risker och kostnader som det förändrade klimatet för med sig. Klimatanpassning har hittills inte fått tillräckligt fokus i den nationella klimatpolitiken. Det gör inte saken bättre att regeringen driver en politik som ökar klimatutsläppen. Dessutom har regeringen skurit ned på stödet för klimatanpassning med 50 miljoner kronor sedan den tillträdde. Sverige behöver sätta in åtgärder för klimatanpassning i dag. Annars riskerar kostnaderna att bli väldigt höga i framtiden. Arbetet med klimatanpassning måste stärkas.

Vi i Sverige har mycket kvar att lära och utveckla i vårt klimatanpassningsarbete. Förutsättningarna för att öka insatserna för forskning, samordning och utvärdering av klimatanpassningsarbetet bör därför ses över. Forskning och innovation är avgörande för att utveckla kostnadseffektiva och långsiktiga lösningar. Det finns också många erfarenheter att hämta från länder som redan drabbats hårdare av klimatförändringar än Sverige.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2025/26

2025/26:66 av Josef Fransson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör avveckla Fossilfritt Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:195 av Rashid Farivar (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om avskaffande av Sveriges nationella klimatmål och fokus på EU:s klimatlagstiftning och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:310 av Rashid Farivar (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om avskaffande av Sveriges klimatpolitiska råd och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:886 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studera förutsättningarna för ett statligt stöd för carbon capture and utilisation och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:911 av Ola Möller (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över behovet av en ökad valfrihet kring drivmedel och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1952 av Jan Ericson m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga behovet av konsekvensanalyser för en hållbar svensk klimatpolitik och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1953 av Jan Ericson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga behovet av en mer faktabaserad klimatpolitik och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1958 av Jan Ericson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Klimatpolitiska rådet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2067 av Kerstin Lundgren (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder vid sidan om totalförsvaret för att rusta Sverige för kommande klimatförändringar med allt från översvämningar till högre vattennivåer och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2369 av Håkan Svenneling m.fl. (V):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sveriges regering både i sina bilaterala och i sina multilaterala kontakter med Kina bör trycka på vikten av att landet drastiskt minskar sina utsläpp, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:2752 av Mathias Tegnér m.fl. (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska ta fram en strategi och långsiktig plan för hur Sverige på ett rättvist sätt kan genomföra omställningen till ett hållbart samhälle och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2789 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör anta en bindande utsläppsbudget i linje med Parisavtalets temperaturmål, baserad på IPCC:s senaste utvärderingsrapport och en global rättvis fördelning av utsläppsutrymmet och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör återkomma med förslag på strategi med åtgärder för hur Sverige till 2030 ska nå åtaganden om att öka kolinlagringen med 4 miljoner ton växthusgaser mer än genomsnittet för perioden 2016–2018 och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3273 av Linus Lakso m.fl. (MP):

28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett bonus malus-system för produkter för att gynna de mest energisnåla och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3278 av Linus Lakso m.fl. (MP):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett slutdatum för försäljning av fossila drivmedel och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3282 av Katarina Luhr m.fl. (MP):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsätta stötta och utveckla initiativet Fossilfritt Sverige och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om implementering av de olika branschernas färdplaner för fossilfri konkurrenskraft som tagits fram inom ramen för Fossilfritt Sverige och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja och utveckla reduktionsplikten och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3283 av Katarina Luhr m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anta ett mål om att minska utsläppen av metan från svensk konsumtion med 30 procent till 2030 jämfört med 2020, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anta en handlingsplan för att minska utsläppen av metan till följd av svensk konsumtion med 30 procent till 2030 och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att minska de territoriella utsläppen av metan och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra redovisningen av olika växthusgaser i syfte att bättre kunna följa utvecklingen av metanutsläpp och andra växthusgaser, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:3284 av Katarina Luhr m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en åtgärdsplan för att öka Sveriges negativa utsläpp ska tas fram och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppdra till relevanta myndigheter att lägga förslag på åtgärder som kan ske inom Sveriges gränser och som kan ge negativa utsläpp genom att permanent binda koldioxid, och att utforma bokföringsregler för dessa åtgärder, och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utforma nationella mål för negativa utsläpp för år 2030, 2035, 2040 och därefter och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utforma etappmål för nettoupptag av koldioxid i markanvändningssektorn som kan bidra till att vi styr tydligt mot att uppnå våra åtaganden inom LULUCF-sektorn och att markanvändningssektorn även på längre sikt

- ökar upptaget av koldioxid, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att målkurvan för att uppnå ökade negativa utsläpp ska följas upp i regeringens årliga klimatredovisning och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3405 av Emma Berginger m.fl. (MP):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en parlamentarisk grupp som kan leda arbetet med klimatanpassning och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3411 av Jacob Risberg m.fl. (MP):

32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör beakta klimatpåverkan i tillverkningsprocessen vid utdelning av elbilsbonusar och andra ekonomiska incitament och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3421 av Katarina Luhr m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en bred parlamentarisk grupp som kan skapa långsiktighet i klimatanpassningsarbetet och därmed även skapa långsiktiga spelregler för privata aktörer, myndigheter, regioner och kommuner och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att statsbidraget för att finansiera klimatanpassningsåtgärder ska vara långsiktigt och förutsägbart och behöver ökas kraftfullt, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om klimatanpassningssamordnare på alla länsstyrelser och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en strategi för vattenförsörjningen i ett förändrat klimat och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett klimatanpassningskliv som ska delfinansiera innovativa investeringar med stor klimatanpassningsnytta, i likhet med satsningen Klimatklivet, som finansierar utsläppsminskande åtgärder, och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att relevanta myndigheter ska föreslå en nationell plan för större klimatanpassningsprojekt på kommunal och/eller regional nivå där statligt finansieringsstöd är lämpligt, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att relevanta myndigheter bör utreda och ta fram samfinansieringslösningar mellan offentliga och privata aktörer och tillkännager detta för regeringen.
49. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt ska återkomma till riksdagen med en bred nationell klimatanpassningsstrategi i form av en proposition med konkreta förslag till beslut samt som levererar på rekommendationerna från Nationella expertrådet för klimatanpassning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
50. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska öka sin ambitionsnivå när det gäller både styrande åtgärder och finansiering av Sveriges klimatanpassningsarbete och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma till riksdagen med en ny klimathandlingsplan med åtgärder som minskar utsläppen av växthusgaser under innevarande mandatperiod och som beskriver hur regeringen avser att nå de av riksdagen och EU beslutade klimatmålen till 2030, 2040 respektive 2045, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bygga ut det klimatpolitiska ramverket med en årlig bindande utsläppsbudget för Sverige fram till 2040 och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa att regeringen beräknar och fördelar den nationella koldioxidbudgeten på motsvarande sätt som regeringen i dag kontrollerar den ekonomiska budgeten, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett nationellt utsläppshandelssystem med utdelning för att klara klimatmålen och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det behöver tas fram en åtgärdsplan för att öka Sveriges negativa utsläpp och nationella mål för negativa utsläpp för år 2030, 2035, 2040 och därefter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anta mål för de konsumtionsbaserade utsläppen i linje med vad vetenskapen visar krävs för att klara Parisavtalet och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en konkret integrering av klimatmålen i alla politikområden och tillkännager detta för regeringen.

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en nationell samordnare för genomförandet av Sveriges klimatmål inom ramen för LULUCF-förordningen och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att formulera alla relevanta samhällsmål så att de bidrar till, och inte motverkar, uppfyllandet av klimatmålen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska visa ledarskap inom EU och internationellt för Parisavtalets genomförande och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra förslaget från Miljömålsberedningen (SOU 2022:15) om att inkludera inrikesflyget i transportmålet till 2030 och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra ett myndighetslyft för kommuners och regioners klimatomställning i enlighet med underlag inför klimatpolitisk handlingsplan 2023 och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stödja inrättandet av en klimatomställningsfunktion på strategisk nivå hos kommuner och att inkludera alla kommuner i Sveriges klimatarbete genom klimatavtal och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en standardiserad redovisning av klimatåtgärder till stöd för företag och organisationer som redovisar sina direkta och indirekta klimatutsläpp, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förstärka uppdraget till länsstyrelserna att leda och samordna energi- och klimatomställning på lokal och regional nivå och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att myndigheter och statliga bolag ska få en utsläppsbudget definierad i sina direktiv och tillkännager detta för regeringen.
69. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka klimatstödet till fattigare länder och hitta nya sätt att finansiera internationella klimatinsatser, t.ex. genom en internationell skatt på finansiella transaktioner, och tillkännager detta för regeringen.
72. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för ett internationellt förbud mot subventioner av fossila bränslen och tillkännager detta för regeringen.
91. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förlänga och fördjupa den nationella samordnaren för Fossilfritt Sveriges uppdrag och tillkännager detta för regeringen.

95. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Energimyndigheten och Naturvårdsverket i uppdrag att analysera hur ett nationellt pilotprogram för klimatkontrakt (Carbon Contracts for Difference) skulle kunna utformas för teknik för koldioxidavskiljning och lagring (CCS-teknik) och tillkännager detta för regeringen.
105. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anta ett nationellt mål om att fördubbla den naturliga kolsänkan och tillkännager detta för regeringen.
127. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera effekterna av klimatpremien för arbetsmaskiner och om stödet behöver höjas för vissa typer av arbetsmaskiner, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
131. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ETS2 så tidigt som möjligt, i kombination med ett nationellt utsläppshandelssystem, och tillkännager detta för regeringen.
132. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka tillgången till hållbara biodrivmedel så att försäljningen av fossila drivmedel kan upphöra, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
133. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra reduktionsplikten på en nivå som styr mot klimatmålen och säkrar både minskade klimatutsläpp och investeringar i hållbara biodrivmedel, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
134. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i samband med att reduktionsplikten återinförs tillsätta en utredning om reduktionspliktens fortsatta utveckling med avseende på nivå, breddning och samspel med eller eventuell omvandling till ett nationellt handelssystem och tillkännager detta för regeringen.
138. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett slutdatum för försäljning av fossila drivmedel i linje med Sveriges klimatmål och Parisavtalet och tillkännager detta för regeringen.
153. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att behålla klimatpremien för arbetsmaskiner och utvärdera om stödnivån bör höjas för vissa maskiner och tillkännager detta för regeringen.
154. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla riktade stöd för ladd- och tankinfrastruktur samt för hantering av batterier till arbetsmaskiner och tillkännager detta för regeringen.
155. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka tillgången på hållbara biodrivmedel för jordbruket och tillkännager detta för regeringen.
160. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska de territoriella utsläppen av metan och tillkännager detta för regeringen.
176. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra de åtgärder som föreslås i utredningsbetänkandet Vägen till

- en klimatpositiv framtid (SOU 2020:4) för ökad kolinbindning i skog och mark samt att utreda vidare åtgärder i syfte att arbeta strategiskt med naturbaserade klimatlösningar för att nå Sveriges klimatmål inom LULUCF-förordningen och tillkännager detta för regeringen.
177. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att synliggöra effekterna på kolförråden och kolinlagringen vid exploatering av mark i de miljöbedömningar som tas fram i samband med planering och beslut under miljöbalken och plan- och bygglagen samt vid tillämpning av sektorslagstiftning för olika typer av infrastruktur och tillkännager detta för regeringen.
204. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska besluta om en strategi för att minska konsumtionsbaserade klimatutsläpp och att uppnå det långsiktiga målet för dessa och tillkännager detta för regeringen.
205. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att den offentliga sektorn går före och antar mål om att de konsumtionsbaserade utsläppen från offentlig sektor ska nå nära noll 2030, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
209. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förbud mot reklam för fossilintensiva varor och tjänster såsom flygresande och tillkännager detta för regeringen.
210. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett bonus malus-system för produkter för att gynna de mest energisnåla och tillkännager detta för regeringen.
215. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en nationell strategi, samt underlätta samverkan, för permanenta negativa utsläpp, inklusive infångning, transport och slutgiltig lagring, och tillkännager detta för regeringen.
216. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en nationell handlingsplan för säkerställande av permanenta negativa utsläpp som omfattar hela värdekedjan, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
217. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram skarpa kriterier för hållbart producerad biomassa kopplat till bio-CCS och tillkännager detta för regeringen.
218. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att driva på internationellt för att utvecklingen av bio-CCS globalt sker på ett ekologiskt och socialt hållbart sätt, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
219. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Energimyndigheten i uppdrag att upphandla hållbar bio-CCS i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
220. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att beslut om att Sverige ska sälja eller köpa internationella klimatkrediter bör

underställas riksdagen i särskild ordning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:3428 av Emma Nohrén m.fl. (MP):

37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att behålla klimatpremien för arbetsmaskiner och utvärdera om stödnivån bör höjas för vissa maskiner och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka tillgången på hållbara biodrivmedel för jordbruket och tillkännager detta för regeringen.
52. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa ett gemensamt nationellt ramverk för mätning och verifiering av kolinlagring i jordbruksmark och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3546 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett nationellt klimatmål för minskade utsläpp från konsumtion och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3548 av Daniel Helldén m.fl. (MP):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att komplettera Sveriges långsiktiga klimatmål med ett mål för konsumtionsbaserade utsläpp och tillkännager detta för regeringen.
110. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en nationell åtgärdsplan för att minska metanläckage och ta till vara metan från gasnät, avloppsanläggningar och jordbruk och tillkännager detta för regeringen.
112. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell strategi för småskalig och storskalig produktion och användning av biokol och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återuppta Sverige som klimatföredöme och införa styrmedel som säkerställer efterlevnaden av klimatmålen i Sverige såväl som EU:s klimatmål, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att klimatkompensation i tredjeland inte ska tillgodoräknas de svenska klimatmålen eller EU:s klimatmål och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att målen i Parisavtalet och Agenda 2030 nås genom ett utökat

- internationellt samarbete inom klimatfrågor med ambitionen att alla utsläpp omfattas av en global koldioxidskatt eller ingår i ett handelssystem med utsläppsrätter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av införandet av en svensk årlig utsläppsbudget fram till 2040 för att säkerställa att Sverige efterlever klimatmålen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en sanktion om efterlevnaden av den årliga utsläppsbudgeten misslyckas genom att öka nästkommande års utsläppsminskningsskrav med 8 procent och tillkännager detta för regeringen.
 6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sveriges klimatmål ska skärpas för att uppnå nettonollutsläpp till år 2040 och tillkännager detta för regeringen.
 7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en utredning skyndsamt ska tas fram som beräknar de kostnader som det innebär om Sverige inte lever upp till EU:s klimatmål, inklusive inköp av eventuella utsläppsrätter, utsläppskrediter och potentiella straffavgifter som kommissionen kan utfärda, och tillkännager detta för regeringen.
 8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att klimatpolitiska rådets utvärdering av regeringens klimatpolitik ska uppvärderas och att rådet även ska granska oppositionens budgetar och tillkännager detta för regeringen.
 13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbjuda fossil reklam i såväl Sverige som EU och tillkännager detta för regeringen.
 15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att EU:s system för utsläppshandel ska utökas till att även ge tredjeländer möjligheten att ansluta sig och bilda s.k. klimatklubbar och tillkännager detta för regeringen.
 18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i kommande förhandlingar ska se till att klimatmålet till 2040 innebär att utsläppen i EU ska minska med minst 95 procent till 2040, utan flexibiliteter, jämfört med 1990 års utsläpp och att det införs nationella, tekniska, kolsänkemål för alla EU:s medlemsländer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska verka för att kommissionen presenterar en mekanism, likt demokratilåset, så att de medlemsländer som inte gör sin del av klimatarbetet får sin EU-finansiering indragen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör vara pådrivande på EU-nivå för att EU ska börja tillåta

- internationella transporter av koldioxid från avskiljningsanläggningar till lagringsplatser med hjälp av flera olika sorters transportslag, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbeta för införandet av en prissättning av minusutsläpp på EU-nivå och undersöka möjligheterna att införa ett bonussystem för minusutsläpp inom EU ETS och tillkännager detta för regeringen.
 24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att LULUCF bör justeras så att även tekniska koldioxidupptag (CCS och bio-CCS) betraktas som negativa utsläpp och tillkännager detta för regeringen.
 25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att ge producenter av biokol stöd för de minusutsläpp som de ger upphov till och tillkännager detta för regeringen.
 26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör arbeta aktivt för att EU-kommissionens lagstiftningsprocess avseende CCS, CCU och bio-CCS ska påskyndas och tillkännager detta för regeringen.
 27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anta ett nationellt mål för minusutsläpp och tillkännager detta för regeringen.
 28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta dubbla anspråk avseende minusutsläpp på samma sätt som traditionella utsläppsminskningar samt införa ett mål för andel privat finansiering av CCS-verksamheter och tillkännager detta för regeringen.
 29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en översyn av den nationella klimatanpassningsstrategin och säkerställa tillräckliga resurser för att skapa en tydligare ansvarsfördelning mellan styrmivåerna och tillkännager detta för regeringen.
 30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att införa en klimatanpassningsfond på EU-nivå som kan finansieras genom intäkterna från koldioxidjusteringsmekanismen (CBAM) och tillkännager detta för regeringen.
 31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör genomföras en översyn av möjliga nya finansieringsmodeller för kommunernas klimatanpassningsarbete både på kort och på lång sikt samt om att utveckla kunskapsutbytet genom stärkt myndighetssamordning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en inkludering av klimatanpassning i det befintliga klimatpolitiska ramverket och i klimatlagen för att också beräkna behoven av klimatanpassningsåtgärder och därmed säkerställa tillräckliga resurser och tillkännager detta för regeringen.

36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra för SMHI att genomföra bättre långsiktiga prognoser över klimatförändringarnas konsekvenser i Sverige genom att överväga en höjning av anslaget till SMHI och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för översyn av långsiktiga finansierings- och ansvarsmodeller i klimatarbetet och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Naturvårdsverket och Energimyndigheten i uppdrag att ta fram riktlinjer för företag som vill beräkna sina utsläpp av växthusgaser, inklusive indirekta utsläpp, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att följa upp efterlevnaden av de nyligen införda kraven om att alla fordon som staten, regionerna och kommunerna köper in eller leasar ska vara miljöbilar eller framdrivas av förnybara bränslen från 2026, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
55. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att bredda Industriklivet till att även omfatta initiativ med fokus på koldioxidanvändning (CCU) och tillkännager detta för regeringen.
56. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en klimatdeklaration för fordon bör utgå från verklig förbrukning baserad på de data som genereras genom EU-kommissionens förordning (EU) 2021/392 och tillkännager detta för regeringen.
61. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka utbudet av svenskt biodrivmedel genom att skapa en omfattande strategisk reserv av biobränsle som är producerad av svensk råvara, motsvarande hälften av dagens dieselkonsumtion, och staten bör i nästa steg upphandla och ställa krav på att den säljs billigt vid pump, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
62. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en ny reduktionsplikt som syftar till att sänka utsläppen i transportsektorn samtidigt som drivmedelspriset hålls nere och tillkännager detta för regeringen.
63. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att sänka reduktionspliktsavgiften för de aktörer som inte uppnår den föreskrivna inblandningen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
67. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en grön skatteåterbäring till alla medborgare för att kompensera för höjda drivmedelspriser i samband med klimatomställningen, och återbäringen ska dubblas på landsbygden där kollektivtrafiken är mer begränsad och tillkännager detta för regeringen.
72. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra Bioekonomiutredningens förslag om att införa en

- biopremie som utjämnar prisskillnaderna mellan fossil diesel och förnybara alternativ, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
73. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att inkludera koldioxidutsläpp från inrikesflyg i etappmålet för inrikes transporter till 2030 och tillkännager detta för regeringen.
 79. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersöka möjligheten att införa en breddad klimatpremie som också omfattar arbetsmaskiner som kan drivas av hållbara bränslen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:3584 av Mattias Vepsä m.fl. (S):

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att klimatomställningen måste genomföras rättvist och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sveriges klimatmål ska höjas och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att klimatkompensation i tredjeland inte ska tillgodoräknas de svenska klimatmålen eller EU:s klimatmål och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en utredning skyndsamt ska tas fram som beräknar de kostnader som det innebär om Sverige inte lever upp till EU:s klimatmål, inklusive inköp av eventuella utsläppsrätter, utsläppskrediter och potentiella straffavgifter som kommissionen kan utfärda, och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en grön skatteåterbäring till alla medborgare för att kompensera för höjda drivmedelspriser i samband med klimatomställningen samt att återbäringen ska dubblas på landsbygden där kollektivtrafiken är mer begränsad, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra förslagen i SOU 2021:67 som rör införandet av en klimatbonus för större jordbruks- och skogsmaskiner som går på el eller gas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i förhandlingar ska verka för att EU ETS snarast kopplas ihop med andra utsläppsmarknader i världen för att skapa ett globalt pris på koldioxid och tillkännager detta för regeringen.
44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i EU-förhandlingar ska föreslå att det införs en mekanism,

- exempelvis genom upprättandet av en handelsplats, som ökar ersättningen för koldioxidinfångning till dess att Sverige når nettonollutsläpp, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
47. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska verka för att kommissionen presenterar en mekanism, likt demokratilåset, så att de medlemsländer som inte gör sin del av klimatarbetet får sin EU-finansiering indragen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
48. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i kommande förhandlingar ska se till att klimatmålet till 2040 innebär att utsläppen i EU ska minska med minst 95 procent till 2040 jämfört med 1990 års utsläpp och att det införs nationella, tekniska kolsänkemål för alla EU:s medlemsländer och tillkännager detta för regeringen.
52. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i förhandlingar ska verka för att förbjuda fossil reklam i EU och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3623 av Morgan Johansson m.fl. (S):

50. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska vara ledande i Agenda 2030-arbetet och driva på Parisavtalets genomförande och tillkännager detta för regeringen.
51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att driva på för höjda klimatambitioner i Sverige, EU och FN och tillkännager detta för regeringen.
52. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska driva på arbetet för att säkerställa att fler kvinnor deltar i förhandlingsdelegationerna till klimattoppmötena och andra klimat- och miljösamarbeten och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3653 av Aylin Nouri m.fl. (S):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att etappmålet för inrikes transporter inom miljömålssystemet, som innebär att växthusgasutsläppen från inrikes transporter, utom flyg, ska minska med minst 70 procent senast 2030 jämfört med 2010, bör ligga fast och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3701 av Cecilia Rönn (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett nationellt utsläppshandelssystem för utsläpp utanför EU:s utsläppshandelssystem, i syfte att säkerställa att Sverige uppfyller sina åtaganden inom EU:s klimatramverk, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:3728 av Ulrika Heie m.fl. (C):

73. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att koldioxidutsläpp från inrikes flyg bör inkluderas i etappmålet för inrikes transporter till 2030 och tillkännager detta för regeringen.
81. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över formerna för Klimatklivet så att det går att söka stöd även för hamnarna och tillkännager detta för regeringen.
89. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det är viktigt att nationella standarder finns på plats för fossilfria drivmedel och att hinder, exempelvis avseende denaturering, undanröjs, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:3729 av Kerstin Lundgren m.fl. (C):

75. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att svensk utrikespolitik ska prioritera en effektiv klimatdiplomati för att säkra och utveckla det internationella klimatsamarbetet för att motverka de aktörer som vill nedmontera det, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
77. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbeta för att stärka jämställt beslutsfattande i det internationella klimatsamarbetet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att driva en rättvis klimatomställning för vanligt folk i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta kraftfulla åtgärder för att ställa om till ett fossilfritt välfärdsland i linje med Parisavtalet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt ska återkomma med en strategi för att Sverige ska klara klimatmålen till 2030 och nettonollutsläpp till 2045 och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att följa det klimatpolitiska ramverket och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att komplettera det klimatpolitiska ramverket med sektorsvisa omställningsplaner som utvärderas löpande och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska driva på för en ambitiös och effektiv klimatpolitik i EU och internationellt i linje med Parisavtalet och tillkännager detta för regeringen.

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en europeisk klimatpolitik som förenar effektiv omställning, social rättvisa och framväxten av nya jobb och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att driva på för ett bindande utsläppsmål i EU om minst 95 procents minskning av koldioxidutsläppen till 2040 och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om det nya utsläppshandelssystemet ETS2 och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka arbetet med klimatanpassning och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inkludera klimatanpassning i det klimatpolitiska ramverket och klimatlagen och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att öka insatserna för forskning, samordning och utvärdering av klimatanpassningsarbetet och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla och skapa stabila förutsättningar för Klimatklivet för att underlätta klimatomställning för vanligt folk och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att standardisera metoder för att bedöma effekterna av markanvändningsförändringar på nettoupptaget av koldioxid och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige tydligare bör redovisa både Sveriges skogliga naturtillgångar och träprodukters kolinlagring gentemot EU och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett system med stöd till elbilsleasing för att göra elbilen tillgänglig för vanligt folk i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en ny modell för inblandning av biodrivmedel enligt ”Sverigebränslet” och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet

Motion	Motionärer	Yrkanden
15. Motioner som bereds förenklat		
2025/26:195	Rashid Farivar (SD)	
2025/26:310	Rashid Farivar (SD)	
2025/26:886	Magnus Manhammar (S)	
2025/26:911	Ola Möller (S)	
2025/26:1952	Jan Ericson m.fl. (M)	
2025/26:1953	Jan Ericson (M)	
2025/26:1958	Jan Ericson (M)	
2025/26:2067	Kerstin Lundgren (C)	
2025/26:2369	Håkan Svenneling m.fl. (V)	2
2025/26:3273	Linus Lakso m.fl. (MP)	28
2025/26:3278	Linus Lakso m.fl. (MP)	14
2025/26:3282	Katarina Luhr m.fl. (MP)	3 och 9
2025/26:3283	Katarina Luhr m.fl. (MP)	1–4
2025/26:3284	Katarina Luhr m.fl. (MP)	1
2025/26:3405	Emma Berginger m.fl. (MP)	6
2025/26:3421	Katarina Luhr m.fl. (MP)	1, 2, 12, 20, 37–39, 49 och 50
2025/26:3422	Katarina Luhr m.fl. (MP)	3, 4, 6–9, 11, 13–16, 20, 69, 72, 91, 95, 105, 131–134, 138, 154, 160, 176, 177, 204, 205, 209, 210 och 215–220
2025/26:3428	Emma Nohrén m.fl. (MP)	52
2025/26:3546	Amanda Palmstierna m.fl. (MP)	1
2025/26:3548	Daniel Helldén m.fl. (MP)	6 och 112

2025/26:3582	Rickard Nordin m.fl. (C)	5, 13, 15, 18–20, 23– 32, 36–39, 55, 56, 62, 63, 72 och 73
2025/26:3596	Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C)	43, 44, 47, 48 och 52
2025/26:3623	Morgan Johansson m.fl. (S)	52
2025/26:3653	Aylin Nouri m.fl. (S)	5
2025/26:3701	Cecilia Rönn (L)	
2025/26:3728	Ulrika Heie m.fl. (C)	73, 81 och 89
2025/26:3729	Kerstin Lundgren m.fl. (C)	75 och 77
2025/26:3732	Åsa Westlund m.fl. (S)	3, 5, 10, 11, 20, 22, 31 och 33
